

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

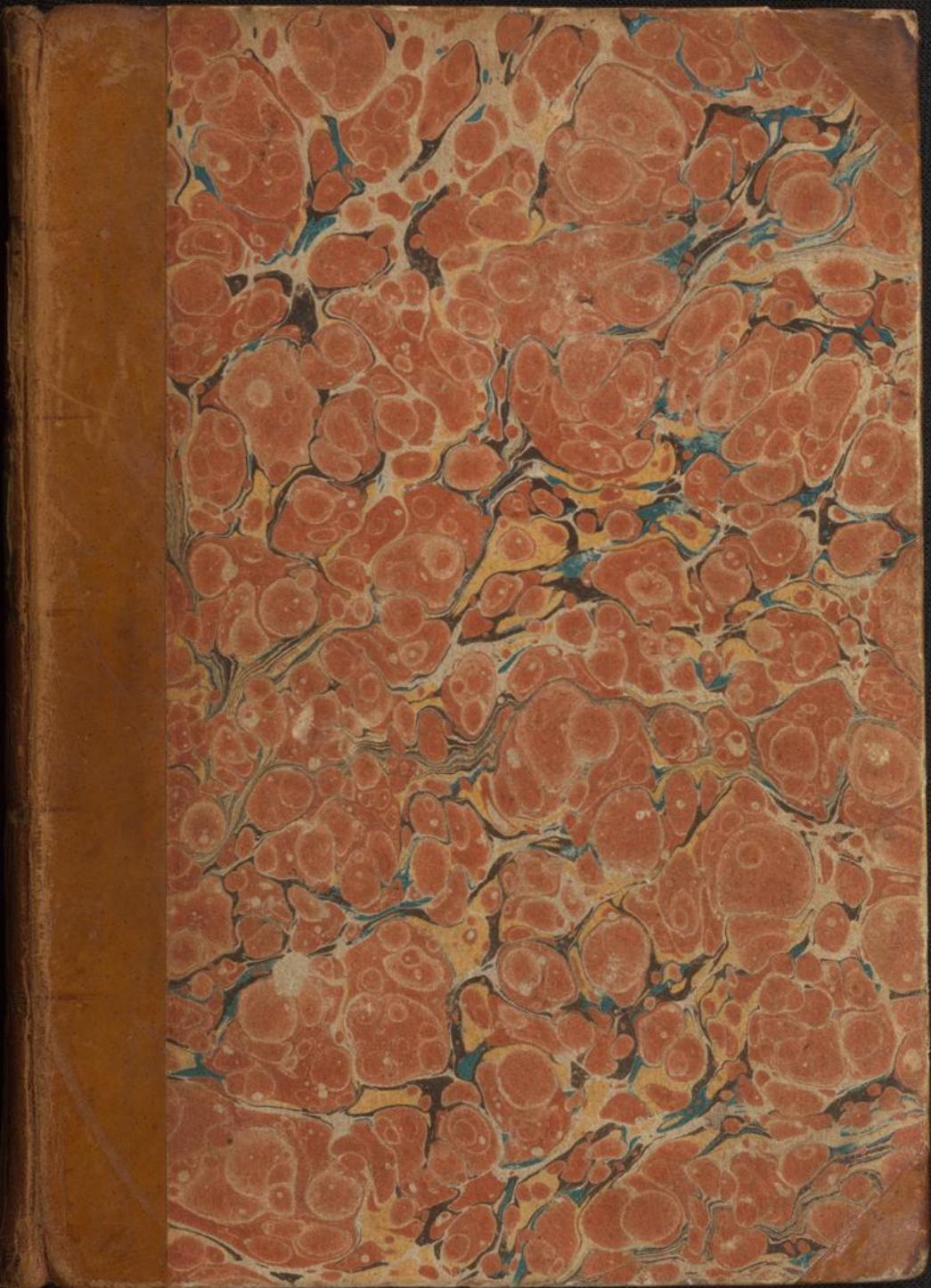
Alexandri Magni Regis Macedonum vita

Gualterus <de Castellione>

Argentin., 1513

VD16 G 3848

[urn:nbn:de:bsz:31-327103](#)

42 A 1932, 12 RH
Vol. 68.

AN 683 - AN 691

[Miscellanea. Bd 12]

- 1) Gratianus, alexandri clausi vita. 15 93
- 2) Blatt Passio S. Meynadi Basel. Fiter 149 b.
[H 124537]
- 3) Epistola de miseria curatorum (Hain 0)
s. l. e. a.
- 4) Enecas Silvius, Proverbia. (Hain)
- 5) Trithemius, Institutione. 1486.
- 6) gerson, Appellatio. (Hain 7664)
- 7) galnanni de Bononia, differentiae legum et
canonum. (Hain 7452)
- 8, Donatius mintz. s. l. e. a. (Hain 0)
- 9, Seneca, de quatuor virtutibus (Hain 78621)
- 10, Aristoteles, Problemata. (Hain 1723)
- 11, Legenda ? R. Galvina 1508.

Alexandri Magni

Regis Macedonum vita.
Per Gualtherum Episco-
pum Insulanum heroi-
co carmine elegan-
tissime scri-

pta

Monicū I: Ettonis

M.D.XIII.

(1)

+ Walter v. Chatillon: Alexandreis.

Ioannes Adelphus Physicus: Excellen
ti viro, D. Iacobo Schenck Iurecon-
sulto optimo: ac Vuormaciensis
Ecclesie Officiali benemerito
domino & preceptoris sem
per amando, S.P.D.

ROgatus a plerisq; politioris literaturae a-
matoribus: Theoderico Grefemudo (pie
memorie) Officiali Moguntino homine
et dum viueret literatissimo: & inter germa-
nos doctissimo: Necon Iacobo Oeszler
Iureconsulto optimo: qui nobis ad hanc rem plurimū
opitulabatur: exemplar vnum vetustioris scripturæ:
& pene oblitteratæ exhibendo: ut emendatius exiret in
publicum Alexandreis illa Gualtheri Insulani Presu-
lis (ut vult dominus Abbas Spanhemensis de Tritten-
heim: in suo quæ de scriptoribus Ecclesiasticis edidit
libello) quam & tu Iacobe: vir omnium bonarū disci-
plinarum cultor: sedisq; Vuormaciensis Iudex pius &
iustus: Renato impressori Argentinorum pridem dede-
ras imprimendam. Accessit tandem nostra in hac re di-
ligentia ut pijs lectoribus & studiosis quibuslibet sati-
fieret. Itaq; sepultum opus resurgere curauimus: quo
gloriam capiat beatitudinis: famæq; perpetuae: ne sic
pereat labor bonus multo sudore quesitus: sed somno
lentos excitet ad cōsimilia pagenda. Multis enī pdest
& multis scribit: doctis ut legat: potentibus ut discant
principibus ut sequantur. Nam Alexander ille magnus
Macedoniae rex: oīm bellator & dux & splendor: & in
hoc vno laudandus semp & extollendus ad usq; syde-
ra: q; a manu semp cōsilium sumpserit: summāq; sapi-
entia in prōptu habuerit: tollendo moras oīs. Nostrī
vero principes & Romani Imperij gubernator Maxi-
milianus Cesar cunctando & differendo rē collapsam
restituere conant: sequuti hoc Ciceronianū. Vnus ho-

Landschafts-Polizei
Karlsruhe

Zf

mo nobis cunctando restituít rem. Sed an mora an ce-
leritas preferēda philosophis relinq sagatoribus discu-
tiendū. Magna nimirū fecit: & in presentiā quotidie
facit noster ille Augustus Imperator. Sed o vtinā in eo
& celeritas Alexandri vigeret & obedientia suppedita
ret: pfecto talem inimicis timore inijceret: vt in mūdo
sit nihil: quin hoc medio adipiscare. Nam quidam ex
poetis ait: Tolle moras: semp nocuit differre paratis.
Quāta em̄ pericula ex pcraftinatōe veniant; indies ex
perimur: & res adeo in cōfesso est: vt exēplis nō egeat.
Sed in hoc principiis nī inuictissimi relucet clementia
qui nihil festināter: nihil temere: nihil inconsulto agere
tentat: sed meditatiōe & pudentia preuiā cūcta ad op-
tatū perducit finē. Quare vos oēs oratos velim: ad q̄s
p̄sentes literulę pueniunt, viriliter fortia aggredimini
dū tēpus est: dū oportunitas se offert: hac em neglecta
in p̄cipitiū & damnū cadere necesse est. Cuius rei hoc
vnū Alexandri inū in promptu oīnibus assit exemplū:
q̄ viso & examissim cognito: nihil est qd manus eorū
subterfugere possit. Tibiq̄ viro humanissimo gratiarē
referat actionē: qui huius negocij instaurator & cōser-
uator iure p̄dicaris & ab oīnibus passim appellaris: Ita
q; fœliciter vale ex Argētina: die natali Saluatoris nos-
tri. Anno virginēi partus. M.D.XIII.

Incipit Prologus:

Oris est usitat̄: cum in aurib⁹ multi-
tudinis aliquid noui recitatur: solere
turbam in diuersa sc̄di studia: & hūc
quidē applaudere: & quod audit lau-
de dignum predicare. Illum vero seu
ignoratia ductum: seu liuoris aculeo
vel odij somite peruersum. etiam bene dictis detrahe-
re: & versus bene tornatos incudi reddendos esse cen-
sere. Et mirum est humanū genus a prima sui natura

a ij

PREFATIO

(secundum quā cuncta quē fecit deus valde bona cre
ata sunt) ita esse depravatū: vt pronius sit ad condem
nandum quam ad indulgēdum: & facilius sit ei ambi
gua depravare; quā in partem interpretari meliorem.
Hęc ego reueritus: diu te o mea Alexandreis in mente
habui supprimere: & opus quinquennio elaboratum
aut penitus delere: aut certe quamdiu viuerem: in oc
culto sepelire. Tandem apud me deliberatum est: te in
lucem esse proferendam: vel saltem vt demum aude
res in publica venire momēta. Non enim me arbitror
Mantuanō vate meliorem, cuius opera mortali inge
nio altiora: carpsere male obtrectantium lingue poeta
rum: & mortuo derogare presumpserunt: quem dum
viueret nemo potuit equiparare mortaliū. Sed & Hie
ronimus noster vir tam disertissimus quam christianis
simus: qui in singulis prefationibus: suis emulīs respō
dere cōsuevit manifeste dat intelligi nullū apud aucto
res superesse securitatis locum: cum virū tantę au
toritatis pupugerit stimulus emulorum. In hoc lecto
res huius opusculi (si quis hoc tū amore captus leget)
exoratos esse volo: vt si gd in hoc volumine reprehē
sibile: seu satyra dignum inuenerint, considerent arcti te
poris breuitatem qua scripsimus: & altitudinem mate
rię: quam nullus veterū poetarum (teste seruio) ausus
est aggredi perscribendam: & ad hoc habito respectū
discant saltem ex dispensatione: plęraqż debere tollera
ri: quæ si quis districto itire ageret: poterat de rigore
iusticię condemnari. Sed hęc hactenus. Nunc autem
quod instat agamus: vt facilius quod quesierit quis in
uenire possit: totum opus per capitula distinguamus.

I Sequitur Liber
Primus

Incipit Argumentum.

Rim⁹ aristoteles imbutū nectare sacro
Scribit Alexandrum; sceptrisq; insig-
nit & armis.

Cecropidas regi rursus cōfederat arces,
Diruit aonias; numerosa classe pfundū
Intrat, & appellens Asiam de naue sagittat,
Parcendumq; ratus; hostem sine marte triumphat
Elatusq; animo. sub sole iacentia regna
Iam sibi parta putat, Asiam de vertice montis
Inspicit, & patrias partitur ciuiisbus vrbes.
Pergama miratur; & somnia vīsa retractat.

Iliber primus.

Gesta ducis Macedū: totū vulgata per orbem
Qz large dispersit opes, quo milite Porum
Vicerit, & Darium; quo principe grēcia vītrix
Risit, & a Persis rediere tributa Chorinthum
Musa refer; qui si senio non fractus inermi
Pollice fatorum nostros vixisset in annos,
Cæsareos nunq; loqueretur fama triumphos
Totaq; Romuleq; squaleret gloria gentis
Preradiaret enim meriti fulgore caminus
Igniculos, solisq; sui palleret in ortu
Lucifer, & tardi languerent plausta Boëte.

At tu; cui maius genuisse britannia reges
Gaudet auos, Senorum quo presule non minor vrbi
Nupsit honos, q; cum romam senonensibus armis
Fregit adepturus, tarpeiam Brennus arcem.

a iiij

ALEXANDREIDOS

Si non exciret vigiles argenteus anser.

Quo tandem regimen cathedrę remensis adepto
Duricie nomen amisit bellica virtus

Quem partu effusum: gremio suscepit alendum
Philosophia suo: totumq; elycona propinans

Doctrinę sacram patefecit pectoris aulam

Excoctumq; diu: studij fornace fugata

Rerum nube: dedit causas penetrare latentes

Huc ades: & mecum pelago discurre patenti

Funde sacros fontes: & crinibus imprime laurum:

Ascribisq; tibi nostram patiare camęnam.

Mundum prodierat naturę plana tenellis

Infruticans lanugo pilis: matrisq; parabat

Dissimiles proferre genas. cum pectore toto

Arma puer sitiens. Darium dare iura pelasgis

Gentibus, imperijq; iugo: patris arua prementem

Audit, & indignans his vocibus exprimit iram.

Heu quam longa quies pueris, nunq; ne licebit.

Inter funereas acies: mucrone corusco

Persarum damnare iugum: profugiq; tyranni

Cornipedem lentum celeri peruertere cursu

Confusos turbare duces. puerumq; Leonis

Vexillo insignem. galeato vertice saltem:

In bello simulare ducem. verum ne dracones

Alcidem puerum: compressis fauibus olim

In cunis domuisse duos, ergo nisi magni

Nomen Aristotelis: pueriles terreat annos

LIBER PRIMVS

Haud dubitem similes ordiri fortiter actus
Adde quod etati duodenii corpore paruo
Maior inesse solet virtus. viridisq; inuente
Ardua vis supplere moras. semper ne putabor
Nectanabi proles vt degener arguar: absit.
Hec ait. hec secum dictanti corde perorat
Qualiter hyrcanis cum forte leunculus aruis
Cornibus elatis; videt ire ad pabula ceruos
Cui nondum totos descendit robur in armos
Nec pede firmus adhuc; nec dentibus asper aduncis
Palpitat; & vacuum ferit improba lingua palatum
Effuditq; prius animo: quam dente cruorem
Pigriciam q; pedum redimit matura voluntas;
Sic puer effrenis: totus bacchatur in arma
Inualidusq; manu gerit alto corde leones
Et preceps teneros audacia preuenit annos
Forte macer pallens incompto crine magistri
Hec facies studio male respondebat: apertis
Exierat thalamis; vbi nuper corpore toto
Perfecto logicę pugiles armarat elenchos
O q; difficile est studium non prodere vultu
Liuida nocturnam sapiebant ora laternam.
Seq; maritabat tenui discrimine pellis
Ossibus in vultu. partesq; effusa per omnes
Articulos manuum: macies iejuna premebat
Nulla repellebat a pelle parenthesis ossa
Nam vehemens studij macielabor afficit artus

a iiiij

ALEXANDREIDOS

Et molem carnis. & quod cibus educat extra
Interior sibi sumit homo fomenta laborum.

- Ergo vbi flammato vidit Phillipida vultu
Accusabat enim occultam rubor igneus iram
Flagitat vnde animus incanduit; vnda doloris
Materiam traxit; que tanta efferbuit ira
Ille sui faciem reuerens monitoris ocellos
Supplice deiecit vultu; pronusque sedentis
Affusus genibus: senium lugere parentis
Oppressum imperio Darij: patriamque iacentem
Conqueritur lachrimans, lacrimis exaggerat iras:
Atque hęc dicentem vigili bibit aure magistrum
Indue mente virum macedo puer, arma capeſſe.
Materiam virtutis habes; rem profer in actum
Quoq; modo id possis aures aduerte docebo
Consultor procerum: seruos contemne bilingues:
Et nequam: nec quos humiles natura facere
Principit: exalta, nam qui pluuialibus vndis
Intumuicit torrens; fluit acrior amne perhenni
Sic partis opibus; & honoris culmine seruus
In dominum surgens: truculentior aspide surda
Obturat precibus aures; mansuetere nescit
Non tamen hoc prohibet rationis calculus; vt non
Exaltare velis; si quos insignit honestas
Quos morum sublimat apex; licet ampla facultas
Et patrię desit; & gloria sanguinis alti
Nam si vera loquar; auferre pecunia mores

LIBER PRIMVS

Non afferre solet, atq; enim inter cetera noctis
Monstri parę; monstro nihil est corruptius isto
Quem vero morum; non rerum copia ditat
Quem virtus extollit; habet quod preferat auro
Quod patrē viciū redim̄at; quod conferat illi
Et genus & formam; virtus non queritur extra
Non eget externis qui morib⁹ intus abundat
Nobilitas sola est animum; que morib⁹ ornat
Si lis inciderit te iudice: dirige libram
Iudicij, nec flectat amor; nec munera palpent;
Nec moueat stabilem personę acceptio mentem.
Muneris arguitur accepti censor iniquus
Munus enim a norma recti distorquet acumen
Iudicis, & tetra inuoluit caligine mentem
Cum semel obtinuit; vitiorum mater in aula
Pestis avaricie; que sola incarcera omnes
Virtutum species; spredo moderamine iuris
Curritur in facinus, nec leges curia curat
Parce humili; facilis oranti; frange superbū
Grande aliiquid; si velle tenes; & posse tenebis;
Castra moue; turmas instaura; transfer in hostem
Si conferre manum; dum luditur alea martis
Debilis; & nondum matura refugerit' etas
Te tamen armatum videant; hylaremq; caterue
Pugnantem precibus; monitisq; minisq; tonantem
Profuit interdum; dominis pugnare iubendo
Nam dum castra metus calcat; dum languida terror

ALEXANDREIDOS :

Agmina prosternit; dum corda manusq; vacillant
Sigrauis hortatu; preceptor inebriat aures
Se timor absentat, & sic formidine mersa
Irruit in ferrum; monitis effrena iuuentus
Hostibus ante alios primis fugientibus; insta
Quod si forte tuus repeatat tentoria miles
Agmina retrogrado fugiens hostilia gressu
Sic fuge/ne fugias/videasq; fugare fugacem
Hic fugit absq; fuga; qui sic fugit & fugat hostem
Ultimus instando fugias; videantq; morantem
Indocoresq; fuga; pudeat sine rege reuerti
Interea metire oculis; quot milibus instent
Quot peditum turmę; quot fusili vallibus assint
Quot solem galeis equites; clipeisq; retundant
Nec te terruerit numerus si videris illos
Molliter instantes; ruc primus in arma sequentum
Primus equum verte; pressoq; relabere freno
Hic vigor emineat tuus; affectusq; tuorum
Et feruens animus; duricq; pericia martis
Hic equus opponatur equo; hic ensibus ensis
Hic clypeus clypeis; hic obruta casside cassis
Vix liceat victis victori offerre triumphos
Cuncq; vel intraris; victis tradentibus vibem
Vel si restiterint; portas perfregeris vibis;
Thesauros aperi; plue donatiua maniplis
Vulneribus crudis; & corde tumentibus egro
Muneris infundas oleum; gazisq; reclusis

LIBER PRIMVS

Vnge animos donis; auricq; appone liquorem
Hęc egre menti poterit medicina mederi
Sic inopi diues; largusq; medetur auaro

At si forte animo res non respondeat alto
Copia si desit vel si minuatur aceruus
Non minuatur amor; nec desit copia mentis
Allice pollicitis: promissaq; tempora solue
Munus enim mores confert; irretit auaros
Occultat vitium: genus auget; subicit hostem
Non opus est vallo quos dextera dapsilis ambit
Nam seu pax vigeat: seu rupto federe pacis
Regnet, & in toto discordia seuiat orbe
Principibus dubijs: subitumq; timentibus hostem
Est dare pro muro; & solidi muniminiis instar
Mon murus, non arma ducem tutantur auarum.

Cetera quid moueam; sed non te emolliat intus
Prodiga luxuries; nec fortia pectora frangat
Mentis morbus amor, latebris & murmure gaudens
Sibacho veneriq; vacas; qui cetera subdis
Sub iuga venisti, perijt delira vacantis
Libertas animi, veneris flagrante camino.
Mens hebet interius, rixasq; & bella moueri
Imperat: & suader rationis vile sepulchrum
Ebrietas; rigidos eneruant hęc duo mores
Parca voluptates sit eis explere voluntas
Quileges hominum; & mundi moderantur habenas
Dirigat ergo tuos studio celebrata priorum

ALEXANDREIDOS

Actus iusticia, & per te reuocetur ab alto
Ultima quę superum terras astrea reliquit
Ne desit pietas: pudor & reverentia recti
Diuinos rimare apices, mausuesce rogatus
Legibus insuda, ciuiliter argue fontes
Vindictam differ; donec pertranseat ira
Nec meminisse velis odij post verbera, si sic
Vixeris: eternum extendes per secula nomen.

Talibus informans monitor virtutis alumnū
Imbuit irriguam fecundis imbrībus aurem
Et thalamo cordis mores impingit honestos
Ille libens sacrī bibulas accommodat aures
Vocibus, extreme cōmendans singula cellę
Mens igitur laudum stimulis sibi credula feruet
Germinat intus amor belli; regniq; cupido
Iam timor omnis abest, iam spes prējudicat annis
Iam fruitur voto, iam mente proteruit in hostem
Iam regnat, iam seruit ei quadrangulus orbis
Ergo ubi quę ferulę pueros emancipat ętas
Aduenit, Makedo ciuiliter induit arma:
Non sibi, sed patrie, regnac̄ in principe ciuis
Tyro quidem: sed corde gygas; sed pectore miles
Emeritus, tunc indomitum: tunc tanta videres
Velle neoptolomum, quę vix expleret Achilles
Nec solum in Persas; quos contra iusta querele
Causa sibi fuerat: parat insanire; sed ipsum
Et totum; si fata sinant; coniurat in orbem.

LIBER PRIMVS

Vrbs erat auctoris nomen fortita Chorynthus
Quam situs ipse loci: quam rerum copia maior
Quam gens & populi: quam regum firma voluntas
Sanxerat, ut regni caput & metropolis esset
Hanc euangelico propulsans idola verbo
Paulus ad eterni conuertit pascua veris
Hic igitur macedo ne iura retunderet vrbis
Post patris occasum: sacrum dyadema verendo
Susciens capitii: sceptro radiauit eburno

Stat procerum medius, stipat latus eius vtrumq;
Canicies reuerenda patrum: mitisq; senatus
Quorum iuris erat toto disponere regno
Per quos insidijs obsistitur obice vallo
Consilij, potiusq; valent interprete lingua
Quam pugnare manu; tractare negotia belli
Et gerere armorum causas: quam cingier armis

Eminus assistunt pauloq; remotius; illi
Effrenq; mentis; quorum sub pectore robur
Imperat ingenio. & nestor succumbit Achilli

Principis a facie vatum grege cinctus inermi
Sedit Aristotiles molli velatus amictu
Iam rude donatus facilq; prementibus annos
Curuu, & impexos castigat laurea crines
Contemplans igitur macedo per singula vires
Pascitur intuitu procerum: & que maxima dudum
Crescere non poterat: vehemens audacia creuit
Regis ad aspectus, & quem conceperat ante

ALEXANDREIDOS

Ampliat affectum, cordisq; reuerberat aures
Applausus populi; maioraq; viribus audet
Accedit facies animo, mentiq; profundq;
Respondent oculi, totoq; accenditur ore
Sic fuit ex facilis regem cognoscere promptum
Ornamenta licet regi regalia desint
Lucidus obrizo crinalis circulus auro
Et que flammigeris ignescit purpura gemmis
Sola tamen loquitur vultus reuerentia regem
Mensis erat / cuius iuuenum de nomine nomen
A quo vitis habet quod floreat vua propinet
Quod bibat autumnus; & quod sibi bruma reseruet
Cum tumet in fructum seges ardua; iamq; parabat
Reti orgradum phoebus radijs incendere cancrum
Cum macedo assensu pariter vulgiq; ducumq;
In regem erigitur; lectosq; ad bella quirites
Dividit in turmas; quorum bis milia bina
Quingentiq; equitum numerus fuit; omnibus idem
Impetus armorum, sed eos discriminat etas
Nec solum iuuenes; sed quorum cana vetustas
Testis militie, & probitas sub patre probata
Legit Alexander; ductor princepsq; cohortis
Nullus erat qui non sexagenarius esset
Vsq; adeo positis; vt si quis cominus armis
Principia inspiceret castrorum siue quiritum
Prefectos equitum non crederet; immo senatum
Preterea peditum quater octo milia bello

LIBER PRIMVS

Instaurat, quibus arma sudes; & dacha bipennis
Et quas letifero contorta volumina glandes
Funda facit, gladiusq; & vite prodigus arcus
Lunarq; orbes; & preuiia mortis arundo
Incutiunt hastas; verubusq; minantur acutis
Pectora torace; & ceruix secura galero
Quos licet armarit: telo prestantior omni
Virtus, tam voluisse tamen supponere mundum
Qz potuisse sibi tam paucis milibus eque
Miror Alexandrum: monstroq; similima fati
Hec series, tot regna vni summittere paucos
In tanto strepitu rerum mundiq; fragore
Cum fremeret totus varijs rumoribus orbis
Subtrahere auxilium; dubiumq; lacescere martem
Detrahere absenti: suadente demosthene primi
Cecropide, & vires opponere viribus ausi
Estuat auditis macedo maturius ergo
Castra mouere iubet Danais, sic minus hosti
Improuisus adestr; & muris applicat alas
Interea senibus in palladis arce receptis
Eschinus eloquitur: cepteq; Demostenalitis
Arguit, & pace ostendit nil tutius esse
Dum sibi mandatas legatio mutua partes
Exsequitur, patriq; suplicantis tractus amore
Rex fedus renouat, pacemq; redintegrat vrbi
Artibus ingenuis studijsq; vacare; sereno
Annuit his vultu, martemq; remittit agendum

ALEXANDREIDOS

Inde vbī discordes iterum sibi iunxit athenas
Impiger ad veteres rapto volat agmine Thebas
Aonide ituenum muros stipante corona
Armati assistunt, portascē intrare volenti
Obijciunt, quem si dominū patienter habere
Sī prece non armis vellent occurrere, si sic
Vt decuit fraudis cepte scelerisq; pigeret
Fortassis poterant torrentem inhibere furoris
Incolumemq; statum vite; veniamq; mereri
Sed quēm eratē simul, & contemnere regem
Presumpfere; sibi merito sensere tyrannum
Dum super excidio macedo deliberat vrbis
Iam populo varijs afflīcto cladibus assunt
Collecti satrape, vicinis vrbibus; omne
Qui genus accusant; recoluntq; ab origine gentem
Intentam sceleri, & grecorum cede madentem
Progenitos serpente patres; semperq; minores
Cordibus infusum patrijs seruasse venenum
Quis fastus nyobes? quis sparsam sanguine nati
Fœmineum nescit v lululasse per agmen agauen
Quis flamas semeles? quis regem lumine cassum
Nesciat; in proprios reuolutum turpiter ortus
Præterea partos infando semine; damno
Totius Europe sibi concurrisse gemellos
Hijs accensa super flagrascit principis ira
Accingiq; suos pugnē iubet, inde parato
Mille equitum cuneo; timidam circumtonat vrbem

LIBER PRIMVS

Moenibus arcere hos ciues nituntur, eosq;
Plurimus inuoluit telorum cominus ymber
Non minus interea pedites subscindere muros
Vestibus excussis; validisq; ligonibus; ardent
Hos ne missilibus deterreat hostis ab alto
Ut tuti lateant, alij testudinis instar
Ictibus arcendis; iunctisq; vmbonibus instant
Iam pede subducto; iam mole minante ruinam
Precipi saltu; qui viui forte supersunt
Aonide fugiunt, sebz in secreta receptant
At danai: faxis cedentibus; hoste remoto
Per murum fecere viam; ruit omnis in urbem
Turba, perit nullo sexus discrimine; & etas
Omnis; adest etiam dux Pelleus, & ipse
Inuehitur thebas, armis stipatus, eocq;
Accessit Cleodes; fide conspicuus; cecinitq;
Regi dulce melos; liricisq; subintulit ista
Clara deum proles macedo; fortissime regum
Cui fauet astrorum series, cum quatuor orbis
Climata despondent; filo properante; sorores
Cuius ut inuictus victis & parcere scires
Supplicibus victor; & debellare rebelles
Divinis totiens monitis; armauit anhelum
Pectus aristoteles, tu ne hanc rex funditus urbem
Exitio delere paras, his sedibus ortus
Liber thuricremis sua quem colit India templis
Heccine terra deos tulit, actoremq; tuorum

b

ALEXANDREIDOS

Nutrit alcidem, cuius supereminet omnes
Edomitum totiens laus deriuata per orbem
En muri; & structe modulis amphionis arces
Disce pius victis, vincendis esse cruentus
Instabile est regnum; quod non clementia firmat
At si tanta tibi ciues torquere voluntas
Solí parce solo; diuīscq; ignosce locorum
Finierat cleades; sed stat sententia regis
Prepositiq; tenax, irę permittit habens
Equaricq; solo turres & moenia primo
Imperat, & reliquam vulcano fulminat vrhem
Postq; digna satis; compescuit vlcio Dircem
Iamq; nouo didicit seruire Boętia regi
Dispositis macedo; pariter patriaq; domoq;
In Darium seuire parat, minus ergo peritos
Armorum, minus audaces; famaq; minores
Segregat; & patrijs tutela m deputat agris
Inde rates varijs rerum speciebus honustat
Nec tanto libuit paucos adhibere labori
Namq; quater ductus; nisi ter senarius obstat
Nauigij numerum; quinquagenarius equat
Iamq; vbī veliuolum tenuit mare libera clas̄is
Intenditq; fugam, nec iam vlla momordit harenam
Anchora, cum patrō discederet incola portu
Stridula concussit; concentibus aera miris
Vox hominum presaga mali, mixtusq; tubarum
Infremuit clangor, totumq; remugit equestris

LIBER PRIMVS

O patrię natalis amor: sic allicis omnes
O quantum dulcoris habes, fugitiua per altum
Classis: dum patrię raptim furatur alumnos
Sponte licet properent Persarum inuadere fines
Nec trahit inuitos ad predę premia duxor
Sola tamen reuocat patrię dulcedo volentes
Nec sinit a patria diuelli mentis acumen
Sed dulces oculos animumq; retorquet ad argos
Donec ab intuitu longe decrescere viſus
Europę defecit apex, portusq; recessit
Tanta sub inuicto bellandi corde voluntas
Tanta parentis erat obliuio, tanta sororum
Solus ab ynachijs declinat lumina terris
Effrenus Macedo, qui cum Cilicum prius arua
Collibus eductis. Asiamq; emergere cernit
Gaudet, & angustum vix gaudia tanta receptat
Pectoris hospicium, remis incumbere nautas
Non solum tensis vltra se credere velis
Leticia daramante moram iubet; ocios illi
Haud segnes per transtra parant assurgere, dicto
Principis, & multo castigant verbere pontum
Tantum aberat classis portus statione, lapillum
Quantum funda potest celeri transmittere iactu
Eminus emissa Pelleus arundine terram
Vulnerat hostilem, faustumq; hoc pr̄dicat omen
Tota cohors: letoc; extollit ad ethera plausu
Nec mora, littoreis immersitur vncus harenis

b ij

ALEXANDREIDOS

Exonerant primo naues, celeriq; volatu
Exiliunt, viridic; locant in littore castra
Deinde vacant epulis, ac dum solennia tractant
Pocula continuant serae conuiua nocti
Tertia pars orbis cuius ditione teneri
Olim dicta fuit: eius quoq; nomen adepta est
Hec Asia est, vasto quam gurgite solis ab ortu
Terminat oceanus, & ab austro extendit in arcton
A Borea thanais simul & meotidos vnda
Claudit, ab europa nostrum determinat equor
Huic soli; ex equo cessit partitio mundi
Cumq; sit vna trium, solam hanc discindere mundum
Topographi perhibent, igitur breuiore duabus
Contentis spacio: medium non inuidet orbis
Hic situs est Asiae, sed & illam mitis inumbrat
Cesaries nemorum, fluviorum cursus inundat
Nobilium multa regionum laude superbit
Hec diues gemmis; elephantibus India barrit
Bis serit; & fruges totiens legit, instat ab arcto
Caucasus, irriguo paradisus spirat ab ortu
Hechabet Assyrios; Medos; & Persida; quorum
Persia nunc nomen, quam Mesopotamia finit
Hec Babylonis opes Caldeaq; regna receptat
Hec Arabum terras redolentes thure Sabeo
In quibus ille lab or logicorum nascitur vna
Semper auis phoenix, vicinaq; cynnamo myrrę
Hinc Syriam Eufrates, illinc Armenia tangit

LIBER PRIMVS

Diluuijç memor; superis celoç minatur
Inde palestine cunctis supereminet vna
Vnius Iudea dei; Iero solima terre
In centro posita est; vbi virginis edita partu
Vita obiit, nec stare deo moriente, renatus
Sustinuit, sed contremuit perterritus orbis
Totç Asie partes, quas si meus exaret omnes
Aut seriem scindet stilus aut fastidia gignet
Iamç sub aurora volucrum garris parabat
Etlucem tenui precedere lingua susurro
Lucifer emeritç confinia noctis agebat
Astrorumç fugam; solis precursor anhelio
Maturabat equo; facilis cum membra sopore
Soluit alexander. igitur cum sole retusum
Prospexit primo pelagus; radiosç natantes
Emicat extemplo castris, & in ardua montis
Erumpens, Asie metitur lumine fines
Hic vbi vernantes cereali gramine campos
Tot nemorum saltus tot prata virentibus herbis
Lasciuire videt, tot cunctas moenibus urbes
Tot bacchi frutices; tot nuptas vitibus ulmos
Iam satis est inquit socij, mihi sufficit vna
Hec regio: Europam vobis patriamç relinquo
Sic ait, & patrium ducibus subdiuidit orbem
Nam timor ille ducum; tanta est fiducia fati
Regnorum; quecunç iacent sub cardine quadro
Iam sibi parta putat, sic a populantibus agros

bij

ALEXANDREIDOS:

Liberat, & pecorum raptus auertit ab h osti
Iamq; iter arripiens Cilicum sibi vendicat arces
Conciliatq; pij clementia principis' vrbes
Pluris Alexandro fuit hec solertia, quam si
Sanguinis impensa martem tractaret, ag itq;
Pace vices bell'i: cum parcit & obrui t hostem
Inde rapit cursum: phrigieq; per oppida tendit
Ilion, & structos violato federe muros
Idaliosq; legit saltus, quibus ore venusto
Insignem puerum, pedibus louis armiger vncis
Arripuit, gratumq; tulit super ethera munus
Dumq; vetustatis saltem vestigia querit
Sedulus, obiectur fluviali consita riuo
Populu sœnones, vbi mechis falce notata
Scripta latent Paridis, teneriq; leguntur amores
Densa subest vallis; vbi litis causa iocoq;
Tractata est: cum iudicium temerauit adulteri
Vnde malis labes; & prima effluxit origo
Iliaci casus; & Pergama diruit ignis
Nunc reputanda tamen parui, sed quanta fuerunt
Concutitur, testatur enim vetus illa ruina
Quantum immensa fuit Troie mensura ruentis
Dum bellatorum Macedo tot busta pererrat
Argolicos inter cineres; manesq; sepultos
Quos tamen accusant titulis epygramata certis
Ecce minora loco: quam fama vedit Achillis
Forte sepulchra sui; tali distincta sigillo

LIBER PRIMVS

Hectoris gacides domitor clam incautus; inermis
Occubuit; paridis traiectus arundine plantas
Hec breuitas regem ducis ad spectacula tanti
Compulit. & sterilem mulso satiauit harenam
Et suffire locum sumpta properauit acerra
O fortuna viri super excellentior inquit
Cuius meonium redolent preconia vatem
Qui licet examinem distracterit hec tora, robur
Et patrem patrie; summum tamen illud honoris
Arbitror augmentum; quod tantum tantus habere
Post obitum meruit preconom laudis Homerum
O vtinam nostros resolute corpore; tantis
Laudibus attollat; non inuidia fama triumphos.
Nam cum lata meas suscepit area leges
Cum dominus Ganges; & cum pessundatus athlas
Cum vires macedum Boreas; cum senserit Hamon
Et contentus erit me solo principe mundus
Vt solo sole; hoc unum mihi deesse timebo
Post mortem; cineri ne desit fama sepulto
Elisijsc velim solam hanc preponere campis.
Neu vos excutiat cepto gens prouida bello
Argolici fortuna; licet quandoq; minetur
Aspera, que nunquam vultu persistit eodem
Blandicijs indignus erit, mollicj potiri
Fortuna, qui dura pati & amara recusat
Nam que dura prius fuerant mollescere vidi
Neu vos sollicitos agat ignorantia veri

ALEXANDREIDOS:

Vnde hec tanta meq; surgat fiducia menti
Occultum hoc vestris impariar auribus vnum
Cum patris interitu; nutaret græcia merens
Pausoniasq; scelus. & cedem cede piasset
Nocte fere media somnum suadentibus astris
Puluinar regale premens: penetralibus altis
Solus eram. socios laxabat inertia somni
At mea pernigiles vrebant pectora curæ
Cunq; super regni ratio nouitate labaret
Incertus; sequerer ne hostes: patriamue tuerer
In neutro stabilis. facturus vtrumq; videbar
Ecce locum subita radiantem lampade sensi
Et celeste iubar noctis caligine pressa
Irripuisse fores; tenebrasq; diescere vidi
Cum timor incuteret mentem; testemq; pauoris
Sentirem pauidos sudorem exire per artus
Affuit ethereis; hominem si dicere fas est
Ingenua grauitate plagis; quem barbara texit
Multiplici vestis mixtim distincta colore
Cuius vt ire solet filo radiante sacerdos
Gemmea flammantes lambebat fimbria plantas
Aurea rorifluos crispabat laurea crines
Pectoris in medio bisseni stemmate miro
Ardebant lapides gemmarum luce superbi
Nescio quod nomen pretendere visa figuris
Signabat medium tetragrammata linea frontem
Sed quoniam mihi barbaries incognita lingue

LIBER PRIMVS

Huius erat; legere hanc, me non potuisse fatebor
Pr̄sul̄ occultum caput amplexante thyara
Pēsq̄ verecundus talarī veste latebat
Quī nīl me verbis prior aggrederetur habebam
Quod breuiter possem scitari quis: quod: & vnde
Egredere o Macedo for tissime finibus inquit
A patrijs, omnemq; tibi pessundabo gentem
At si me tibi forte vides occurrere talem
Parce meis dixit, superasq; recessit in auras
Discedensq; domum miro perfudit odore
Hoc duce dura manus; hoc pr̄ncipe bella mouetis
Sic fatur celeresq; gradus ad castra retorquet
Vera tamen docuit, etenim cum victor adire
Post Tyron euersam; multa legione pararet
Ierusalem; templumq; dei violare; domosq;
Velle putaretur iniucti principis iram
Preueniens. vrbis sacro comitante senatu
Exierat tali summus cum veste sacerdos
Q ualem sydereo rex presule viderat ante
Qui tanquam cognoscat descendit equo, eumq;
Pronus adorauit, cunctis mirantibus: illum
Impendisse decus homini; vnum quod sibi pridem
Iusserat impendi, tunc rex legione sequentum
Exclusa, paucis intrat comitantibus vrbem
Et quod ab hebreis monitus fuit obtulit illuc
Pacifice, & multo ditauit munere templum
Iamq; valefaciens, indulto marte beate

ALEXANDREIDOS

Vrbis; perpetuo donauit munere ciues

¶ Argumentū Secundi libri.

Reparat ad pugnam Dariū Persasq;
secundus

Scribit Alexandro Darius; populum
q; recenset

At macedo fatale iugū mucrōe resoluit

Seç sibi recipit; morbum curante Philippo

Stant hinc inde acies Cilicum conclusa iugosis

Faucibus, iniusti syenem premit alea fati

Spernitur a persis ducibus, licet vtile; docti

Consilium Timodis, placuit committere fatis

Omne simul robur; socios horfatur ad arma

Acer vterq; ducum; plaudentibus afflonat aer.

Tlorem patrię magnum iam fata minantem

Nuncia; Persarum discurrens fama per vrbes

Desidie torpore grauis luxuq; soluti

Terrifico strepitu, Darij concusserat aures

Qui licet imperio maior; munitior armis

Obsequijs regum; precioso ditione

Nobilior titulis; euo maturior esset

Bellatore nouo; tamen experientia martis

Qua dissuetus erat; & pax diuturna labantes

Impulerat regis animos; vt in omnibus esset

Inferior duce; quo poterat prestantior esse

Si mens tanta foret pugnandi; quanta facultas

Ne depresso tamen terrore; minusq; rigoris

LIBER SECUNDVS

Regia maiestas videatur habere; superbo
Intonat ore minax Darius, gentesq; subactas
Colligit in castris; cuius per regna volante
Ocius edicto; ruit omnis in arma iuuentus.
Interea a Dario ne nil fecisse videri
Possit. Alexandro legatur epistola talis
Rex regum Darius: consanguineusq; deorum
Scribit' Alexandro famulo; licet in dolo clarus
Parce puer teneris; & adhuc crescentibus annis
Non est apta legi que non maturuit arbor
Quos tibi sumpsisti temerarius exue cultus
Armorum; & caste gremio te redde parentis
Quaeque tuę potius etati congrua misit
Lora tibi teretem q; pilam; forulosq; capaces
In sumptus. comitum fomenta, vięq; leuamen
At si tanta tuum vexat vesania pectus
Vt paci lites; & amico preferat hostem
Non equites; verum furiata mente clientes
Emittam, qui te corruptum verbere: duris
Affligant penis, tenebrisq; perhennibus addant
Frendit Alexander modice turbatus, eisq;
Qui sibi detulerant Mèdi mandata tyranni
Procincte subicit, meliusq; interpretor inquit
Et magis egregie, vestri muniscula regis
Forma rotunda pile, speram speciemq; rotundi
Quem mihi subiectam pulchre determinat orbis
His in subiectos mihi Persas utr habentis

en

ALEXANDREIDOS

Gr̄corumq; sinuſ forulos implebo capaces
Cum victor: Darij veteres effregero gazas
Sic ait. & formē regalis ymagine cere
Impressa, vario legatos munere ditat

At Darius quamuis fama mediante; recepto
Mennonis excessu, labefacto pectore nutat
Aspera fortunę tamen in contraria torquens
Conclusus procerum serie; peditumq; cateruis
Tendit ad Eufratem. vbi tot radiantibus auro
Gentibus explicitis, diffusis æquore vasto
Tot populis, vires dedit in commune videndas
Elatusq; animo vallum circundedit; vnde
Primo sole locum feriente recensuit omnes
Xerxis ad exemplum. donec nascentibus astris
Montiuage phœbes; precederet hesperus ortum
Egreditur vallo virides effusa per agros
Infinita phalanx, numerumq; recensita vincit
Spargitur, & speciem maioris copia prebet
Sic vbi balantes ad Pascua veris iturę
Vt totidem reddat pastor quot fudit ouile
Mane nouo numerantur oves, quas anxia sortis
Ne minuat numerum lupus, opilione sinistro
Capripedi fauno commendat sedula baucis
At prior in Magnum; Darij congressus. & acris
Pugna sub illustri aduersa deuce Mennone patris
Millia nobilium tenuit sexcenta virorum
Q uos licet inferior numero sed fortior armis

LIBER SECUNDVS

Fudit Alexander; expugnatamq; suorum
Viribus, intravit Midę prædiuitis aulam
Gordiam veteres: Sardim dixere moderni
Hic Asiam refluis vndarum in cursibus arctant
Faucibus angustis, gemini confinia Ponti
Hic ab vtroq; mari distans sangarius eque
Littoribus tamen alterius communicat vndas
Hic Louis in templo Midę patris alta coruscant
Plaustra, iugumq; vetus Asie fatale, sed eius
Funibus inter se coeuntibus; arce latenti
Complosisq; iterum, spacio tempore: nemo
Vel reperire caput poterat, vel soluere nodos
Certa fides vrbis: ita disposuisse tenacem
Fatorum seriem; qui vincula solueret; illum
Regno totius Asiae debere potiri
Mouit Alexandrum supplendi fata cupido
Attollensq; iugum; nexus dissoluere tentat
Luctatusq; breui; cum se contendere frustra
Aspicit, astantes ne triste reuerberet omen
Quid refert inquit proceres: qua scilicet arte
Quoue modo tacite pateant enigmata sortis
Dixit, & arrepto nodos mucrone resolut
Vnde vel elusit sortem, vel forte reclusit
Hinc venit Anchyram, missis qui marte retundant
Cappadocum gentes, quibus in sua iura redactis
Mane iter accelerat Macedo; spacioq; diei
Vnius stadia: rapidis quingenta peregit

c iiij

ALEXANDREIDOS

Gressibus; accelerans pauidum peruertere regem
Quippe graues aditus Asie faucesq; locorum
Angustas metuens; Cilicum iam plana tenenti
Obuius ire parat Dario, qui primus eoo
Cum sol rorifluua stillaret lampade castra
Mouit ab Eufrate, lituis caua saxa resultant
Respondent valles, ictusq; fragoribus aer
Ingeminat strepitus, agitantq; tonitrua nubes
Hic fragor in castris sed & hic erat agminis ordo
Ignem quem Persę sacrum eternumq; vocabant
Axibus auratis argentea prætulit ara
Alba Iouis currus series ducebat equorum
Celataq; decem gemmis auroq; quadrigas
Tam cultu varię: quoniam lingua & moribus; vno
Agmine bissex comitantur in ordine gentes
Quosq; immortales mentitur opinio vulgi
Mille fere decies plaustris, auroq; feruntur
At consanguinei regis muliebriter omnes
Milia prætextis: ter quinque feruntur amicti
Mole graui medius, radijs stellantibus auro
Inuehitur Darius curru, quem stipat vtrinq;
Effigies numerosa ducum: quem predicit ardor
Gemmarum, & luxus opulentia barbara regem
Desuper ardentis feroorem temperat estus
Fictilis aurata: pendens Iouis armiger ala
Hunc hastata decem præcedunt milia: quorum
Aurum cuspis habet, argentea candet arundo

LIBER SECUNDVS

Præterea Darius preclaros sanguine regum
Contiguos lateri præceperat ire ducentos
Neue sit in promptu Danais penetrare tribunal
Regis, munitis peditum præstantibus armis
Clauditur extremum ter denis milibus agmen
Subsequitur Mædi plenus genitricē tyranni
Currus, & vxor adest, natiq; & tota supellex
Regia, pellicibus totidem sub pondere tanto
Quinquaginta fere suspirant plausta vehendis

Moris erat Persis ducibus, tunc temporis, omnem
Ducere in arma domum, cum tolli signa iuberent
Sexcentis sequitur inuecta peccunia mulis
Tercentumq; onerant, dorso surgente camelos
Pluribus hoc agmen, centenis milibus ambit
Funditor, & leuibus funde faculator habenis
Ultima procedit leuis armatura virorum
Excedens numerum, pedibusq; accitus & axe
Aurea puluereus inuoluit sydera turbo

Interea Macedo profugis vastantibus arua
Cilicię deserta vident; rapit agmina ductor
Ad loca que tyri dixerunt castra priores
Præmissis igitur duce Parmenione cateruis
Tharsum seminecem Persarum seruat ab igne
Hic vt scripta ferunt illustri claruit ortu
Per quem precipue cecis errore subacto
Gentibus emersit radius, fideiq; lucerna
Purus & illimis medium perlabitur urbem

c iiiij

ALEXANDREIDOS

Cignus: qui gelidos haurit de fontibus amnes
Contentus sese est: nullasq; aliunde ruentis:
Admittit torre ntis aquas: sed gurgite ludit
Calculus, & refugo lapsu lascivit harena
Hic primum didicit magnus durare salutem
Nulli continuam: sed mixta aduersa secundis
Impulit hic regem vis presumptiuia superbum
Quę potuit potius laudis factantia dici
Ergo cum casu luctari fata videres
Queq; aspirabat ceptis sors prospera paulo
Substitit. & macedum spem desperare coegit
Estus erat medius: cum sole tenente leonem
Iulius arderet: mediocq; sub axe diei
Arida cilicię findit vapor igneus arua
Perfusus macedo sudore & puluere membra
Temperie fluuij captus: specieq; liquoris
Corpore adhuc calido: subiectis insilit vndis
Horruit extemplo: gelido perfusa liquore
Tota viri moles. vbi non inuenit apertas
Spiritus arterias: corpusq; relinquit inane
Frigore: vitalis calor interclusus aquarum
Fluctuat: afflictus rex. exanimusq; suorum
Exrahitur manibus: oritur per castra tumultus
Flebilis. & graium ruit in lamenta iuuentus.
Flos iuuentū macedo: quis te impetus inter amicos
Nudum: quis casus inopina morte subegit
Improba mobilior folio fortuna caduco

LIBER SECUNDVS

Tygribus asperior.diris immittior idris
Thesiphone horridior.monstroꝝ truculentior omni
Cur metis ante diem florentes principis annos
Hactenus extiteras mater,quis te impulit illi
Velle nouercari,quem promissum sibi regem
Mundus adoptabat, sed quis manet exitus illos
Optime rex; quibus a patria tua castra sequutis
Non licet in patriam; loca per deserta reuerti
Nunquid nos sine te medios mittemur in hostes
Sed quis dignus erit:tanto succedere regi

Audijt hęc: ut forte rotam voluendo fatiscens
Ceca sedebat humi fortuna,animamq; resumens
Surgit,& argolicos subridens ore Sereno
Increpat vscq; metus,ac secum pauca susurrat
Inscia mens hominum:quanta caligine fati
Pressa facet,que me totiens iniusta lacescit
Ius reliquis proprium licet exercere deabus
Me solam excipiunt,que dum bona confero;magnis
Laudibus attollor; si quando retraxero rebus
Imperiosa manus; rea criminis arguor.ac si
Nature stabilis sub conditione teneri
Possem,si semper apud omnes vna manerem
Aut eadem:iam non merito fortuna vocarer
Lex mihi nature posita est sine legi moueri
Solaq; mobilitas stabilem facit; hęc vbi dicta
Liberior regis iam morbida membra reuisit
Spiritus.& solitos paulisper habere meatus

ALEXANDREIDOS:

Cæpit, sed nimius vrebatur pectora morbus
Qui tamen attollens erecto lumine vultum
Ergo ait; in castris victum sine marte cruentus
Victor Alexandrum rapiet, iam proximus hostis
Non medicos segnes; non Cretica tempora morbi
Expectare sinit; spolijs v'lulabit ademptis
Hostica barbaries, at rex inglorius; exul
Nudus in hostili sine laude facebit harena
Sitamen in medicis est, ut reparare salutem
Arte sciant medica, faueat medicina, sciantque
Menon tam vitæ spacium; quam querere belli
Non tam mortis agit me; quam dilatio martis
Nam licet ager adhuc; si saltem stare meorum
Ante aciem potero, cursu fugitiua capaci
Terga dabunt hostes, Danaicæ sequentur ouantes
Impetus hic regis, precepitque libido cohortes
Mouerat ancipites, ne festinatio curæ
Augeret morbum, sed enim spondente Philippo
Qui comes a patre datus est, custosque salutis
Indulto spacio tridui, tamen anxius egre
Expectat morbique fugam, redditumque salutis
Hinc Premissa ducis deturbat epistola regem
Que medicum damnat auro tedaque fororis
Corruptum a Dario; iam tertia sparserat ignes
Explicitum tenebris rutilos aurora per orbem
Cogitur insontis hausturus pocula ductor
De medici dubitare fide, sed potio postquam

LIBER SECUNDVS

Exhausta est. cartam dextra nutante legendam
Porrigit archigeni. quam dum legit ille legentis
Nulla notare potest in vultu signa pudoris

Atq; ita subridens. bone rex exclude timorem
Laxa animum curis; sine vim medicaminis huius
In venas recipi. qui me tibi detulit: audi
Aut ne sic pereas. reliquis ardenter optat
Sedulus. aut nostra macrescit liuidus arte
Verius ut fatear: aut in tua damna proteruit
Qui notat innocuum sceleris. qui prodigionis
Arguit insontem. merito non creditur insons
Nam reus unde reum se nouerit. illud acerbe
Obicit. sic iniuste quandoq; ligatur
Iustus. & iniustos absoluit curia mendax

Hec vbi dicta. metum iubet euanescere regis
Ergo vbi transmissum medicamen ad intima venas
Imbuit. emeriti perierunt semina morbi
Exhilarat vultum color. & pallore perempto
Emergit facies. niveo liquefacta rubore
Mens redit. & virtus rediuiva renascitur intus
Occurrunt proceres audi spectare philippum
Illiūs injiciunt iocundi brachia collo
Hunc patrem patrie seruatoremq; salutant

Rex: cum sol rutilos radiaret crastinus axe
Insigni prouectus equo. per castra videndum
Se dedit. & pauidis excussit mentibus omnem
Segniciem. vultuq; suos ac voce refecit

ALEXANDREIDOS:

Inde vbi finitimas exercitus obruit vrbes
Et sacra pro dubia: que vouerat ante salute
Persoluit superis; ferratos mœnibus issit
Applicuit cuneos, vbi parmenio venienti
Occurrens; vrbis desertæ a ciuibus infert

Queritur hic inter proceres; an debeat ultra
Extendi bellis acies; pociusve sit ho stis
Operiendus ibi, placuit sententia tandem
Hec potior ducibus; inter montana iugosis
Faucibus, hic fatis committere robur vtrumq;
Quippe pares illuc acies vtriusq; tyranni
Parmenio censem; angusta valle futuras
At Sisenes; qui rem tacite suppresserat; auro
Creditur a Dario furtim corruptus, eumq;
Mors iniusta ferit, non ignorantे tyranno

Iamq; superueniens grœcis equitatus ab oris
Exilio comitante fugam; duce tymode castris
Infertur Darij, regiq; salubre propinans
Consilium: suadet; vt dum licet; axe citato
Obliquum retro vertat iter; cursuq; volucris
Puluero repetat spaciosos equore campos
At si degenerem pudeat; introducere regem
Conuerso ne forte gradu; vertatur in omen
Triste suis, saltem gazas & pondera belli
Dividat in partes, vt si fortuna; quod absit
Fauerit argolicis; in primo marte supersit
Copia; queq; recens ruat in discrimina pubes

LIBER SECUNDVS

Non mediocris enim furor est. exponere bellis
Vno velle simul fortunę cuncta sub ictu
Vtile consilium dederat. sed inutile visum est
Principibus Persis. quorum peruertere regem
Mens erat. vt merita deleret morte quirites
Conductos. etenim parat dispergere græcos
Velle putant. vt sic spolijs & rebus onusti
Ad Macedum redeant regem; pacemq; reformat

Rex vt mitis erat satis ac tractabilis; aures
Obstruit his monitis. & pectore saucius absit
O proceres ait. vt nostro dominetur in euo
Dedecus hoc. perdam ne viros mea castra sequitos
Castra; fidemq; meam. nunquam tam sequa seueros
Iamq; senescentes infamia polluat annos
Sic ait. & grates referens absoluit achiuos
Sed regredi regem; profugus ne forte putetur
Dedecori ascribit. iamiam committere bellum
Ardet. & angustos inter discurrere montes
Degaza primo diffinit; eoq; iubente
Maxima cum cuneis pars est deuicta damascum
More tamen veterum seruato; regia coniunx
Et soror & proles in castris fata sequuntur
Certus ab hinc Darius; cum crastinus exeret orbem
Luciferum tytan; regum concurrere vires
Ascendit cumulum modico qui tolle tumebat
Castrorum medius; patulis vbi frondea ramis
Laurus odoriferas celabat crinibus herbas

ALEXANDREIDOS:

Sepe sub hac memorant, carmen sylvestre canentes
Nymphae vidisse choros, satyrosq; procaces
Fons cadit a leua, quem cespite gramen obumbrat
Purpureo, verisq; latens sub veste locatur
Riuulus, & lento rigat interiora meatu
Garrulus, & strepitu facit obdurescere montes
Hic mater Cybele, Zephyrum tibi Flora maritans
Pullulat, & vallem fecundat gratia fontis
Qualiter alpinis spumoso vertice saxis
Descendit Rhodanus, ubi Maximianus eos
Excinxit cuneos, cum sanguinis vnda meatus
Fluminis adiuvuit, fusa legione Thebea
Permixtusq; crux erumpit in ethera, spreto
Aggere riparum, totumq; rigauit Aganon
Hinc ad suppositas vulgi procerumq; cohortes
Pacifici Darius, obliquans luminis orbem
Accitis ducibus prius in discriminem ituris
Segregat in partes, deinde sic orsus, adultas
Ore pio spirante preces, soloq; mereri
Debuit aspectu facies matura fauorem
Heredes superum Persae, gens vnicula bello
Cui genus a prisci descendit origine Beli
Quicq; pritus sacra meruit venerandus ydea
Inter celicolas solio stellante locari
Solute corda metu, pudor est pugnamq; vocari
Dedecet, in dominium cum seruus abutitur armis
Vltio non bellum est, seruos ubi sceptra rebelles

LIBER SECUNDVS

Corripunt, captosq; domant, patriamq; tueruntur
Spurius ille puer regni moderamen adeptus
Cuncta sibi cessa ratus: feruore iuente
Ducitur, & casus ruit impro uisus in omnes
Et pugnando mori mauult q; cedere victus
Et iam spe vacuus: animo lentescit inani
Damnorumq; memor que grannitus intulit amnis
Incipit afflictus patrijs diffidere rebus
Proh pudor in rerū dominos: quibus omne metallum
Seruit, serui inopes pauci sine viribus audent
Scire velim Macedo, quibus inspirante megera
Artibus, illius cyri te posse potiri
Imperio iactas, cui lydia cresus & omnes
Curuauere genu quocunq; sub axe tyranni
Qui licet extinctus, me successore superstes
Regnat, & in viuo viuit fortuna sepulti
Si veterum monimenta manent: si mente recordor
Scripta patrum memori: quis nos a stirpe gygantum
Ignorat duxisse genus: quis bella deorum
Quis coctum laterem: structamq; bitumine turrem
Nesciat a proavis, magnaq; quis immemor vrbis
Cui dedit eternum labij confusio nomen
Ergo agite o proceres patrium retiocare vigorem
Pro patria stare: & patrię titulis & honori
Inuigilare decet, ne pauper & aduena vicit
Conculcet pedibus terram & monimenta parentum
At si quem vestru: quod abominor: improbus hostis

ALEXANDREIDOS:

Excutiat campo.profugumq; per arua fatiget
Si mihi; si patrie; si ciuiibus arma negatis
Vxores saltim ac natii; quos hostica clades
Obteret in castris, moueant in bella reuerti.
Non tamen id vereor, quia iam victoria persis
Applaudit ducibus. etenim ludente fauilla
Ardere in somnis: macedum tentoria vidi
Vesanumq; ducem ritu babilonis amictum
Purpureo luxu; subeuntem moenibus urbis
Ad me perlatum: dehinc euanescere raptum
Quid motor; eternum testor iubar. aurea solis
Lumina: cui dedimus nostris in finibus ortum
Hostis erit, quicunq; fuge laxabit habenas.

Plura loquuturo, celeri pede nuncius afferit
Deseruisse locum graios, pauidosq; cohortes
Consuluisse fuge, iam per compendia saltus
Ad pelagus rapuisse gradum, perq; ardua montis
Præcipitasse viam, mollem sic principis aurem
Pascit adulator, fluitat percussus inani
Leticia, damnatq; moras, exercitus ergo
Flumine transmissio: per saxa per inuia raptum
Querit iter, profugumq; parat peruertere regem
Quo ruitis peritura manus; iuuuenem ne putatis
Inuictum fugere hunc; qui quoq; criminè credit
Turpius esse fugam; qui ne fugiatis inertes
Hoc solum meruit; etenim si forte daretur
Optio talis ei, fugiens an cedere mallet

LIBER SECUNDVS

Quam vincit a profugis, hostiis resistere vicitus
Forsitan ambigeret utrum minus esset honori
Iam caldea cohors ysson festina propinans
Proditur excubij, aurum lapidumque nitore
Fulgurat armorum series, graditurque rapacis
Turbine puluereo, furata volumine solem
Prouidus aeria currens speculator ab arce
Nunciat argolicis, Babylonis adesse tyrannum
Et genus omne hominum, vix credere sustinet ille
Quem bellum mora sola mouet, prior ergo maniplis
Intonat arma arma o Danae prior urbe relicta
Fulminat in Persas, sequitur galeata iuuentus
Sic ruit in praedam iejuna fauce Lycaon
Cuius opem sicco mendicat ab ubere pendens
Vagitus prolixi, tandemque impagitus in agros
Cedis amica fames, vacuis concepta sub antris
Stat pecus attonitus, quod nec fugere audet, & ipsum
Si fugiat nemoris alios incurret hiatus
Copula diripiuntur canibus, quos ore canoro
Et bacculo & palmis irritat ab aggere pastor
Haud aliter Macedum rex debacchatur in illam
Barbariem, quem nunc profugum pavitare ferebat
Hos ubi discretis acies aduersa cateruis
Aspicit in bellum subito prodire volatu
Spem sibi mentitam metuens, in praelia mente
Confaternata ruit, sed vox & in armis ruentum
Impetus, & discors exercitus agmina turbat

d

ALEXANDREIDOS

Quippe vie potius quam bello; hosti⁹ terendo
Aptus erat miles; Darius tamen agmine rursus
Disposito; caute secum' delibera⁹t hostem
Milite consulto vi circum cingere multa
Vtile propositum, regi⁹ suis⁹ salubre
Quod ratus est; verum ratione potentior omni
Discussit fortuna proca⁹; quę sola tuetur
Tuta; grauata leuat, cassat rata; foedera rumpit
Infirmat firmum, fixum mouet, ardua frangit
Iam Macedum series certo stabilita⁹ tenore
Inq⁹ acies distincta suas; montana tenebat
Rex stabilem peditem; velut insuperabile vallum
Opposuit Persis in prima parte phalangem
In cornu dextro p̄fecti iura Nichanor
Parmenionis habet; illi Tholomeus Aminctas
Perdicas Cenes Clytus & Meleager adherent
Vnusquisq⁹ sui dux agminis. at tibi lęuum
Commissum est cornu qui nulli marte secundus
Parmenio. sequitur alacer cratherius/eisq⁹
Iungitur antigonus. & turbidus ense Philotas
Hostibus expositus ante omnia signa suorum
Cornipedem versans; in dextro marte coruscat
Casside flammanti: gladioq⁹ tremendus & hasta
Armipotens Macedo; lateri iunctissimus h̄eret
Concius archanis; studio par regis & eu⁹
Sed longe rosea prestans Ephestio forma
Precedens igitur hylaris; vexilla quiritum

LIBER SECUNDVS

Prefectos prece sollicitat, blanditur amice
Consolidat dubios; animos audentibus auget
Errantes reprimit; sparsasq; recolligit alas
Spe libertatis seruos; tenues & auratos
Inuitat precio; lente gradientibus hasta
Innuit; ut properent, nunc hos nunc circuit illos
Nunc arcus lentare monet, nunc fundere glandes
Si procul insistant acies, nunc hoste propinquuo
Rem gladio gerere: nunc querere fata bipenni
Dumq; gradus inhibent; hec illis pauca profatur.
Martia progenies; quorum ditione teneri
Legibus astringi; totus desiderat orbis
Ecce dies optata, parat qua prouida nobis
Soluere promissum totiens; fortuna triumphum
Cuius in europa dudum preludia sensi
Cum genus aonidum; totamq; a sedibus urbem
Delestis; soloq; metu domuistis Athenas
Cernitis imbelles auro fulgere cateruas
Cernitis vt gemmis agmen muliebre coruscat
Prætendit præde plus quam discriminis, aurum
Vincendum est ferro, tantum didicere minari
Deliciæ molles, gladios & vulnus abhorrent
Letifer illorum scrutatus viscera mucro,
Cum semel hostili respars'erit arua cruento
Per saltus / per saxa; fuge diuortia querent
Quanta mei vobis sit cura; probare licebit
Cum gladios hebetes; fractos cum videro cassos

d ij

ALEXANDREIDOS

Ictibus ambones, ferentis dextera mentis
Exprimet affectum; tantum sub pectore vobis
Charus Alexander: quantum permiserit ensis
Vincite iam victos, gladio qui parcit in hostem
Ipse sibi est hostis, vitam qui prorogat hosti
Derogat ille suę, non est clementia bello
Hostibus esse pium, grauis est sibi dignaç̄ cædi
Cædis parca manus, segnes incurvare mortem
Dum pauit audent, sed non occurrere morti
Aspersis ducibus quotiens illata pelasgi
Mentibus incurunt iniuria: prælia; cædes
Creditis esse sati patrum luere acta nepotes
Plurimus in penas populus non sufficit iste
Europe strages Asie pensabo ruinis
Moedia cum Dario Persis commissa piabit
Me duce signa duces producite; me duce vallum
Sternite, consertos incedite cede per hostes
Prelia non spolium mecum discernite, cedant
Præmia preda meis, mihi gloria sufficit vna
Rem vobis: mihi nomen amo. Sic fatur. & ecce
Concurrunt acies, Persę clamore soluto
Horrisonis vexant tenues, v lulatibus aura
Classica terrorifico distringunt arua boatu
Hic fit & inde sonus, lituus illiditur aer
Et referunt raucos montana cacumina cantus
Quæc̄ sonos iterat purum sine corpore nomen
Responsura fuit nunquam tot vocibus echo

LIBER SECUNDVS

Arma tamen Darij multo sudore fabrili
Parta micant; referuntq; virum monimenta priorum
Emulus ad litem iubar insuperabile solis
Inuitat clypeus. septeno fusilis orbe
Fulget origo patrum Darij: gentisq; prophanus
Ordo gyganteq; quorum sub principe Nemphrot
Sennaar in campo videoas consistere fratres
Terrigenas. vbi diluuij dum fata retractant
Coctile surgit opus: sermo prius omnibus vnujs
Scinditur in varias: dictu mirabile linguas

Parte micans alia: sacram molitur ad urbem
Rex caldeus iter. fulgent insignia patrum
Prælia. & hebreæ celebres de gente triumphi
Victoris sequitur deiecto lumine currum
Captiuata tribus. muris temploq; redactis
In planum hostilis infertur moenibus urbis
Priuatus solio: gemma cum luce tyrannus

Ne tamen obscurent veterum preconia regum
Quorundam maculæ: sculptoris dextera magnam
Præteriit seriem: q; prætermittere visum
Inter tot memoranda ducum: regumq; triumphos
Agresti victu pastum: & fluuialibus vndis
Turpe fuit regem versa mugire figura
Rursus in effigiem sensu redeunte priorem
Præteriit vixisse patrem: quem filius amens
Nenunquā patria regnaret solus in urbe
Consilio loachim: proh dedecus: alite diro

d iii

ALEXANDREIDOS:

Membratim lacerum sparsisse per auria fertur.
Vltima pars clypei Persarum nobile regnum
Inchoat, in sacro libantem Balthasar auro
Scribentisq; manum: conuersaq; fata notantis
Aspicias; cuius occultum enigma resoluit
Vir desiderij, sed totum circuit orbem
Atq; oras ambit clypei celeberrima Cyri
Hyftoria, a tanto superari principe gaudet
Lydia: & ambiguo deceptus Apoline Crœsus
Ausa tamen Thamaris bellî tentare tumultus
Viribus apponit vires, belloq; retundit
Infractum bellis, & iniquo sydere mergit
Tot titulis illustre caput, proch gloria fallax
Imperi, proch quanta patent ludibria sortis
Humanq; Cyrum terrę pelagicq; potentem
Delicias orbis: quem summo culmine rerum
Extulerat virtus, quem fama locabat in astris
Qui rector composq; sui, qui totus: & vnuus
Malleus orbis erat, imbellis femina frēgit
Parcite mortales animos extollere fastu
Collatis opibus aspernariq; minores
Parcite victores ingratii viuere summo
Victori, vires: sceptrum: diadema: triumphos
Diuicias dare qui potuit auferre valebit.

Finit secundus liber.

ARGUMENTVM
TERTII LIBRI

Ertius arma canit; populos in fata
ruentes.

Vincuntur Persæ, Darij præciosa su
pellex. (& vxor.

Diripuit, soror & mater capiuntur

Septennisq; puer; capta Sydone Tyroq;

Funditus euersa, magno disserimine Gaza

Vincitur, & Libies a paucis visitur hamon

Præterea Darius reparato robore: rursus

Maior in arma ruit, fit seditionis origo

In castris Macedum lunæ defectus; & ecce

Consulti vates duro de tempore tractant.

J Liber Tertius.

F Am fragor armorum iam strages bellica vincit
Clangorem lituum. subtexunt astra sagittæ

Missiliumq; frequens obnubilat aera nimbus

Primus in oppositos prætenta cuspide Persas

Ocius emisso tormenti turbine faxo

Torquet equum macedo, qua confertissima regum

Auro scuta micant, vbi plurima gemma superbis

Scintillat galeis, qua formidabile visu

Auriuomis patulas; absorbens faucibus auras

Igniti Dario præfertur forma drachonis

Querentiq; ducem quem primum vulnere dignum

Obruat obijicitur Syriæ præfector Arethas

Cuius ab aurata volitans ac pendulus hasta

ALEXANDREIDOS:

Vendicat astra leo, galeam carbunculus vrit
Primus alexandri tremebundo traīcit iētu
Caldeus clypeum, sed fraxinus afferis arctum
Formidans aditum fracto crepat arida ligno
Fortiter occurrens ferro pelleus arethe
Dissipat vmbonem, qua barbara bulla dīescit.
Principis in clypeo; nec eo contenta trīlicis
Lorice dissarcit opus, cordisq; vagatur
Per latebras animamq; bībit lētalīs harundo
Occidit occisus; largocq; foramine manans
Purpurat arua cruor; regem clamore fatentur
Altisono vicisse suum; primumq; tulisse
Primitias belli; faustum sibi prēdicat omen
Grēca phalanx; lētocq; ferunt ad sydera plausu
Densantur cunei, Clytus & Ptholomeus in armis
Conspicui. tanta leuitate feruntur in hostes
In tauros quanta geminos rapit ira leones
Quos stimulat iejuna fames, causamq; furoris
Adiuuat excusse grauis obligatio caude
Hic Tholomeus equo parthum Dodunta supinat
Tempora transfixum, cerebroq; fluente gementem
At conto Clytus Arctophylon euertere tentat
Inq; vicem feriunt se, clypeisq; recusa
Vtracq; dissiluit obtuso lancea ferro
Quadrupedī quadrupes; armocq; opponitur armus
Pectora pectoribus; orbisq; retunditur orbe
Torax torace; gemit obruta casside cassis

LIBER TERTIVS

Nec mora. poplitibus ambo cecidere remissis
Vectores; vectiq; simul; similesq; peremptis
Exanimes iacuere diu. sed corpora postq;
Conualuere. prior reparato robore rectus
Iamq; pedes recipit sese Clytus; Arctophilusq;
Surgere conantि solo furialiter ictu
Demetit ense caput; & terre mandat humandum
Preditus eloquio; bello specieq; sinistro
Fuderat in cornu гречum Mazeus Hyollam
Vltor adest agilis stricto mucrone Philotas
Et quia Mazeum sonipes summouerat. Othym
Cominus aggreditur. cuius latus ense bipartit.
Interea multa sudantem cede Phylotam
Hyrcani cingunt equites. quorum agmina rumpunt
Impiger Antigonus: Cenos cratherus & ipse
Parmenio. sine quo nihil vsquam carmine dignum
Gessit Alexander. sed que prouenerat illi
Talio pro meritis. magis arbitror esse silendum
Antigonи facet ense Philax; Myda cuspide Ceni
Amphilogum Cratherus adit; quam casside rupta
Abstrahit exanimem curru. iungitq; ruenti
Anthomeduntha suum. iam viscera rupta trahentem
More suo ruit in Persas; damnatus iniquo
Sydere Parmenio: cui regibus ortus Hysannes
Et datus incutiunt halfas lateri; manet ille
Immotus; stabilitq; fugam pauitantis Horestis
Qui pedes exese tendebat in ardua rupis

ALEXANDREIDOS

Hunc simul intuitus, nactum diuertia cursus
Dedecoris, volucris perfolsum pectus Hysannem
Sternit equo, profugumque equitem restaurat in arma
Instantemque Dñnum rapto mucrone lacerto
Cornipedis planta terit, inualidumque relinquit
His agilon; his addit helan: arabemque cepippum
Parte alia furit eumenidus: persasque lacescit
Nunc gladio; nunc missilibus, mucrone dyaspem
Deiecit. Endochij telum in pulmone cruentat
Difficit ossa virum, procerum conculcat aceruos
Nec minus in dextro dum pugnat marte Nichanor
Sanguine spargit agros, humectat cedibus equor
Cui iuuenis facie diuines sed ditior ortu
Quippe genus claro referens a sanguine Cyri
Obuiat Echinus: clypeumque Nichanoris ictu
Prouocat, ut laterem tecti vada veris in ortu
Grando ferire solet, sed respuit aeris iram
Tuta domus, verum durato corde Nichanor
Irruit in facinus miserande cedis, eumque
Qua candens oculis aperit lorica fenestras
Cuspide percellit, & lumine priuat vtroque
Dumque per vnius aditum scelus ausa recurrit
Fraxinus, alterius extinxit luminis usum
Stabat in aduerso discriminis agmine duri
Clara propago Nini princeps niniuita negusar
Doctus in obiectos dubia sequire securi
Doctus & a tergo iaculis incessere fata

LIBER TERTIVS.

Nunc iaculo nunc ense furit, nunc vero bipenni
Excutiens cerebrum iaculo perfoderat Helum
Arctoridem gladio Dorilon viduauerat armo
Fuderat Hermogenem fusa ceruice securi
Hunc vbi multim oda vastantem cæde pelasgos
Intuitus stricto celer aduolat ense Philotas
Quac; super tonum lucem vomit igne Pyropus
Pertundit galeam, sed lubrica discutit ictum
Non impune tamen descendit mucro sinistram
Quam sibi forte manum: frontem pretendebat ante
Amputat, ecce parat vlcisci dextra sororem
Cedibus exposita, & cedis secura securim
Librat, & astanti casum casura minatur
Ereptamq; sibi gemeret fortasse Philotas
Ante dies animam, sed equo prelatus amintas
Opposuit clypeum, quem miro transfidit ictu
Machina terribilis, medioc; vmbone recepta
Retrahere ardenti qua iungitur vlna lacerto
Ense viri instantis a pectore cesa recessit
Excitat interdum vires dolor; ille recisis
In bello manibus se corpus inutile cernens
Quod potuit fecit, & equo se obiecit hyolle
Tresq; ruere simul; perijt per fossus hyollas
Et sonipes iaculis, sed nec tibi dure negusar
Missilium grando, nec tanta ruina pepercit
Iam latet herba madens terramq; cadauera celant
Arma natant sanie, replentur sanguine valles.

e ii

ALEXANDREIDOS

Largus vtrimq; crux; sed maior inebriat agros
Persarum strages. rarescit barbarus hostis
Tabescitq; animo licet infinitus; eumq;
Pauca manus Macedum non cessat cedere: quorum
Defectum numeri feruens audacia supplet
His igitur iam terga fuge spondentibus instat
Fulmineus Macedo. perq; iuua tela : perq; hostes
Perq; globos equitum. peditum stipante corona
Ad Darium molitur iter. sed contrahit agmen
Oxatreus. Dario quo nemo propinquior ortu.
Hic dolor; hic gemitus: perit acris vtrimq; iuuentus
Inuoluitq; ducum mors vno turbine turbam
Seminat in Persas leti genus omne cruentas
Excutiens bellona faces. gemit ille recluso
Gutturē. traecto facit ille per illa ferro
Hunc sudis excerebrat. hunc fundit funda vel arcus
Ille vomit saniem fractis ceruicibus illi
Intestina cadunt. alium sibi vendicat ensis
Hic obit. ille obijt: hic palpitat; ille quiescit
Stabat ab opposito niueis preciosus in armis
Menphites zoroas. quo nemo peritior astris
Mundanas prenosce vices. quo sydere frugis
Defectum patiatur ager. quis frugifer annus
Vnde niues producat hyems. que veris in ortu
Temperies impinguat humum: cur ardeat estas
Quis dedit autumno calcandts cingier vuis
Circulus an possit quadrari; an musica formet

LIBER TERTIVS

Celestes modulos, vel quanta proportio rerum
Quatuor inter se; nouit quis sydera septem
Impetus obliquo, rapiat contraria mundo
Quod distant a se gradibus, que stell a nocium
Impediat sequire senem, quo sydere fiat
Obijcep propitius, martem quis temperat ignis
Qz sibi quisq; domum querat, quo sydus in isto
Regnet hemisferio; motus rimatur: & horas
Colligit, euentus hominum perpendit in astris
Parualoquor, totum claudit sub pectore cœlum

Hic ergo in stellis mortem sibi fata minari
Contemplatus erat, sed enim quia vertere fati
Non poterat seriem, penetrare audebat ad ipsum
Rectorem Macedum, toto conamine poscens
At tanto cecidisse viro, vitamq; perosus
Mortem parturiens, in prima fronte furoris
Occurrebat ei, curruq; premebat ab alto
Grandine Missilium: pertusum principis orbem
Nec solum iaculis, Sed voce probrisq; lacebit
Atq; ita Neptanabi non inficianda propago
Dedecus eternum matris, cur vulnera perdis
Ignauos agitans, in me conuerte furorem
Si quid adhuc virtutis habes, me contere: cuius
Militiā claudit septemplicis archa Sophieq;
Et caput astriferum; sibi vendicat vtraq; laurus
Motus Alexander miseretur obire volentis
Ac placide subiicit; proh monstrū; quisquis es inquit
e ij

ALEXANDREIDOS

Viue p̄ecor moriensq; suum nē destrue tantis
Artibus hospicium.nunquam mea dextera sudet
Vel rubeat gladius cerebro tam multa scienti
V̄tilis ēst mundo.quis te impulit error:ad amnes
Tendere velle stigos.vbi nulla scientia floret
Dixit,at ille pedes terre se mandat:eicq;
Qua se dissocians ocream lorica relinquit
Sauciat ense femur,& dedicat arua cruento
Infremuit Macedo Zoroeḡ ut parcere possit
Admissum procul eḡit equum,sic ergo remotus
Continuit bilem.verum Meleager in illum
Irruit.& Zoroē qua cruri tybia nubit
Cedif vtrumq; genu:tunc cetera turba facentem
Comminuunt in frusta virum,stellisq; reponunt
Tunc vero in Darium pondus discriminis omne
Conuersum est,quid agat,videt arua cruento suorum
Pinguia,se circa videt exanimata facere
Corpora tot procerum,fugiuntq; quibus super ante
Fidebat potius,quando viscera rupta trahentes
Inter equos auriga iacet.ceruisse recisa
Dum dubitat fugiat ne pedes,scse ne laboret
Perdere,Perdicas iaculum iaculatur,at illud
Se capiti affigit,cerebrum tamen ossa tuentur
Excuditur currū Darīus,nec sustinet vltra
Ferre aciem.turbamq; pedes declinat,& inter
Degeneres profugosq; legit compendia saltus
Dōnec eis onipes ablatus ab aūsone,Magnum

LIBER TERTIVS

Transtulit Eufratem, ac se Babylone recipit
Hunc vbi furtiva bellū mortisq; ruinam
Euasisse fuga sensit Mazeus, & illi
Quorum victoris animi excellentia non dum
Euelli campo martisq; furore sinebat
Extemplo turbata malis audacia tantos
Destituens motus didicit seruire timori
Inq; metum conuersa fides, fugit agmine facto
Turba ducum partescq; labant vbi summa mouentur
Cumq; caput nutat turbari membra necesse est
Ceditur a tergo populus, furit altera cædes
Pro domino patriaq; mori, dum posset honeste
Dedecoris mortisq; luem fugiendo meretur
Iam satur ad loculum redit ensis, & ipse Pelagos
Victores vīctor a cæde recedere cogens
Ad gazas properare iubet, rapiendaq; prædæ
Munera, que saltus facet interclusa latebris
It celer, & partas partitur ciuibus eque
Vīctor opes, onerantur equi, gemit axis auarus.
Iam satur est aurumq; vomit summotenus ore
Sacculus, & nexus refugit, spernitq; ligari
Fessa legendō manus; non est satiata legendō
Quin calige: patulicq; sinus turgere docentur
Itur in imbellēs agmen muliebre cateruas
Quarum vbi marmoreo rapuere monilia collo
Extorti torques & in auras perdidit auris
Itur in amplexus nuptarum, virginitasq;

ALEXANDREIDOS

Vim patitur. coit in patulo; tractatq; pudenda
Sanguinolenta manus, coitus pars altera labem
Contrahit incestus, verum pars altera luget
Et venit ad veniam. patientis namq; reatum
Vis illata leuat, minuitq; coactio culpam
Maiestate tamen salua; saluoq; pudore
Tota domus Darij. genitrix & regia coniunx
Et soror & natus; tanta est clementia regis
Curribus auratis; in Dorica castra vehuntur
In matrem sibi se sic temperat; ut sibi matrem
Eligat, vxori det nomen habere sororis
Septennem puerum in natum sibi mitis adoptet
Tantus enim virtutis amor tunc temporis illi
Pectori regnabat. si perdurasset in illo
Ille nitor, non est quo denigrare valeret
Crimine; carentem titulis infamia famam

Verum ubi regales; persarum rebus adeptis
Deliciq; posuere modum, suavitq; licere
Ilicitum; & licitum genitrix opulentia luxus
Corripuit fortuna physim; cursuq; retorto
Substitit vnda prior; viciorum cautibus hrenens
Qui pius ergo prius erat hostibus; hostis amicis
Impius, in cedes & bella domestica deinde est
Conuersus; ratus illicitum nihil esse tyranno
Preterea quis pretereat; summum sibi patrem
Vsurpasse iouem, nam se genitum loue credit
Imperat. & credit hominem transgressa potestas

LIBER TERTIVS

Seç hominem fastidit homo; minimumq; videtur
Esse sibi. cum sit inter mortalia summus
Mittitur interea; cum Parmenione Damascum
Miles. vt a viçtis extorqueat vrbe reposas
Reliquias Gaze; sed iam censebat habendas
Viçtori prefectus opes; dominoç priori
Proditor insidijs caute quos traderet hosti
Traxerat vrbe suos. fortunę namq; meatum
Mutato mutatus erat; sic vnius vno
Crime Persarum cęsis tot milibus; ipse
Cum reliquis cecidit. Dario solamen id vnum
Damnorum luciūscq; fuit; cum nuncius ipsum
Artificem sceleris afferret in agmine primo
Arce perisse sua. nec vñquam sustinet vltra
Dicere fortunam. quę iusta lance rependit
Sontibus interdum. prout fraus ignaua meretur
Hęc Dario medicina malı; sic pene malorum
Omnia cum quodam veniunt incommoda fructu
Septimus accenso Phœbea lampade mundo
Præßerat astra dies: cum rex ex more peracto
Funis obsequio tendit Sydona vetustam
Phēnicum gentem. quibus in sua iura redactis
Ad Tyrios conuertit iter. quos omne paratos
Martis ad examen; muricq; abrupta tuentes
Gaudet Alexander suspecta cominus vrbe
Inuenisse viros. tot propugnacula mūris
Edita. disposite longe stant ordine turres

ALEXANDREIDOS

Quæ lapidum valeant refugos eludere iactus
At quacunq; aditum molitur saxe moles
Assunt obtenta clypeorum crate clyentes
Plurimus hic fundit fundam iaculator & arcum
Plurima suppositis mortem balista minatur
Verum veri longa dies; afflictis ciuibus vrbem
Nauali modo congressu; modo marte pedestri
Fregit. & appositis vtricq; ad moenia graium
Nauibus, hostiles impegit machina muros
Absq; aliquo perijt discrimine sexus; & etas
Omnis; & a nullo scelus equo iudice pensans
Abstinuit gladius; etenim cum moenia nondum
Cingeret obsidio missos a rege quirites
Paci ut consulerent angusto in tempore ciues
Et pace & medijs violato foedere iuris
Implicuere nec legatos, vnde tyranno
Offensi, nec enim veniam meruere mereri
In quibus & venie & pacis legatio nullam
Inuenit veniam, Macedo iubet ocios omnes
Cladibus inuolui, preter quos templa tuentur
Fit fragor & planctus; crebrescit flebile murmur
Aurea femeineus perstringit sydera clamor
Dumq; in precipiti rerum discrimine micant
Quæ magis incumbit ventorum spiritus vrbis
Succendunt vrbem, volat ad fastigia flammæ
Inflammata fames; & eo magis esurit ignis
Quo plures tabulata cibos; aliq; mentaq; prebent

LIBER TERTIVS

Mixta plebe patres pereunt: genus omnibus vnum
Mortis, sed species moriendi non fuit vna
Ille pyram reuerens gladios incurrit, at ille
Vt gladios fugiat medios se mittit in ignes
Nonnullos alia mortem dum morte cauerent
Vrbis semirute lapsos de mœnibus vltro
Equorei vehemens absorbuit amnis hiatus
Occultas alijs latebras vacuosq; penates
Querentes iugulis laqueos aptare parabant
Et mortem fecere sibi; ne morte perirent
Illata a gravis; alios diuortia martis
Querere dum puduit pro iure & legibus vrbis
In faciem patriæ libertatemq; tuendo
Elegere mori; mortis genus illud honestum
Et labi sine labe fuit; non cedere cedi
Cedere & cedi: dum non cedantur inulti
Concurrunt; & materiam ferientibus offert
Gens deuota neci; feriunt feriuntur & ipsi
Dumq; necem patiuntur agunt; ad vtrumq; parati
Non minus excidium coniunx cythereius infert
Soluitur in cineres ab agenore condita primo
Nobilis illa Cyrus, que si preclara merentur
Vatum dicta fidem fame si credere dignum est
Vocum sola notas, & rerum sola figuræ
Aut didicit prior aut docuit, sic ergo tot annis
Indomitam indomitus domuit Macedum furor urbē
Verum vera fides; & pax diuina sub ipso

ALEXANDREIDOS

Christorum christo reparatis moenibus urbem
Restituere, vbi nunc plebs orthodoxa flagransq;
Turibulo mentis crucifixi nomen adorant
Cuius sunt alię septeni climatis urbes
Quas patrta ditione tenet longumq; tenebit

Premonuisse potest alias Tyrus obruta gentes
Ne qua sub archoo regio resumeret axe
Pelle vires, Macedumq; laceſſere nomen
Gaza tamen Darium causamq; sequuta priorem
Ausā patrem superum muris excludere tentat
Fortunam si forte fides euertere possit
Dumq; suum mars explet opus; dñ cęde cruenta
Et damno parcis vtriusq; proteruit vtrinq;
Barbarus ad regem veniens vt transſuga, ferrum
Occultans clypeo Magni caput appetit ense
Sed quia fatorum stat ineuitabilis ordo
Euentusq; hominum series immobilis arctat
Errauit tremulenta manus, ferroq; potiri
Non patitur lachesis cui tam fatale venenum
Conuectumq; diu lethaea fece vitrina
Pixide condierat mediante fauore suorum
Porrectura duci dea post duo luſtra bibendum
Hic arabis dextram, quia ſic errauit eodem
Quam male vibrarat rex imperat ene rescidi
Quiq; prius sopitus erat, iam fraude recenti
Martius euigilat furor, & sub corde calenti
Ira recrudescit, dumq; instat turbidus hosti

LIBER TERTIVS

Ausa nephas: leuum perstringit fraxinus armum
Et medium cruris elisit saxe moles
Sed licet accepto bis vulnere: non tamen acri
Destitit incepto macedo. sed prodigus aure
Vitalis scindit cuneos: ipsumq; tyrannum
Obterit. & victis vrbem tradentibus intrat
Hinc vbi dispositus procerum discretio regno
Tendit in egyptum: qua sub ditione redacta
Ardet rex libici sedes hamonis adire
Difficiles aditus: iter intolerabile: quamuis
Fortibus et paucis: rorem sit arida tellus
Et celum mendicat aquas. estuq; perhenni
Marcessit regio: & steriles moriuntur harenq;
Cunc; tenax fabulum solem concepit & auram
Impulsuq; pedum concreuit turbo: procellas
Hic Syrtes habuere suas: hic altera sicco
Scylla mari latrat. hic puluerulenta carbdis
Puluereos vomit ille globos. iacet ille sepultus
In fabulo. fortassis eos leuiore flagello
Punisset mare neptuni. q; pulueris equor
Nusquam culta virent. hominis vestigia nusq;
Nusquam terra oculis. nusq; se se obijcit arbor
Iam quater irriguos librauerat aere currus
Mennonis impendens lacrimas aurora sepulcro
Cum macedum rector & cetera turba superstes
Hamonis subiere nemus: fontemq; biberunt
Quem satis indignum est inter memoranda simile

f

ALEXANDREIDOS

Cum sol frenat equos tepidos habet vnda meatus
Frigidior glacie est quando feruentior arua
Exurit tytan medię feroore diei
Axe sub hesperio cum iam presepio mundans
Solis equos stabulare mari parat hospita thetis
Ambrosiamq; locat & liberat ora lupacis
Frigoris excluso paulum torpore tepeſcit
Fons iouis, ac phœbo torrentior eſtuat idem
Cum mundum madidis medius sopor irrigat alis
Quocq; magis phœbus solitum festinat ad ortum
Tanto plus soliti reminiscitur vnda teporis
Et nocturnus eam cogit decrescere feroor
Donec phœbœ rursus languescit in ortu
Rex vbi consulto Ieſus Ioue; munera soluit
Aggraditur menphim; licet affectaret adustas
Ethiopum gentes; & in hospita Mennonis arua
Aurore sedes; atq; inuia solis adire
Sed durum martis, & ineuitabile tempus
Et prefixa dies; mundi visura tumultus
Et strages pugnœ quam maturauerat hostis
Vicina instabat, positamq; regentis in arcto
Arctabant rigidam maiora negotia mentem
Interea Darij reparato robore; totus
Coniuratus adeſt in prelia mundus; eumq;
Preteriti pudor, & spes incentiuſa futuri
Rursus in arma vocant; coeunt in caſtra quirites
Permixti agricolis; queritur ceſſare ligones

LIBER TERTIVS

Radicosus ager; & sentibus obsita tellus
Suspirant ad plastra boues; dorsumq; camelii
Barbaries gentis; elephantes bellica pressit
Machina territo gradientes agmine; nec se
Bubalus absentat, nunquam tot milibus argos
Aggrediens hominum; siccauit lumina Xeres
Sed neq; tam multas collegit in aulide gentes
Vltor adulterij; cum classi defuit e quor
Virgineusq; crux monitu calcantis iniqui
Detersit facinus. & ventos sanguine soluit
Miratur Macedo; tot milibus ante redactis
In nihilum. plures rediuita morte renasci
Ad martem populos; rursusq; ad bella vocari
Non secus anthrum libicis Ioue natus harenis
Post lapsum stupuit; maiorem surgere donec
Sublatum rapiens; vana spe duceris; inquit
Huc Antheq cades, vel cum tot cede suorum
Fecundam capitum domuit tyrincius ydram
Iamq; per Eufraten; discriminis immemor omnis
Contemptor numeri; rapidum transegerat agmen
Terrarum domitor; consumptaq; ignibus vrbes
Quas aditus erat; fumantesq; inuenit agros
Quos duce Mazeo; Darius precepérat vri
Ut tali articulo; fortunę flectere cursum
Posset, & afflictos fame; defectusq; ciborum
Cogeret audaci graios desistere cepto
Desperare aditum, per saxa rigentia flammis

f iiiij

ALEXANDREIDOS

Moliriq; fugam; dum cuncta exusta viderent
Et loca feta igni; & viduatos gramine campos
Ocia consulti gemerent. victumq; negaret
In cinerem resoluta ceres, sed sorte secunda
Visus Alexander; ad summi semper honoris
Aspirans apicem; tygri velocior ipso
Tygri, qui celeris fortitur ab impete nomen
Tygris aquas superat; qui gurgite saxa volutans
Grandia marmoreas exit truculentus in vndas
Nec mora; ne Dario regni penetrare liceret
Interiora sui; canis ut venaticus altis
Ocultum siluis acteona nare sagaci
Vestigat, vel qui venator gallicus aprum
Irato sequitur; stringens venabula ferro
Haud aliter Darium venatur, & albela preter
Castra locat: quem cede sua; q; fraude suorum
Infamem facturus erat, periturus eodem
Fixerat infausto iam tunc tentoria vico.

Tempus erat dubium cogens pallescere lucem
Cui neq; lux neq; nox imponit nomen; vtrumq;
Et neutrum tenui discrimine. verius ergo
Ambiguum cum sit: dixere crepuscula gręci
Hesperus irriguum iam maturauerat ortum
Iamq; minante oculis caligine; sidera solis
Supplere officium; luna mediante parabant
Cum phoebe terris; fratri manifesta recessu
Exhilarans hominum nascenti clima gyro

LIBER TERTIVS

Palluit, & primo defectum passa nitoris
Demum sanguineo penitus suffusa rubore
Fedavit lumen, Macedumq; exterruit ipsos
Cum vulgo proceres, contra cum frenderit hostis
Cunq; instaret eis; inuito numine; bellii
Præfinita dies, parti feralis vtricq;
Celoq; aspicerent; minitantia sydera; tantum
Exhorrere nephas; atq; id portendere signum
Nec mirum; mutare animos; armisq; paratas
Dormitare manus, trepidant confusa retenti
Corda metu, & rauco crudelcunt murmure castra
In causa Macedo est, causamq; refundit in ipsum
Sediciofa cohors, iam cedet in ultima mundi
Inuitos a rege trahi, montana queruntur
Inuia, desertas vulcano vindice terras!
Vrbesq; & fluuios; admittere nolle nocentes
Velle hominum dominos; dijs indignantibus; esse
Astra infensa sibi, solitumq; negantia lumen
Inscriptos homini; regem transcendere fines
Affectare polum, patriæ contemnere sedem
Vnius ad laudem tot inire pericula; tantas
Fortunę variare vices, iam vulgus in istos
Exierat planctus, iam seditione moueri
Ceperat, euentu tum rex interitus omni
Consilium vocat, & vates; quibus arte magistra
Astrorum dederat diuina pericia nomen
Consulit, & lunę quę causa infecerit orbem

ALEXANDREIDOS

Quid superi super hoc caueant; quid enigmata fati
Significare velint; iubet in commune referri

Inter sortilegos vatum, stellasq; sequentes
Stabat aristandus, sterili iam marcidus quo
Parcite ait; vanis incessere fata querelis
Fata regunt stellas; & quos ab origine cursus
Quo loca; quos motus, & quod portendere magnus
Ille sator rerum dedit, hos certo ordine seruant
Nec quicq; mutare queunt; de mente profunda
Quicquid ab eterno prouiderit illa futurum
Seu terre incumbens extendens littora thetis
Gurgitis augmento, seu tellus subruat vrbes
Concussu laterum, seu morbidus influat aer
Seu tenebris fuscare diem; seu cornua lunę
Caligare velit; seu tardius ire galerum
Omnia descendunt a summo culmine rerum
Quo nisi consulto; nihil est quod sydera possint
Inde est, quod lunę pallescit luridus orbis
Cum terram subitura suos abscondere uultus
Fertur, & humano parat euangelere visu
Vel cum fraterno premitur splendore Dyana
Qualiter accensę iubar igniculumq; lucerne
Inuida maioris, obscurat flamma camini
Dogmatum veterum non vile, patrumq; sequutus
Memphyos, haud dubitem, gr̄corum dicere solem
Persarum lunam tum deficit ille; ruinam
Graium, Persarum cum deficit illa minatur

LIBER QVARTVS

Dixit, & exemplis veterum pro teste resolut
Persidis acta ducum, quibus incumbente flagello
Fortunę, obscurō lugubris cinthia cornu
Palluerat, stetit ergo ratum; quod cana senectus
Arguerat, meruitq; fidem sententia vatis
Editaq; in medium; flexit pauitantia vulgi
Corda supersticio, qua nil astrictius ad se
Inclinat turbam, regit ora; manusq; refrenat
Quę cum sequa potens; mutabilis ęstuat ęstu
Multiuage mentis; vana si forte mouetur
Religione ducum, spredo moderamine, vatum
Imperium subit, & regum contemnit habenas
Ergo ubi torpentes, spes & fiducia fati
Erexit mentes, armis dum corda calerent
Utendum ratus est macedo, ne frigeat ardens
Impetus, exemplo velli tentoria; circa
Noctis iter medium iubet, ac precedit ouantes
In primis; raro contentus in milite turmas.

Argumentum Quarti Libri.

 Vartus ad vxoris Darij; lacrimabile
funus
Conuertit magnum, Darium lamenta fatigant.
Falsaq; suspicio, legati certa reportat
Ad Darium responsa, astant hinc atq; inde parati
Ad bellum cunei, terretur imagine belli
Consiliumq; vocat Macedo, responsa suorum,

ALEXANDREIDOS

Reiicit; & somnum differt in tempora lucis
Excitus a somno; perticiter induit arma
Premunitq; suos verbis & rebus; & ecce
Concurrunt acies. penetratq; in sydera clamor.

I Liber Quartus.

Quadridus & piceo suffusus lumina fumo.
Quartus anhelanti; ferales ante tumultus
Lucifer ibat equo, viridesq; effusa per agros
Inter harenosi subiectum gurgitis amnem
Et silvas; summo parientes vertice nubes
Desertum rapiebat iter; spe ducta pelasgum
Imperiosa phalanx, cum regia decidit vxor
Captiuarum inter molles collapsa cateruas
Quam dolor; absentisq; viri; patrieq; iacentis
Continutisq; vie labor; exspirare coegit
Non secus indoluit regum fortissimus ille
Et pius euersor, quam si cecidisse peremptas
Nuncius afferret; vna cum matre sorores

Et lachrimis quales Darius fudisset obortis
Exiit in planctu iuuenis, iam cana senectus
Funeris assedit loculo. & que rara tyrannis
Semper ineft pietas, friggit generosa rigorem
Principis indomiti, lacrimisq; extorsit ab hoste
Reginę species; non intentiuia furoris
Causa sibi fuerat, custodem se esse pudoris
Maluit & formę, neutrumq; sibi temerare
Gloria maior erat; q; si violaret vtrumq;

LIBER QVARTVS

Nuncius ad Darium medijs elapsus achivis
It spado tyriates; quem scissa veste tridentis
Vnguis. & lacero super ora iacente capillo
Et vultum multo lachrimarum flumine mersum
Ut vidit, ne differ ait, turbare. salutis
Si quid adhuc supereft in me mihi, solue timorem
In luctum, didici miser esse, malisq; retundi
Hoc solamen & hoc misero medicina malorum
Sortem nosse suam, ludibria cruda meorum
Affers, atq; ipsis omni grauiora flagello
Quod tamen ipse loqui timeo, tunc excipit ille
Quantuscunq; potest reginis; inquit, ab illis
Cedere qui parent; honor & reuerentia tantus
A victore tuis, verum tua nobilis illa
Et soror & coniunx; quod vix presumo fateri
Exiit a medio, corpusq; reliquit inane

Tunc vero in gemitu & planctu conuersa videres
Castra, senex iacet exanimus, sedatq; verendam
Puluere caniciem infoelix, ideoq; peremptam
Vxorem, que casta, pati probra nollet apud se
Nescius affirmat, vnoq; spadone retento
Excludit reliquos iurat Spado nulla tulisse
Damna pudoris eam nil importasse molesti
Rapto rem rapte, verum gessisse mariti
Officium lacrimis, & dignas indeole tantas
Soluisse exequias, hinc sollicitudine mixta
Suspicio grauiter animum traiecit amantis

ALEXANDREIDOS

Estuat eger amans; a consuetudine stupri
Ortum coniectans rapte; & raptoris amorem
Hec captiuus inquit; & forma & sanguine clarus
Hic dominus fuit & iuuensis; voluisse probatur
Quod potuisse patet, his estuat anxia curis
Languida mens Darij: donec testante penates
Et superos seruo, castam vixisse maritam
Facta fides Dario: tollensque ad sydera palmas
Et faciem irruquo lacrimarum fonte madentem
Summe deum pater inquit. & una potentia rerum
Dij patrij: & quorum nūtu stat Persicus orbis
Primo quoque mihi regnum stabilitate; meisque
Quod mihi si tolli iam prefigistis; & a me
Transferri fati iubet imperiosa voluntas
Regnum Asie, me post hic tam pius hostis habeto
Tam clemens victor; dixit; superosque profulis
Inuitat lachrimis, ut vocem fata sequantur
Et quamque frustra; iam pace bis ante petita
Consilia in bellum conuerterat, hostis amore
Victus; & extemplo; cum palladis arbore tutos
Prefectos equitum: quibus allegatio pacis
Comissa est, subet ire decem: quorum unus achillas
Qui quantum eloquio reliquis: tam prestigit quo
Sic cepit, Darium rex clementissime pacem
Ut totiens a te peteret vis nulla coegerit
Sed tua quaesatis es in nostris usus ab illo
Extorsit pietas, matrem pia pignora natos

LIBER QVARTVS

Absentes tantum; non captos sensimus. harum
Qui superant custos pius & tutela pudoris
Haut secus ac genitor curam geris, omne fausto
Reginas dicas; hostilisq; immemor ire
Fortunę speciem pateris retinere priorem
Luridus in vultu color. & luentia fletu
Lumina coniuncta, quanto clementior hoste
Hostis es. & facies aufert velamina menti
Talis erat Darij, cum legaremur ab illo
Qualis Alexandri patet, vxorem tamen ille
Tu luges hostem, clypeum iam leua teneret
Iam stares acie; iam te vibraret in hostes
Fulmineus Bucifal, iam te sentiret in armis
Horribilem Darius, nisi coniugis eius humandę
Cura moraretur, rata sit concordia natam
Non sine dote offert Darius tibi; quicquid vbiq;
Terrarum est inter frigidi litoris horam
Eufratemq; tibi; nata me diante precatur
In dotem capito, teneatur filius obses
Et fidei & pacis, redeat comitata duabus
Viginibus mater, quarum ter dena talentum
Milia sunt premium fuluo decocta metallo
Quod nisi te superi maiori pectore fultum
Humanosq; artus diuina mente beassent
Tempus erat, quo non solum pacem dare, verum
Poscere debueras, & foedus iniire, vides ne
Quantus ad arma ruat Darius, quot ab orbe remoto

ALEXANDREIDOS

Excierit gentes. quot classibus equor obumbrat
Nec mare nauigio: nec castris terra locandis
Sufficit, obiecte claudunt maris hostia puppes
Quid moror: vnuis habet quas non habet area vires

Magnus vt accēpit Darij mandata, citatis
In cētum ducibus, quidnam super his sit agendum
Consulit, ambiguum vides mussare senatum
Et siluisse diu perhibetur curia, donec
Parmenio cuius non tam facundia sollers
Quam constans animus, nec ei tā dicere promptum
Fortia, quam facere est, duduū redimentibus inquit
Reddendos fore censueram cum maxima posset
Ex ipsis; qui vel ob iter periere, vel arctis
Compedibus lapsi fugere, pecunia reddi
Id quoq; censemus: vt aurī pondere tanto
Imbellis populus, genitrix cum prole gemella
Permittetur anus, que grēcorum agmen iterq;
Impediunt potius, tam latum & nobile regnum
Conditione potes nanciscier, absq; tuorum
Sanguinis impensa, sed nec reor hactenus hystrum
Inter & Eufratem tot possedisse iacentes
Quemq; alium terras, tamen & grauiora supersunt
Inspice quanta petas, quantumq; reliqueris orbis
Post tergum domiti, patriam non Bactra vel īdos
Pectore habe memorī post fortia facta reuerti
Tutius in patriam, quam viuere semper in armis
Consulis arbitrium tulit egrē Magnus, & a me

LIBER QVARTVS

Si essem Parmeni:oblata pecunia palmę
Preferretur ait; mallemq; inglorius esse
Qz sine diuitijs palmam cum laude mereri
At nunc securus; sub paupertatis amictu
Regnat alexander, regem me glorior esse
Non mercatorem fortunę venditor; absit
Nil venale mihi est; si reddendos fore constat
Gratius h o c gratis reddi. donoq; remitti
Censeo qz censu. pr̄cium s̄i dona sequatur
Gratia non sequitur, nec habent commertia grates

Hec vbi dīcta super responso consulis intro
Legatos iubet admittī; Darioq; referre
Quod clementer ait fēci quodq; īdole dignum
Nature tribuisse vicem non eius honori
Me scierit, me fōmineum non sentiet hostem
Agmen, Alexandrum tuto contemnere possunt
Soli contemti, non infero talibus arma
Qui nequeunt armis vtī, quib; arma negauit
Nature pigra mollices, armatus oportet
Sit quemcunq; odijs aut ira fecero dignum
Quod si forte bone fidei īnuigilaret vt a me
Ex peteret pacem totoq; recederet orbe
Ambigerem fortassis an id concedere vellem
Cunq; meos modo pollicitis ad proditionem
Solicitet Darius, modo munere palpet amicos
Vt mea fatali maturent fata veneno
Persequar ad mortem, nec enim mihi iustus vt hostis

g

ALEXANDREIDOS

Prælia molitur, verum vt siccarius immo
Vt verum fatear vt latro veneficus instat
Conditio pacis quam vos pretenditis illi
Situlero acceptum palmarum conferre videtur
Quæ trans Eufratem consistunt omnia nobis
In dotem offertis, vnde & vos arbitror esse
Oblitos ubi colloquimur, mea transiit ala
Eufratem metam dotis mea castra relinquent
Pellite ab hinc regem Macedum; vt vestrum sciat esse
Quod sibi donatis; multum mihi prestat honoris
Sime Mazeo generum preponere querit
Ite reportantes vestro hęc mea dicta tyranno
Quicquid habet Darius quecunq; amisit & ipsum
Esse mei iuris, & pugnæ premia grays
Sic ait, & persas celeres in castra remittit.
Mittitur a Dario Mazeus vt occupet hostis
Quos aditurus erat colles & plana viarum.
Interea Maceo condivit aromate corpus
Vxoris Darij; tumulumq; in vertice montis
Imperat excidi, quem structum scemate miro
Erexit celeber digitis hebreus Apelles
Nec solum reges; & nomina gentis Achæę
Sed genesis notat hystorias ab origine mundi
Incipiens, aderat confusis partibus ylę
Et globus informis, vario distincta colore
Quatuor impressis pariens elementa figuris
Hic operum series; quæ sex operata diebus

LIBER QVARTVS

Est deitas, inter quę auro spirante nitentem
Luciferum: & rutilis lambentibus aera gemmis
De tenebris primam vides emergere lucem
Dignior hic; inter animas ratione carentes
De limo formatur homo, quem costa fefellit
Proprię, letifero colubri seducta veneno
Exclusis patribus; primacę a matre receptis
Ignea custodit virgulti romphea limen
Inde caym profugus bigami non effugit arcum
Pullulat humanum genus: & polluta propago
Discedit virtus, vicium succedit; adherent
Coniugio illicitos, pietas rectumq; recedunt
Factorem si triste notes in imagine signum
Penitusse putes hominem fecisse; laborat
Archifaber, genus omne anime clauduntur in archa
Post refugos fluctus; replet octonarius orbem
Vinea plantatur, & inebriat vua parentem
Hic patriarcharum seriem specialius aurum
Exprimit, emeritos vides ridere parentes
Venantemq; Esau; turmisq; redire duabus
Luctariq; iacob, sequitur distractio Ioseph
Et dolus & carcer, & transmigratio prima
Hic dolet egipcius denis percussa flagellis
Transuehit hebreos; equitatus regis & arma
Subruit; & puro liuescit ponthus in auro
Hic populum manna: desertis pascit in aruis
Lex datur, & potum sipienti petra propinat,

g ii

ALEXANDREIDOS

Successit Ben Num Moisi post bella sepulto
Natio subiicitur, iordanis contrahit amnes
Post cineres iericho; reus est anathematis Achor
Persoluit Iosue naturę debita; postq;
Funiculo patrium diuisit fratribus orbem
Iudicibus tandem populum supponit Apelles
Inter quos Sanson fortissimus; & tamen illum
Fortior excēcat prētonso Dalida crine
Rutq; moabitis vidiuata priore marito
In genus hebreum felici fēdere transit.

Altera picturę sequitur distinctio; reges
Aggrediens; & funus Hely Samuelis ab ortu
Murmurat in Sylo populus; de Benjamin exit
Qui regat hebręos; sed enim quia dissonat eius
Principio finis; Isai de semine princeps
Preficitur populo; qui contudit arma Golye
Inq; aciem bellī; cum prole cadente tyranno
Regia desertos; damnat maledictio montes
Hinc Asael abnerq; cadunt; incurrit Vrias
Quam tulerat mortem; patricidam detinet arbor
Quem fodit hasta viri; patriam lugere putares
Effigiem; sed postq; humanitus accidit illi
Construitur templum viuunt mandata sepulti
Pacifico regnante patris; nec sacra tuetur
Ara Ioab; Semeiq; vorax intercipit ensis
Consilio iuuenum; phariseat scisma perenne
Cum regno populum; lis est de diuite regno

LIBER QVARTVS

Quodcunq; alterutrum preclare gessit eodem
Marmore docta manus & res & nomina pinxit
Ne tamen infamet gentem & genus idola regum
Sordes samarię; fraterni numina regni
Pr̄terit; & funus Iezabel de turre cadentis
Morsq; tacetur Achab; & vinea sanguine parta
Non ibi cum socio quinquagenarius ardet
Sed gens sacra Baal. gladio feriuntur helie
Discipulusq; dolet; non comparere magistrum
Quos tamen illustres declarat pagina reges
Altior ordo tenet; Ezechias idola purgat
Et reuocat longo sopitas tempore leges
Hic egrotantem videras; solisq; recursum
Et clarum titulis; celebrantem pasca Iosiam
Pr̄ter quos nullus regnauit in omnibus expers
Labis apostatice; nullusq; a crimine mundus

Ecce prophetarum; quo rege & tempore quisq;
Scripserit; effigies habet altior ordo locatas
Virgo concipiet; hoc sub loachim Jeremias
Hoc signum dat Achar; ecce inquit filius Hamos
Occasum dolet; & dominum noua monstra creasse
In terra, mulierq; virum circundabit inquit
Stansq; Ezechiel post capram a gentibus urbem
Se vidisse refert; clausam per secula portam
Scilicet intacte designans virginis aluum
Occidetur; ait Daniel post septuaginta
Ebdomadas christus, vatum bissenae sequuntur

g iii

ALEXANDREIDOS

Nomina cūm titulis; & in vnum consona dīcta
Vltima pars regnum Cyri; populisq; regressum
Sub duce Zorobabel habet, hīc reparatio templi
Pingitur hystoria hīc; non p̄mittitur Hester
Causaq; mortis Aman; stolideq; superbia vasti
Hīc sedet in tenebris; priuatus luce Thobias
In castrisq; necat Olofernem mascula Iudith
Totacq; picturæ series finitur in Esdra.

Magnus ut obsequijs tumulo de more peractis
Inferias soluit, festinus castra moueri
Imperat, & rapido cursu bacchatur in hostem
Eumenidum raro contemtum milite campos
Explorare iubet; vbi rex perseq; laterent
Quo procul inspecto; Mazeus prepete cursu
Contraxit turmas, & sese in castra recepit
At Darius patulis audiis decurrere campis
Instaurat bellis acies; cuneosq; pererrans
Pectora tam monitis onerat q; prestruit armis
Iam loca pelleus castris elegerat; vnde
Aurea persarum poterant tentoria cerni
Iam vexilla ducum; spacio distantia paruo
Iam stabant acies; hincinde volare videres
Ventorum facili incursu per inane drachones
Cum Macedum furor infremuit; strepituq; soluto
In Persas raucis stridoribus impulit auras
Nec minus aduersi certant elidere Perse
Horrifico clangore polum; tremit axis & orbis

LIBER QVARTVS

Ad sonitum tremulocq; genu vix sustinet Athlas
Perpetuum pondus; rursus noua bella gygantum
Orta putas replicat iteratos echo boatus
Et patule rauco respondent gutture valles
Armatas inhibere manus; populiq; furorem
Vix potuit Macedo; quin excitus ordine rupto
Frenderet, incussoq; gradu raperetur in hostem
Sed quia iam fessus emerso cynthius orbe
Obtenebrans faciem; ne funera tanta videret
Emerito mergi certabat in equore curru
Ipse iacit iaculum. & grais edidit eodem
Castra locare loco paretur. & aggere facto
Serapit ad tumulum; quo totum cominus hostem
Et Persas oculis potuit reuocare phalanges
Totacq; venturi, facies discriminis illi
Obijcitur, videt armisonas radiare cohortes
Distinctas acies phaleris; aurocq; superbas
Barbariem populi; confusaq; murmura vocum
Audit, & horrisonus aures precellit equorum
Hinnitus; que cuncta viro; si credere fas est
Incussere metum; facilemcq; ad nobile pectus
Corq; gyganteum reor ascendisse pauorem
Non aliter typhis curarum fluctuat estu
Cui blandita diu zephirí moderamina solo
Flamine contentam ducit sine remige nauem
Nereidumq; chorus placidis epulatur in vndis
Si procul instantes videat feruere procellas

ALEXANDREIDOS

Et celeres phocas imis a sedibus austri
Præmittens madidis tam verberat aera pennis
Inclamat socijs. laxisq; rudentibus ipse
Conuolat ad claram: lateriq; amplustre maritat
Non secus ut vidit tot milibus arma præmentes
Barbaricos instare globos, iam credere fas est
Magnanimum timuisse ducem; vocat ergo quirites
Seu dubiq; mentis: quid agat: seu verius ut sit
Experiatur eos: que sint tractanda requiriens
Exspectata diu tandem sententia: docti
Parmenionis habet, ope noctis eis opus esse
Et furto potius quam bello censem agendum
Attonitos subito casu; caligine noctis
Oppressos: placide torpore quietis inertes
Moribus & linguis discordes posse repelliri
Ex facili, aut cedi gladijs: aut cedere victos
Nam si res agitur de luce: horrenda scitarum
Corpora. & intonsis inuisi crinibus Indi
Et quos bracta creant: immensa statura gygantum
Occurrens oculis: & inani quassa pauore
Pectora terribiles poterunt peruertere formæ
Addit, & a paucis hominum tot milia gentis
Nec circumfundit: nec bello posse moueri
Præterea Darium probat elegisse parentes
Planicie campos: & non ut contigit ante
Scilicet angustas inter decernere fauces
Tota fere Macedum laudat manus hoc, & in unum

LIBER QVARTVS

Consonat; hos inter Poliarchon nocte ferendum
Afferit; & positum gray in nocte triumphum
Hunc rex intuitus; neq; enim iam Parmenionem
Sustinet arguere; & tumidis offendere dictis
Quem modo consultum; satyra percusserat acri
Hic latronis ait mos est; & sollertia furum
Quem modo suggeritis; quorum spes vnicā voti
Summa nocere dolis; & fallere fraude latenti
Gloria nostra dolo; nō militat vt nihil obstat
Quod mihi candorem famę caligine labis
Obscurare queat; iam non angustia saltus
Et cilicum fauces; Darij ve absentia segnis
Nec furtiva placent timide suffragia noctis
Aggregiar de luce viros; victoria quam nos
Molimur gladijs aut nulla sit. aut sit honesta
Malo peniteat fortunę; & sortis iniq;ę
Regem; quam pudeat patri de nocte triumphi
Vincere non tanti est. vt me fecisse dolose
Posteritas legat & muniat versutia famam
Quin ne fallantur; ne comperiantur ab hoste
Persarum vigiles; & in armis stare caterus
Compertum est; igitur vestij impendite curam
Corporibus somnoq; operi reparate diurno
Vicine memores motus instare diei
Que nobis medium pessundare debeat orbem
Hisq; peroratis; redit ad tentoria miles
Econtra Darius Persas haud segnius armat

b

ALEXANDREIDOS

Prēmunitq; suos: facturum conīcit hostem
Quę facturus erat: si Parmenionis haberet
Consilium v̄ires: mandunt alimēta furoris
Quadrupedes frenos: falerataq; terga reluent
Ignibus accensis, acies ardere videntur
Syderibus certant galeę, clypeisq; retusis
Inuenisse pares flamas stupet arduus ether
Et metuit, fieri cēlum ne terra laboret
Nec minimum gaudet nox: instar habere diei
Nam pro sole sibi; Darij datur emula phœbi
Cassis. & in summo lampas sedet ignea cono
Sydera quę noctis obscurans: solaq; solis
Solius radijs indignans cedere: quantum
Lumine cedit ei: tantum prēiudicat illis
Mille micant lapides in gyrum; nullus eorum est
Quem iubar ardoris non disputet esse pyropum
Inuasit subitis concussum motibus ingens
Agmen vtrumq; timor; iamq; ausa fouere secundum
Aurea sponda louem; sed non spondere soporem
Implicitum curis: corpus regale tenebat
Hunc placet in dextrum cuneum: de vertice montis
Mittere graiugēnas; nunc leuum frangere cornu
Et iussit oppositis occurrere frontibus hosti
Molitur modo falcatos includere currus
Insomnemq; trahit: agitat dum talia noctem
Nec capit angustum curarum milia pectus
Insula multifidi; q; tygridis alueus ambit

LIBER QVARTVS

Est ipso reuerenda loco: quę vendicat orbis
Imperijs caput: quadris vbi fulta columnis
Stat sita sub clivo lunaris in aera motus
Regia reginę cuius victoria nomen
Mille patet foribus: tremuliscę sonora lapillis
Intremit a tactu totiqę inmurmerat orbi
Cardo semel flexus ad limina prima susurrat
Introitumq; tenet curarum sedula mater
Ambitio pernox. solio sedet intus eburno
Diua triumphales lauro mordente capillos;
Munifica munita manu. cinguntq; sorores
Eius vtrumq; latus: & regia tecta coronant
Perpetuę comites lyrico modulamine carmen
Immortale canens & in eum gloria viuax
Maiestasq; premens rugosa secula fastu
Consiliansq; sibi facilem reuerentia plebem
Et dea quę leges armat quę iura tuetur
Iustitia in neutrā declinans munere partem
Assidet hijs stabilitq; deg clementia regnum
Sola docens miseris misereri: & parcere victis
Has inter locuplex sed barbara moribus instat
Fomentum vicij genitrixq; pecunia luxus
Pacifico reliquis prelibans oscula vultu
Immemor est odij finis concordia bellū
Et pax agricola. & cum pleno copia cornu
Applausus a fronte sedent: qui seria ludis
Miscentes: vario diuam oblectamine mulcent

h ij

ALEXANDREIDOS

Et fauor ambiguus, & bleso subdolum ore
Risus adulator; commentaq; ludicra diuq;
Singula Polícronos aptant; & musica circum
Instrumenta sonant; numeros aptante camena
Hec vbi tot curas voluentem prætore magnum
Vidit, perpetuos cui continuare triumphos
Acunis dederat; metuens ne forte futuri
Naufragium martis insomnes mergeret artus
Emicat extemplo, velataq; nubis amictu
Antra quietis adit, & desidis atria somni
Atq; ita: surge pater; Macedumq; illabere Regi
Dixerat; ille grauis vix se torpore soluto
Excutiens madidas vibravit in aere pennas
Quo se cunq; rapit; letho tacta liquore;
Sydera dormitant; solitos oblita meatus
Ergo vbi torpenti grecorum castra volatu
Attigit, expulso curarum examine totus
Principis incubuit stratis, atq; imbuuit eius
Rore papauero respersa medullitus ossa
Sic animum regis prius anxietate grauatum
Altior oppressit resoluto corpore somnus
Posseiditq; diu donec caligine mersa
Noctis; yperborei languerunt sydera plaustris
Ethereoq; celer stimularet lucifer ignes
Et iam pestifer dicens presagia lucis
Prodierat tytan Nabatheis luridus vndis
Conueniunt proceres orta iam luce pelasgi

LIBER QVARTVS

Ad regem; insolito thalamis de morte iacentem
Mirantes; alias vigiles excire solebat
Et stimulare pigros; & maturare morantes
At nunc cum summi discriminis arceat hora
Quæ premit alterutram fatali turbine turbam
Explicitum curis torpore quietis inertem
Mirantur iuuenem; sunt qui latitare pauentem
Celantemq; metum tenebris; nec cedere somno
Credere sustineant; tutorum corporis eius
Nemo vel intrare proprius ve accedere fidit
Nec munire latus armis; sine voce iubentis
Ire nec in turmas audet sine principe miles
Parmenio; ne qua bellum ratione moretur
Vtile consilium ratus est; vt corpora curent
Vtq; cibos sumant; pronunciat ergo tribunis
Iamq; mouente gradus aduersa parte necesse
Hijs erat exire; stratum tunc deniq; regis
Dux adjit; quem sepe vocans cum voce nequirit
Excuit leuiore manu; lux inquit oborta est
Nunc ego te moneo molles excludere somnos
Quæ te quies tenuit; iam meda propinquunt
Agmina; iam cuneos ammouit cominus hostis
Iam bellona furit; sed adhuc expectat inermis
Imperium tua turba tuum; vigor ille rigoris
Et virtus animi; quæ nunq; fracta resedit
Hec vbi nunc; sane vigilum pigritantia somno
Corda ciere soles; crede inquit martius heros

h iij

ALEXANDREIDOS

Admitti somnum mihi non potuisse, priusq;
Exonerata grauet posuissent pectora curas

Miranti sine fine duci, quod libera curis
Pectora dixisset macedo: sed querere causam
Non tamen audenti, cum vicos vreret hostis
Inquit, cum vastaret agros; excinderit urbes
Cum fugeret, se diffidens credere fatis
Iusta mihi tunc causa metus; onerataq; curis
Mens erat, alternam non admissura quietem

Atnunc cum Darus coram me totus & eius

Copia tota mihi se se presentat in armis

Nec fugiens possit; diu ortia querere martis

Quid metuam nihil est; sed quid maior; ite parari

Vt mos est, alias replicabo licentius ista

Dixit, & armari lito precone pelasgos

Imperat, ipse suis aptat munimina membris

Erea crure tenus serpens descendit ad imos

Squama pedes, natum mordacis acumine dentis

Castigare moras, & pennas addere plantis

Calcar inest; vt cum profugos peruertere cursu

Tentabit; si vox non excitat; aut tuba lendum

Cornipedem; saltem stimulos latus audiat acres

Etleues humeros; & pectus herile tuetur

Vertice dependens triplici toga terrea nexus

Et teretes vlnas; maculis circumligat vncis

Sed parcens oculis; hostem dat posse videri

Tutior ut lateat; duplici detecta galero

LIBER QVARTVS

Corporis humani pars dignior, gaea cassis
Imprimitur capiti: flammantibus ignea tristis
Inseritur lateri: riuos factura cruxoris
Dira lues gladius, per quam Iouis atria nigri
Manibus exspectant vacuos implere penates
Poscitur huic Bucifal: cui rex ut prepete saltu
Insedit, domuitq; ferum domitor ferus orbis
Leua manus clypeo: felici sedere nubit
Sic tamen, ut frenis equo iungatur amore
Fraxinus in dextra est, cuius flagrante coruscat
Vexillo cuspis: & verberat astra leone
Non magis a primo duri discrimine martis
Hunc alacrem videre sui; veniente suorum
In medium magno, spes sana resuscitat egro
Agmen, & in vultu victoria visa sedere est
Ipse suis igitur distingens partibus agmen
Disponens aciem quo debuit ordine; currus
Falcatos Dario que spes est vna triumphi
Excipere; ordinibus saxis; cetuq; soluto
Euitare iuber; & non impune vagari
Aurigas & equos, sed eos inuoluere telis
Dumq; monet; munitq; suos; dum pectora dictis
Roborat, elapsus a medis transfuga medus
Transmeat ad regem Darium qui ferrea terre
Instrumenta refert astu mandasse latenti
Muricibus quibus est nomen, si viribus hostem
Vincere non possit, retinere tenacibus vincis;

ALEXANDREIDOS

Sperat; & occulta graios sorbere ruina
Quo simul ac cepto; medus ne falsa loquatur
Ne capiat sermone suos. rex imperat illum
Seruari. tamen ipse locum fecit; notari
Monstraric; suis; vbi rex Babilonius arce
Fretus vlxea: terrę mandauerit vncos
Neue repulsa dolis succumberet ardua virtus
Omnibus ostendi iubet; ostensumq; caueri
Suspectum de fraude ocum. tunc vero fluentes
Precedens acies verbo; nutuq; loquaci
Ad lites animans vestris labor ultimus inquit
Pre manibus socij bellum quod Grannicus annis
Vidit. & angusto Cylicum victoria saltu

Quid laudis . quid honoris habent nisi sine beato?
Terminet ext remum deus; & fortuna triumphum
Sed fortuna deus ea; que pro viribus astans
Semper Alexandro. tam sub me sce ptra tenere
Q; sub se gaudet alios regnare potentes

Hec vbi me Macedum moderantem grecia vidit
Frena; meos ex tunc promouit; eisq; no cere
Velle licet liceat. sed non audere licebit
Ista nihil preter numerum discriminis affert
Tam populos a cohors. sed & hec fortuna laborat
Quam pudet exiguo totiens numerare triumphos
Ut in vincendum simul & semel afferat orbem
Tanto pluris erit vobis victoria quanto
A paucis partam de pluribus esse liquebit

LIBER QVARTVS

Ite per imbelles gladio ductore cateruas
Cernitis vt solem gemmis auroq; corusci
Obscurent clypei.lapidumq; superbia conos
Occupet:ardentes vt purpura vestiat agros
Vincere quis nolit;vbisic in bella venitur
Quis nisi mentis inops; oblatum respuit aurum
Congestas orientis opes,arabumq; laborem
In promptu rapere est:menti si pareat ensis
Si cupido cordi,gladij respondeat ictus
Si tam cedis amans animus;sitiensq; crux
Quam sitiens auri;vestrum est quodcumq; videtis
Non ascribo meum tantum mihi vincite:predam
Dividite inter vos,qui metum vincere curas
Participem me laudis habes:tibi cetera sume
Exemplar me laudis habe:famamq; gerendi
Martis Alexandrum;nisi primus in agmine primo
Rex apparuerit;si tergum verterit hosti
Excusatus erit:veniamq; merebitur ille
Qui fugiet;qui latus aget;si vero remisse
Nil aggressus ero;si nunquam dixerim fortis
I prior i:sed in arma veni precedere visus
Tunc demum socios sum dignus habere sequaces
Exemplo quicunq; regit documenta vigoris
Exhibeat,moueat fortes:sic fatur:& ecce
Concurrunt acies,it tantus in ethera clamor
Et vulgi strepitus;quantum si diffona mundi
In chaos antiquum:rediuua lite renascens

ALEXANDREIDOS

Machina corrueret; rerum compage soluta
Horrisicum concussa darent elementa fragorem

¶ Argumentum.

Vintus habet strages variasq; & fusa
nera caris
Deplorata suis. victos apud Albela
Persas (re tractans
Consulit Arsamides; de diro tempoz

An melius sit eis reparato robore latis
Medorum regnis rursus committere fatis
Sed proceres herent: ad donatiua maniplos
Conuocat eacides, & donis vulnera curat
Ecce vir illustris & non inglorius, illa
Precedenti acie stipatus prole virili
Mazeus regem Babylonis moenibus infert.

¶ Quintus liber.

¶ Ege nume regis lata de mensibus olim
Quintus ab ancipiti descendens ordine lano
Mensis erat; roseis distinguens partibus annum
Et gemino plausu gaudebant hospite phœbo
Ledei fratres; prima cum parte diei
Concurrere duces emerso tempore; cuius
Præuidisse luem Medis Persicq; futurum
Creditur in scripto Daniel mandasse latenti
Affuit a siccis veniens aquilonibus hyrcus
Vltio diuina proles Philippida magnus
Quem procul ut vidit galea flammante coruscum

LIBER QVINTVS

Indus Aristomenas; denis elephanta flagellis
Prodigus excutiens meditata cuspide ferrum
Intingit clypeo; & eo lorica recuso
Tutatur corpus; at magnus arundine monstro
Obuiat; & qua se lateri promulcida iungit
Vitales aperit ferro mediante latebras
Fit fragor ingentem monstro faciente ruinam
Sed cum precipiti cecidisset Belua lapsu
Vltor Aristomenen & parcere nescius ensis
Acephalum reddit; nostra est victoria nostra est
Ingeminant graij; Perse glomerantur in vnum
Missiliumq; frequens regem circumuolat imber
Sed nec gesa mouent; nec sequior ense bipennis
Quem duce fortuna virtus infracta tuetur
Ille per insertos inuictus & impiger enses
Telaq; prorumpens volat. ignoratq; moueri
Ferreus armatos contundens malleus arcus
Quo feriente cadunt Eliphas Pharaone creatus
Et Pharos Orchanides Eliphas iaculo; Pharos ense
Hic eques; ille pedes; egyptius hic Sirus ille
Sicca prius sterelicq; diu iam flumine fusi
Sanguinis humet humus; iamq; imbuit vnda cruoris
Arterias cybeles; cadit infinita vicissim
Persarum macedumq; manus; iacet ense philote
Enos & Caynan; Enos quoq; fuderat ense
Hesiphilum; Caynan quoq; Lauromedonta securi
Ibat Alexandro vulnus letale datus

i ij

ALEXANDREIDOS

Si sineret fortuna Geon, maris incola rubri
Informis facie; quem creditur vna gygantum
Quippe gyganteis dicens a fratribus ortum
Ethyopi peperisse viro, qui corpore matrem
Immani referens; aliumq; colore parentem
Quos terrere nequit nigredine corpore terrent
Fuderat ergo viros clava terquinq; trinodi
Agmina dum graium sinuoso turbine rumpens
Ad magnum molitur iter, ceu dissipat acri
Dente canes nemeus aper, cui sudat apertis
Spuma labris, dorso valli riget instar acutis
Seta minax; humeroq; canes supereminet omnes
Nunchos a leua: nunc dextra fulminat illos
Nunc caput in renes obliquat rursus ab illis
In latus oppositum: partemq; tuetur vtramq;
Se non ignarus volucrī defendere gyro
Ventum erat ad regem miratur martius heros
Visa mole viri, dumq; arduus ille cruentam
Erigeret clauam clamoso gutture regi
Intonat, heus inquit quis te furor egit in hostem
Magne gyganteum: quem sydereas iouis arcis
Affectasse legis: a quo vix fulmine tandem
Tutus in etherea mansit saturnius arce
Non dum finierat, agili cum torta lacerto
Pinus Alexandri medio stetit ore loquentis
Faucibus affigens linguam ne deroget ultra
Celicolis, sed adhuc stantem telumq; cruentum

LIBER QVINTVS

Mandentem macedo tunc demum admissus equini
Pectoris impulsu quatit: explicitumq; per artus
Reddit humo natum: plangit percussa iacentem
Mater humus prolem: tantumq; dat icta fragorem
Quantus vbi annosam sed adhuc radice superbam
Montibus euellit Boreq; violentia quercum
Concurrunt argiuia phalanx: stratumq; geonta
Perfodiunt iaculis, gladioscq; in viscera condunt
Quem tandem lacerum vultus; & mille retusum
Pectora vulneribus acherontis ad antra remittunt
Parte furens alia Parthorum proterit agmen
Inclitus ille Clytus cuius soror vbere magnum
Lactauit proprio, sed quoq; prouenerit illi
Talio pro meritis magis arbitror esse silendum
Hunc vbi germani respersum sanguine vidit
Sanga Damachenus fraterno motus amore
Ter gemitum dedit; & repetita medullitus alto
Pectore confusam reprimunt suspiria vocem
Cunq; tribus iaculis frendens supplere nequit
Pectoris affectum, stricto mucrone micanti
Emicuit curru; quaq; huic flagrante Pyropo
Ardebat cassis claro caput arguit ictu
Et nisi lorice latuisset tuta galero
Plorasset cerebrum terebrata casside ceruix
Sed licet attonitus mananti sanguine sange
Non tamen ignavis gladio responderet; idemq;
Quod modo transierat primi per viscera fratris

i iij

ALEXANDREIDOS

Balneat alterius intra p̄cordia ferrum
Dirigit primo spectata cede suorum
Metha pater; nec quas lachrimarum funderet ymbres
Inutent facies, etenim dolor intus obortas
Sorbuerat lachrymas, & compluit intima cordis
Arida decrepitate faciei debitus imber
Suppleuitq; vices oculorum flebile pectus
Palluit exanimis dextra languente gelato
Corde senex; & mors in vultu visa sedere est
Mox vbi mens redijt rediuuo sanguine; tandem
Singultu medias inter rumpente querelas
Tune duos inquit; tortor sequissime fratres
Tune duos; ante ora patris; mucrone vorasti
Non veritus patris emeriti; misereq; parentis
Pr̄cipitare dies; sed vt vltterius tibi nullum
Non pateat facinus ferro; fera tygris; eodem
Quo mea me coram rapuisti viscera; ferro
Iunge patrem natis; & funera terna remitte
Coniugis & fratrem; misere plangenda parenti
Si qua tamen coniunx; si quis tibi filius heres
Aut soror aut mater parcarum vindice filo
Quod doleo doleant; & idem quod lugeo lugent
Dixit; & imbelli faculatus missile dextra
Torsit in arma Clyti; quod vix vmbone moratum
Ocius euellit Clytus; & qua sancta recuruis
Canicies nemorosa pilis vergebat in armos
Hispida letali pertundit guttura ferro

LIBER QVINTVS

Ille ruens cecidit visu mirabile natos
Inter semineces: prolemq; amplexus vtrīmq;
Tendit ad infernam natis comitantibus vrbem
Iamq; propinquabat regali prodita luxu
Ipsa acies Darij: curruq; micabat ab alto
Rex: regem innumera lapidum prodente lucerna
Obstupuit tanta percussus luce Nichanor
Vtq; erat in dextro cornu dux agminis: illuc
Applicuit cuneum belli quem sorte regebat
Commisum, primis arrisit subdola gestis
Eius, & excēpit blande fortuna furentem
Parmenione satum: vix obstitit vnda clyentum
Primo congressu: stabilemq; Nichanoris alam
Sustinuit tepide: donec Theton arabites
Turbidus in medios ruit obsitus ymbre quiritum
Et stabilit profugos: mentesq; reintegrat egras
Statim, & immotis figunt vestigia plantis
Eminus occumbunt iaculis, & turbine funde
Cominus & gladio cerebrum sitiante secari
Interdum liuore sudum verubusq; cruentis
Rem peragunt pedites, sedes implentur auari
Ditis, & imbriferi domus insatiabilis antri
Rumpere fila manu non sufficit vna sororum
Abiectaq; colo Clotto Lachesisq; virorum
Fata metunt: vnamq; duę iuuere sorores
Mixta plebe duces pereunt vtrīmq;, sed inter
Milia tot procerum speciali laude resulgens

i iiiij

ALEXANDREIDOS

Inclitus enituit numerosa cede Nichanor
Perq; tot obiectos vestigat Regnona Persas
Nil actum credens fusis tot milibus ipsum
Cum videat superesse ducem dominumq; cohortis
Nec mora, conspicui turba cedente suorum
Concurrere duo, ferit horrifer astra boatus
Et populi quatit arua fragor, ferrata subactas
Cornipedum pedibus putres terit vngula glebas
Cominus admissi sibi vicinantur, vterq;
Cuspipe pretenta superos cognouit in icta
Conspicuos, crudec; licet pulsatus acerno
Stipite; mansit eques tamen; hinc vacuata propinquu
Vertitur ad capulum manus gaea; casside quassa
Pro fluvio rigat arua cruor; nec sustinet iras
Mucronis clypeus; genibus cecidere remissis
Vectores vectiq; simul, prior ense retracto
Surgit Parmenides, & pectora regnoris acer
Arcet vtroq; genu; donec vitalia Parthi
Et ventris latebras capulo tenus induit ensis
Exemplo turbata acies & lite relicta
Vertere terga parant; sed quos hyrcania gignit
Conspicuos in marte superuenit ala quiritum
Excedens numerum; inclusumq; Nichanora vallo
Armifere sepiis facta statione coronant
Obruitur primo iaculis; strepit gaea cassis
Glandibus & faxis; tantamq; sibi lacer orbis
Obstupet innasci veterato robore siluam

LIBER QVINTVS

Iamq; pedes vlnq; labant, mixtoq; cruento
Membra lauat sudor; sed mens infractaq; virtus
Et princeps animus capto sub pectore regnant
Totq; lacestitus iaculis & cestibus ille
Murus Alexandri sed non sine nomine tandem
Procubuit, multamq; sua cum strage ruinam
Persarum trahit vnius damnosa ruina
Qualis Romulea cecidit cum turris in vrbe
Turbine fulmineo vicinas obruit edes.

Interea Macedum planctu pulsatus acerbo
Aduolat orbata catulis truculentior vrsa
Diluuium mundi Macedo, pauet obuia turba
Principis occursum; fugiuntq; per inuia cursu
Precipiit; dociles vitam preferre triumpho
Vnus Alexandro reliquis fugientibus instat
Mennonides Phidias, cuius lanugine prima
Signabat roseas facies; niuis emula malas
Nobilis & patrio referens a sanguine Cyrum
Cui inuptura soror Darij si cederet ipsi
Gloria martis erat; vnde orta superbia; magno
Obuius ire parat; sed nec reuerentia patris
Nec fauor etatis; nec rerum copia mortem
Excutiunt parili forma sed dispare fato
Occurrit iuueni laxis effextio frenis
Et qua flammiuomo ritu micat aurea tygris
Difficit vmbonem; largoq; foramine candens
Admittit ferrum laxo toga ferrea nexus

ALEXANDREIDOS

Transit in occultas letalis harundo latebras
Pectoris: inq humeris niuea ceruice iacente
Perpetue Phidias noctis caligine tectus
Fertur. & eterno clauduntur lumina somno
At leuo cornu, qui nulli marte secundus
Parmenio pregerat: discors bellona furebat
Sanguineis maculata iubis: sanieq retenti
Delibata comas: cui spumeus axe cruento
Lumine terrifico tonitus & fulminis instar
Concitus occurrit ferali turbine frater
Cui stravit furor ipse vias: ceduntq; ruent
Degeneres animi: comes indiuisa furoris
Principites agit ira gradus. & fellea torquens
Lumina contemnit humiles rationis habenas
Impatiensq; more leuis & male cuncta ministrans
Impetus: obliquos versans in puluere cursus
Vndiq; successus, sed & infornitia mixtim
Circumfusa volant, & mile a vertice martis
Cum pallore suo nutant per inania mortes
Talis in amplexus veniens per colla sororis
Brachia diffudit deus horrifer: ocius inquit
Labere cara soror, macedumq; i nuncia regi
Vana spe caperis: Darium quod perdere per te
Inscius affectas: scelus hoc a principe tanto
Amouere dei: nec fas ut dextera mundi
Sceptra tenens madeat iugulo polluta senili
Altera debetur Dario fortuna; suorum

LIBER QVINTVS

Proditione cadet; celer ergo per arma per hostes
Assis; & varia populanti cede pelasgos
Impiger occurrens Mazeo; quippe rapinis
Et macedum spolijs inhiat; laxatq; solutos
Compedibus Persas; rursum versa vice vindis
Mancipat argiuos; nec enim tot sufficit vltra
Milia Parmenio paucis incessere tur mis
Dixit, & imbrifero Bellona citatior austro
Fertur, & ad dextrum pertransit stridula cornu
Induiturq; genas, horrendaq; palladis arma
Gorgonis anguicomes pretendens egide vultus
Commemorantq; dei breuiter mandata recessit
Infecitq; diem ferali nube recedens
Excutitur saltu macedo, profugamq; sequutus
Voce deam; quocunq; venis dea cardine vanum
Spernimus omnia ait, non me diuellet ab armis
Et currū Darij; licet impiger ales ab alto
Missus Athlantiades verax mihi nuncius ipse
Afferat a Persis raptas cum matre sorores
Ex Dario pendet nostri spes vnicā voti
Quem si perdidero parui mihi cetera parui
Perdita momenti; solum si vicero solus
Perdita restituet, non est mihi perdere tanti
Quod recipi poterit; vt non & vincere malim
Sed neq; si turris Darium septemplice muro
Includat licet ardenti circumfluis vnda
Sulphureis acheron defendat moenia ripis

ALEXANDREIDOS

Eripiebat fortuna mihi; sic fatur, in armis
Se locat: & summo clypeum feriente lacerto
Orbem signiferum ceu vallum & moenia muro
Pectoris opponit: tendensq; ad ethera pinnum
Vertice sublato medios ruit hostis in hostes
Fumantesq; globos torquens testatur adesse
Puluis Alexandrum, fertur temone supino
Affer Aristorides, pedibusq; attritus equinis
Occubuit Lysias; libicis a syrtibus affer
Venerat: a Scithicis Lysias tetrarcha pruinis
Affrum Cratherus; Lysiam deiecit Amidas
Ense facit lysias; hastili corrigit affer
Iungitur hijs amidon terebrato gutture rubram
Exalans animam, Baradamq; iacentibus addit
Anthigonus: reprimitq; globum Tholemeus equestre
Nec minor Eumenidi strages, nec gloria Cheni
Inferior Meleagre tua, truculentior instat
Perditas solito cunctis cernentibus ipsum
Ante aciem Darij, Poliparcus nocte fruendum
Qui prius afferuit: redimit de luce patenter
Consilium de nocte datum, furit Inacha pubes
Mente una, votoq; pari, furor omnibus idem
Parq; animus bello, dominocq; simillimus ipsi
Ut quot Alexandri comites in marte furentes
Cominus aspiceret: tot se gauderet habere
Magnus Alexandros, iam victoris furor aures
Pulsabat Darij, iamq; erumpet in ipso

LIBER QVINTVS

Consortes lateris funeste turbo procelle,
Eger in aduersis animus sapientis & egre
Consulit ipse sibi; cum duro tempore primis
Diffidit rebus; & spes languescit inermis
Nam quid agat Darius; quo se regat ordine demens?
Cui nec tuta fuga est; nec si velit ipse morari
Inuenit socios; nam de tot milibus ante
Quos sibi crediderat bello vix mille supersunt
Qui stent pro patria: pudor & reuerentia famæ
Ne fugiat prohibent. contra timor anxius urget
Dumque vacillanti stupefactus pretore nutat
Dum dubitat. rapiat ne fugam. vitam ne perosus
Se sinat ipse capi. Persæ velut agm in e facto
Mandant terga fuge; rapiuntque per arua relicto
Rege gradum. laxis tunc demum inuictus habenis
Nactus equum Darius rorantia cede suorum
Retrogrado fugit arua gradu; quo tendis inertem
Rex peritura fugam. nescis heu perdite nescis
Quæ fugias; hostes incurris. dum fugis hostem
Incidis in scillam cupiens vitare caribdim.
Bessus Narbasones rerum pars magna tuarum
Quos inter proceres humili de plebe locasti
Non veriti temerare fidem. capitisque verendi
Perdere caniciem spreto moderamine iuris
Proh pudor; in domini coniurant fata clyentes
Magnus; ut ablatum medio de limine mortis
Accepit Darium; regum super offa cruentus

ALEXANDREIDOS

Fertur; & ingenti super ipsa cadauera saltu
Insequitur Darium; pene in comitatus achivis
Immemor ipse sui; qualem rapit impetus ignem
Syderis & raris distinguit nubila flammis
Qualiter alpinis spumoso vertice saxis
Descendit Rodanus; ubi Maximianus eos
Extinxit cuneos; & sanguinis vnda meatum
Fluminis adiuuit fusa legione theba
Permixtusq; crux prorumpit in aera spreto
Aggere riparum; totumq; rigavit Agaunum
Sed iam precipiti per saxa per avia saltu
Transferat lychum paucis comitantibus amnem
Belides, dubiusq; stetit fractum ne furenti
Et mersurus aquae properaret frangere pontem
Pelleo clausurus iter, sed ab hoste pre mendos
Dura cede suos timuit; si ponte reciso
Securus fugiens Persarum excluderet agmen
Vtile propositum vicit respectus honesti
Preposuitq; suos Darius sibi; malluit ergo
Iustus inire fugam; potiusq; elegit apertam
Victori prebere viam; quam claudere vicit
Fit fuga persarum turbatoq; ordine passim
Curritur ad pontem, sed & intolerabilis estus
Et cursu duplicata sitis; languentia torrent
Viscera; & exhaustos sudor sibi vendicat arcus
Pulmonisq; vagas agitant suspiria cellas
Vnde inopes vnde nemorum per deuia docti

LIBER QVINTVS

Occulti laticis salientes querere venas
Omnibus incumbunt riuis; haustaq; guloſe
Cenosi torrentis aqua precordia limo
Tensa rigent; vterum pregnantem simulare coactus
Triste parit funus concepto flumine venter
Nonnullis auido fluuium dum gutture sorbent
Obſtruit occurrens vitales vnda meatus
Aeraq; in cecis inclusum suffocat antris
Sed neq; tot turmas procerum vulgiq; cohortes
Ad mortem ductore metu sine lege ruentis
Explicit vnius angustia pontis aceruos
Vix capit vnda tumens fluuij; vorago cadentes
Labuntur passim; lapsosq; inuoluit hiatus
Fluminis; & virides stupuere cadauera nimphæ
Languentes gladios & hebentia tela fuorum
Intuitus macedo cum iam declivis olympus
Phœbeis legeretur equis fumantibus aruis
Ethiopum; & solito pauloq; remissius igne
Vreret herculeas solis vicinia Gaddes
Causatur princeps in noctem tempus ad illos
Q uos credebat adhuc in cornu stare ſinistro
Flectit iter, iamq; in leuum conuerterat arma
Cum premissus equos a Parmenione triumphum
Nunciat, & varijs afflitos cedibus hostes
Dumq; reducuntur equites in castra repente
Vallibus emergens Persarum apparuit agmen
Exurens clypeis galeisq; micantibus agros

ALEXANDREIDOS

Qui primos inhibere gradus & figere gressum
Demum vbi tam paucas Macedum videre cohortes
In magnum vertere acies; rex ante quiritum
More suo gradiens vexilla: pericula martis
Dissimulans potius quam spernens illud ab hoste
Concussum totiens sed inexpugnabile castrum
Pectoris opposuit Persis;nec defuit illi
Perpetua in rebus dubijs fortuna cohortes
Prefectum mortis & martis amore furentem
Excipit,& celeri rimatur viscera ferro
Nec mora Lysimachus & gloria gentis Achae
Invasere arabes passim: ventrisq; pepercit
Martius ille furor: vbi nemo cadebat inultus
Verum cum phoebī radijs Athlantide stella
Im vultus audente suos opponere Persis
Marte videretur fuga tutior ordine rupto
Consuluere fuge:laxisq; licenter habenis
Nocte fere media transuecti fluminis amnem
Albela perueniunt vbi rex Babilonius illos
Quos secum fuga contulerat lugubris & amens
Consultit & pariter de duro tempore tractans
Cuncq; repressisset queruli suspiria cordis
Reliquias Macedum lacrimoso pectore cernens
Fortuitos inquit totiens variare tumultus
Nunc aduersa pati;nunc exultare secundis
Nunc caput incuruare malis;nunc tollere fortis
Humane est;humilem sic vidit Lydia Cresum

LIBER QVINTVS

Si sic victorem versa vice stemina vicit
Sic quoq; Termophile Xersem videre faciem
Et qui nauigij totum modo texerat equor
Vix licuit victo sola cum naue reuerti
Nulla rei nouitas peruertere fortia debet
Pectora, cum nulla teneatur lege fidelis
Esse homini fortuna diu: spes vnica victis
Contra victorem rursus sperare triumphum
Nec dubito quin victor agros aditurus & vrbes
Ciuibus exhaustas sed opimis rebus et auro
Confectas: vbis gens audiissima gutture tuto
Visceribus siccis sitiens letale metallum
Tentabat sedare sitim: predaq; retenti
Conceptam satiare famem nec inutile nobis
Id reor, interea fines intactaq; bellis
Regna petiturus medorumq; vltima vires
Non egre reparabo meas: preciosa supellex
Castracj castratis & multa pelice plena
Quanti sunt oneris: & quanti bella mouentes
Impediant: vsu longo didicere potentes
His partis erit inferior quibus ante remotis
Maior erat macedo spolijs vincetur onustus
Qui vicit vacuus, non auro bella geruntur
Sed ferro: non es non opida regna tuentur
Sed virtus viresq; virum: penetremus abactos
Medorum fines: in duris vtile rebus
Non dictu speciosa sequi docet ipsa facultas

ALEXANDREIDOS

Non secus antiquos primo moderamine rerum
Nouimus afflictos sortis discrimine patres
Indultis aliquot hostiis sibiq; diebus
Fortunam reparare suam, rursusq; retrusis
Hostibus aduersa de parte tulisse triumphos
Finierat Darius; vox plena timoris; & expers
Visa suis; cum tot opibus Babilona superbam
Et reliquas vrbes sine defensore relictas
Eset Alexander primo capturus eoo
Nulla videbatur reparand; copia sortis

Sed neq; quod superest retinendi gratia regni
Seu confirmato tamen agmine siue sequenti
Imperium potius quam consilium ducis vno
Maturant animo medorum visere fines
Nec mora distribuens celebres apud Albela gazas
Munificus macedo tantis audenter onusto
Rebus, & inuenta satiato milite preda
Discurrit Syriam; pluuioc; citatior austro
Vi vel amicitia superatis ciuib; ardet
Obsita coctilibus intrare palatia muris
Insignemq; olim tot regum laudibus vrbe
Cui dedit eternum labij confusio nomen
Cunc; Semiramia tantum distaret ab vrbe
Quantum Sethanijs distat dyonisius vndis
Ecce vir illustris stipatus prole beata
Impiger occurrit Mazeus tranffuga regi
Imperio magni se se Babilonaq; dedens

LIBER QVINTVS

Quem rex complexus aude; vultuq; benigno
Suscipliens tacitis suffocat gaudia votis
Quippe laboris erat magni; longiq; paratus
Tot populis & tot munitam turribus vrbem
Obsidione capi; nisi machina numine diuum
Coctile cementum crebro dissolueret ictu
Virg; manu promptus & non inglorius illa
Precedenti acie; totiens expertus in armis
Exemplo poterat alios ad foedera pacis
Inuitare suo; tunc vero cohortibus arte
Dispositis iussisq; sequi retrocedere Persis
Agmine quadrato stupefacte illabitur vrb*i*
Splendet in occursu tanti babilonia regis
Et quas congesit veterum sollertia regum
Exponuntur opes; ardent altaria gemmis
Porticibusq; sacris statue reteguntur auite
Per fora per vicos per compita serica ridet
Vestis & auriuomis ignescunt phana coronis
Matronasq; graues annis ciuesq; seueros
Tegmina celatis vrunt bombicina monstris
Seruus & ancillæ iussi laceſſere luxu
Barbarico; insolitos nequeunt sufferre paratus
Immemoresq; sui; dum contemplantur amictus
Iam se presumunt non seruos esse fateri
Hosq; quibus deerat fallax opulentia iussit
Inter honoratos fulgere precaria vestis
Iam totum victoris iter lasciuia florum

k ij

ALEXANDREIDOS

Texerat, & ramis vīdūata vīrentibus arbor
Quocunqz ingreditur certant thīmiamata thuri
Diuinicz arabum pascuntur odoribus ignes
Et matutino satiantur aromate nares
Efferā prefertur clauſtro indignata teneri
Tygris, & obtrusī ferrato carcere pardi
Inclusi caueis frendunt immane leones
Et quecunqz tenet hyrcanos bestia saltus
Et ne prepediant oculos obiecta sequentum
Turba sequens, gradibus euecti ad culmina certis
Quamplures audicz suum cognoscere regem
Edita murorum longa statione coronant
Occurrunt lyricis modulantes cantibus odas
Cum cytharīs minij: concordant tympana sistris
Cymbala psalterio cedunt; nec defuit aures
Blandius humanas docilis sopire viella
Et quos nīliae tradunt mendatia gentis
Fatidicosqz notas celis prenosce peritos
Sydereos motus & ineuitabile fatum
Menphite vates; currum victoris adorant
Nunqz tam celebri iactatrix roma triumpho
Victorem mirata suum tam diuite luxu
Excepit, seu cum fuso sub leucade cesar
Antonio sexti mutauit nomina mensis
Laetandasqz dedit ydris Cleopatra mammillas
Seu post Eumathias acies; cum sanguine magni
Iam satur irrupit tarpeyam Iulius artem

LIBER QVINTVS

Et merito; nam si regum miranda recordans
Laudibus & titulis cures attollere iustis
Sicq; fide recolas quam paucō milite contra
Victorem mundi tenero sub flore iuente
Quanta sit aggressus macedo: quam tempore paruo
Totus Alexandri genibus se fuderit orbis
Tota ducum series; vel quos hyspania poesis
Grandiloquo modulata stilo; vel claudius altis
Versibus insignit respectu principis huius
Plebs erit; vt p̄geat tanto splendore Lucanum
Cesareum cecinisse melos; romęq; ruinam
Et macedum claris succumbat honorius armis
Si gemitu commota pio votisq; suorum
Flebilibus diuina daret clementia talem
Francorum regem; toto radiaret in orbe
Haud mora vera fides; & nostris fracta sub armis
Perthia baptismo renouari poscerat vltro
Quęq; diu facuit effusis moenibus alta
Ad nomen christi carthago resurgeret; & que
Sub Carolo meruit hyspania soluere penas
Exigerent vexilla crucis: gens omnis; & omnis
Lingua Iesum caneret; & non inuita subiret
Sacrum sub sacro Remorum presule fontem.

¶ Finit quintus liber.

¶ Sequitur Argumentum
Sexti Libri

K ij

ALEXANDREIDOS

Extus Alexandrum luxu Babilonis
& auro
Corruptum ostendit, castrensia mu-
nera certis
Distribuit numeris: armato milite fi-

Vxios intrat; Sy sigambis liberat urbem   (nes
Et medaten precibus: a moenibus eruta fumat
Inclita Persipolis: mouet occursum miserorum
Turbatum regem. Darfus discrimina martis
Rursus inire parat. hinc seditio patricidas
Separat a Dario. sed eos innata similitas
Acceptos reddit; & credula pectora placat
Nec fatum mutare valent decreta Patronis.

¶ Sextus Liber

Gce lites mundi regum timor vnicus: ecce
Quam totiens poteras Babylo legisse futurum
Euersorem Asie: sacra quem predixerat hyrcum
Pagina: quem gemini fracturum cornua regni
Presentem mirari virum, nec despice clausum
Coctilibus septis qui latum amplectitur orbem
Cuius inhorrescunt audito nomine reges
Rex erat ille tuus, a quo se posceret omnis
Rege regi tellus, si perduraret in illa
Indole virtutum: qua cuperat ire potestas
Aspice quam blandis viatos moderetur habenis
Aspice quod clemens inter tot prospera victor,
Aspice quod mitis dicit et ius gentibus: ut quos

LIBER SEXTVS

Hostes in bellis habuit cognoscat in vrbe
Ciues, & bello quos vicit vincat amore
Hos tamen a tenero scola quos impresserat quo
Ornatus animi poliande schemata vitę
Innatę virtutis opus solitumq; rigorem
Fregerunt Babilonis opes: luxusq; vacantis
Desidię populū: quia nil corruptius vrbis
Moribus illius: nil est instructius illis
Adueneris venale malum, cum pectora multis
Incaluere mero: si tantum detur acerbi
Flagitiū pr̄cium non vxores modo sponsi
Sed prolem hospitibus cogunt prostare parentes
Solennes de nocte vident conuiua ludos
Quos patrio de more solent celebrare tyranni
Hos inter luxus Babilonis & ocia magnum
Ter deni tenuere dies & quattuor, vnde
Terrarum domitor exercitus ille futurus
Debilior fuerat, si post conuiua mense
Desidis effrenum piger irrupisset in hostem
Ergo Semiramijs postq; māortius heros
Finibus egressus Satrapeis constituit aruis
Quedam que dederant patres precepta priores
Militię mutanda ratus castrrentia certos
Munera sub numeris arguta mente redigit
Vtq; suos habeant cylarchas queq; quirītum
Milia constituit quibus indubitate probetur
Iudicibus virtus equitum; dignusq; probatis

ALEXANDREIDOS

Exhibeat honor ne falso criminē poscat
Qui tepide gessit: ne sub probitatis amictu
Splendeat improbitas: & ne mercede negata
Perdiderit titulum qui gessit fortia fortis

Moris apud veteres macedum patrēç Philippum
Haec tenus extiterat cum tolli signa iuberent
Castraciere tuba: quę prępediente tumultu
Armorūm̄ sono non pertingebat ad omnes
Sed super hoc cautū est: vt Perthica signa mouendi
Luce sit insignum fumus de nocte & ignis
Neue quis alterius munus fibi fortia gesta
Vsurpare suis neq; ascribere viribus ausit
Vnumquemq; virum vice qua donatus & actis
Contentum iubet esse suis, monet allicit arctat
Fortes conductos ciues pręce munere scripto
Romuleos reges subiecto legimus orbe
In populos legem & causas dictasse forenses
Cum deus vtrices furias arceret olympos
Theodosius terris: sed plus fuit arma tenentes
Legib; astringi quam vicitis condere iura
Et maius fuit armatos decreta rigoris
Suscipere in bello quam ius in pace pacisci
Hęc vbi mature tractata libentius omnes
Accepere animis fusam tradentibus urbem
Ciuib; & multis hylarato milite gazis
Agmen ad vxias conuertit turbidus arces
Vxię regionis honus: summamq; regebat

LIBER QVINTVS

Prefectus Medates sane vir fortis & ingens
Exemplar fidei: pro qua suprema subire
Non veritus verum Dario seruabat amicum.
Doctus ab indigenis iter esse latens & opertum
Ciuis ignaris: graios quod ducat ad urbem
Delectis equitum tantum in discrimen ituris
Prefecit macedo meriti Taurona probati
Ipse mouens circa tenere primordia lucis
Angustas superat fauces: aditusq; locorum
Cesac; materies faciendis cratibus apta
Et pluteis curua testudine surgit in arcum
Artificum ut studijs tali munimine tutu
Funditus erueret muros armata iuuentus
Sed grauis accessus cum dura minetur acutis
Cotibus & saxis succindit nescia tellus
Nec solum macedo cum duro dimicat hoste
Sed locus est cum quo pugnandum: viuac; cautes
Natiuo munita situ: tamen arcta subibant
Et prærupta leues duce precedente cohortes
Quem tamen obiecta testudine: cum peteretur
Eminus ex alto: telorum grandine: nec vi
Nec prece barbaricis poterant auellere muris
Quippe inter primos galeato vertice primus
Fulminat in Persas, nunc grandia saxa volutans
Nunc sude suffodiens nunc frangens ariete portas
Nunc tormenta rotat: tormentum fleibile mundi
Impellenq; suos: pudeat iam prochpudor inquit

ALEXANDREIDOS

Victores Asig; o socij: quibus ante tot vrbes
Cessere: exigui dormire ad moenia castris
Quæ loca consistant: quod opus: quis non ruit ager
Ante manus macedum: quæ menia stare vel vrbes
Sustineant: solidis quæ fundamenta columnis
Inniti valeant: cum senserit altus adesse
Murus Alexandrum: quamuis eundem olympos
Corruet. & discent mihi condescendere turrem
Dixit. & in summa Tauron apparuit arce
Quo semel aspecto grais audatia crevit
Corripuitq; pauor & desperatio ciues
His extrema pati: patriæq; impendere vitam.
Illi corde sedet fuga si modo libera detur
Maxima nubiferam se turba recepit in arcem
Nec mora ter denis victorem flectere missis
Ut liceat salve viatos abscedere vita
Triste reporrarur responsum a principe: nullum
Esse locum venie: paruas superesse doloris
Supplicijq; moras: torpent langore pauoris
Percussi ciues. dociles extrema vereri
Dirigit ergo preces occulto calle per umbras
Ad matrem Darij Medates: ut mitiget iram
Regis. & ut viatis inuictis parcat & vrbi
Non ignarus eam venerari matris honore
A victore coli. Medates eius sibi neptem
Duxerat ad Darium cognato sanguine spectans
Renuit illa diu precibus concurrere: quamuis

LIBER SEXTVS

Iusta petat, & fortunę non competit isti
Qua nunc versor ait tantos amittere fastus
Victorem qua fronte rogem captiuam repulsa
Ex merito patitur qui postulat ulterius: quam
Promeruit opes quam meritum non prouenit a spe
Deuiat, & verum dat ei presumptio nomen
Conuenit ut potius q̄ sum captiuam penes me
Contempler: quam q̄ fuerim regina recorder
Tot pr̄cibus latis vereor ne fessa residat
Neue fatigari queat indulgentia regis
Ista Sylicambis supplici tamen icta dolore
Scribit Alexandro victis si parcere nolit
Luce frui Medaten iam victum iamq; fatenrem
Se peccasse sinat: quę tunc moderatio magni
Quę pietas fuerit vel quę constantia regis
Arguit hoc vnum q̄ non Medati modo verum
Omnibus ignouit & libertate priori
Concessa: captam captiuis reddidit urbem
Restituens patrios pr̄scis cultoribus agros
Immunesq; coli mandauit & absq; tributo
Si vaga victori Dario fortuna dedisset
Vrbem pr̄ manibus non impetrasset ab illo
Plura parens q̄ quę victis dedit hostibus hostis
Nec mora dimissis cum Parmenone cateruis
Imperat ut Darium caute vestiget, eumq;
Campeltri iubet ire via: tamen ipse tricentis
Delectis equitum iuga tendit in ardua, quorum
I ii

ALEXANDREIDOS

Perpetuum excurrit vergens in persida dorsum
Non alias Macedo grauiora pericula passus
Experto didicit semper variamq; sibiq;
Dissimilem, & nulli fortunam stare perennem
Perq; tot angustas & qua via deuia fauces
Perq; tot anfractus & qui vestigia nusquam
Admittunt hominis; gradiens pelleus ab hoste
Desuper obruitur; & non impune frequenter
Compulsus retroferre gradus multaq; suorum
Sanguinis impensa post tot discrimina tandem
Hostica confregit collato robore signa
Victaq; sederunt victricibus arma sub armis
Vix bene purgato noctis caligine coelo
Trajciens macedo molimine pontis Araxem
Persepolim festinus adit captamq; redigit
In cineres, celebrem tot priscis regibus urbem
Diuinitis tumidas cum coperit ante tot vrbes
Huius opes alias opulentia barbara longe
Preterij, luxum totius Persidis istuc
Contulerant reges sacris penetralibus aurum
Et rudit eruitur argenti massa vetustis
Ex aditis rapitur non tantum partus ad vsum
Agger opum nec ad hoc congescit aurara vetustas
Quantum ut mirantes traheret speculatio visus
Curritur in predam citius certatur & inter
Predones, hostisq; loco truncatur amicus
Cui preciosior est rapta aut inuenta rapina

LIBER SEXTVS

Causa necis preciumq; fuit præciosa supellex
Et quod quisq; rapit iam non capit improbus, vnde
Accidit; vt q; iam non occupat; estimat illud
Purpura diripitur laceratur regia vestis
Artificum sudata manu q; aspera signis
Aurea vasa rigent dolabris in fragmina cedunt
Nil sinit intactum nullis contenta cupido
Integra nulla manent; membris simulachra reuulsis
Plus terroris habent mutilata minusq; decoris
Exitus hic vrbis que tot regalibus ante
Floruerat titulis; & que tot gentibus vna
Iura dabat quondam specialis & vnicus ille
Europæ terror; decies cum mille carinis
Obstrueret totum numerosa classe profundum
Neptunum fossis immittere collibus ausa
Ausaq; montanis exponere linthea dorsis
Persarum reliquas vrbes tenuere secuti
Post magnum reges; huius vestigia nusq;
Inuenies vbi strata rapax ostendit Araxes
Moenia; marmoreis paruo distantia ripis
Dixeris indignam dignam ve his cladibus vrbem
Ambigitur, nam cum subiturus moenia Magnus
Pergeret; occurrit agmen miserabile visu
Captiuū macedum tria millia corpora cestī
Auribus orbatī; manibus pedibusve recisis
Vellabra præcisi penitus vellumine cassi
Aut aliqua a Persis membrorum parte minutū

I iij

ALEXANDREIDOS

Præterea quæ longa sui ludibria seruant
Frontibus impressa est rudibus non barbara signis
Hos vbi non homines verum simulachra videri
Rex ratus in primis: tandem cognouit abortis
Intepuit lachrimis: victorq; exercitus ille
Fleuit. & in subitum versa est victoria luctum
Rex miseros fortis animi iubet esse: daturum
Se quicquid peterent visuros dulcia rura
Divitis Europe vxores dulcesq; propinquos
Spondet. & in patrio capturos cespite somno
Secedit vallo vulgus miserabile. donec
Quæ potiora petat libra deliberet equa
His Asie placuit consistere finibus: illis
Dulcior est patrius alieno cespite cespes
Quorum quem docilis celebrem facundia lingue
Foecerat Enthecon sic creditur esse locutus
Quem modo de tenebris & clauso carceris antro
Ut peteremus opem puduit procedere: truncis
Corporis exitium patriq; qua fronte valebis
Ostentare tuq; spectacula lęta daturus
Cum sane incertum discrimina tanta tulisse
Poeniteat: magis an pudeat; bene fertur iniqua
Conditio cum tecta latet; bene fertur amara
Conditio: miseram si nosti abscondere vincas
Nullaq; tam nota est miseris tam patria dulcis
Quam sedes aliena; domus sine teste prioris
Fortunq; miseros faciunt loca sola beatos

LIBER SEXTVS

Quando beatarum subeunt obliuia rerum
Qui totum ponunt in spe vel amore suorum
Quamcito sustineant; lachrimarum arescere riuis
Ignorant; leuiter veniunt; leuiterque recedunt
Blandiri dociles lachrime: solasque propinqui
Impendunt miseris lachrimas arentibus illis
Cum lachrimis arescit amor pietasque tuorum
Sors miseri querula est: fœlicisque superbus
Est status: & tumide nulla est compassio mentis
Quem fastidit homo non vere diligit, ille
Verus amor: miserum qui non fastidit amicum
Fortunam alterius tractat dum quisque recurrit
Ad propriam: & propria consultu sorte requirit
Tales exterius qualem se nouerit intus
Fortunata parem solet alea querere casum
Fastidisse alius alium poteramus, & esse
Obprobrio mixtim: nisi mutua fata dedissent
Omnibus equeales inter tria millia casus
Vxores tenere quas in feruore iuente
Duximus. & sumptas sumptis dimissimus armis
O que solenni socialia fœdera vultu
Admittent viles veneris sine somite trunco
Partirique volent genialis gaudia lecti
Visqadeo nobis sexus incognitus ille est
Pectore femineo vernalis certior aura est
Mollior est adamas felici que solet esse
Dura viro; miserum poterit ne videre maritum

ALEXANDREIDOS

Obscro vos olim vita defuncta iuuentus
Querite quas habitent semesa cadauera sedes
Queramus parili voto lugentibus aptum
Abiectisq; locum ignotis lateamus in horis
Quos penes agnosc i mferi iam cepimus imo
Quos penes inuisum iam desijt esse cadauer
Hactenus Enthision cum sit oriundus Athenis
Thecius obiect; nemo estimet inquit amicum
Corporis ex habitu; dire ludibria sortis
Nemo pius pensat; non nos natura creatrix
Sed contemtibiles hostis violentia fecit
Omnibus esse malis me iudice censeo dignum
Quem pudet euentus sua cui fortuna pudori est
Desperare solent, alios in tempore duro
Esse miserturos: alijs huj qui misereri
Non vellent si fila darent contraria fata
Inclementis homo mentis male coniicit ex se
Raraq; humanq; sedeat clementia menti
Spe maius votoq; deos offerre videtis
Vxores patriam prolem patriosq; penates
Heus liceat clausis erumpere carcere lucem
Aereaq; & linguam patriosq; resumere mores
Cur miser hic & seruus eris: si patria detur
In votis: in qua tantum miser esse teneris
Exulibus tandem fortunq; pessima passis
Est aliquid patrio si reddere posse sepulchro
Mollius ossa cubant manibus tumulata suorum

LIBER SEXTVS

In Persis maneant medorumq; aera spirant
Fœlices alij; quos diffidentia patrum
Vxorumq; potest auellere dulcibus aruis
Me sane regis usurum munere constat
Europam patriamq; sequi; modo libera detur
Visendi a superis natalia rura facultas
Finierat Tecius sed paucos repperit huius
Votiparticipes aliorum pectora vicit
Consuetudo potens natura fortior ipsa
Quorum consilio concurrens magnus opimos
Non solum partitur agros sed prodigus addit
Aes variosq; greges; & Ieti farris aceruos
Ne frumenta sola desint cultoribus æra
His vbi consultis prouidit martius heros
Medorum ingreditur reperato milite fines
Principiticq; legens Darij vestigia cursu
Ne fuga subripiat pleni pars magna triumphi
Qui supereft solus pardis instantior instat
Sed iam Belides e bractana venit ad urbem
Metropolim mediq; decreuerat inde subire
Bractorum fines, sed cum loqueretur adesse
Rumor Alexandrum, cuius sati agmina contra
Pennatosq; gradus; distantia nulla locorum
Longa videbatur; mutato pectore mutans
Consilium totos orditur in arma paratus
Pugnandoq; mori decreuit honestius esse
Quam totiens vitam fatis extendere victimam

m

LIBER SEXTVS

Vnde vię comites paulo consistere iussos
Intuitus; si me ignavis sors equa laboris
Iungeret & mortem reputantibus inquit honestam
Qualiscunq; foret potius dicunda tacerem
Quam verbo vellem consumere tempus inane
Sed maiore fidei q; vellem quamq; decorum
Esset; virtutis expertus robora nostrę
Iam didici quam sit venerabile nomen amici
Quam sincera fides sinceros inter amicos
Tot rebus monitis presumere debo tantis
Me dignum socijs de tot castrensis ante
Vnica Persarum superstes gloria; qui me
Bis profugum victi bis principis arma securi
Vestra fides stabiliq; probans constantia mentem
Efficiunt; ut non verear me credere regem
Ut me Persis adhuc ausim regnare fateri
Qui potius castris victi elegistis adesse
Victoris quam signa sequi me iudice digni
Si mthi non liceat pro me quibus etheris ille
Dignas rector agat grates, quia non erit vlla
Nescia tam recti tam non obnoxia iustis
Surdaq; posteritas que vos non efferat equis
Laudibus in coelum; que non memoranda loquatur
Que vos & meriti taceat preconia vestri
Viuere per famam dabitur post fata sepultis
Sola mori nescit eclypsis nescia virtus
Sola caret fine virtus ignara ruine

ALEXANDREIDOS

Vnde fuge latebras quam semper abhorreo, q̄uis
Molirer; virtute animi tantoq; meorum
Consilio fr̄ḡtus; irem tamen obuius hosti
Exulat in regno Darius, sed quousq; feretis
Ciues q; patrio rex imperat aduena regno
Aut mihi defungi vita continget honesta
Aut reuocare meas afflictis hostibus vrbes
Et que perdidimus celeri reparare paratu
Arbitrium victoris an id censem honestum
Victus vt expectem Darioq; pr̄cariā detur
Mazei exemplo sola in regione potestas
Qui modo totius Asie moderabar habenas
An ne reseruabor ad tantum dedecus; vt sim
Gloria victoris in regni parte receptus
Non erat; vt capitis decus hoc aut demere quisq;
Debeat aut demptum mihi; se mihi reddere iactet
Imperium viuuus perdam; priuabor eodem
Imperio, vitaq; die preciosa duobus
Mors Darium vita simul & diademate priuet
Si manet hic animus socij; si mens ea vobis
Nemo supercilium macedum fastusq; nefastos
Cogetur post fata pati, sua dextera cuiq;
Aut modo finis erit aut vltio digna malorum
Ergo si superi pia bella mouentibus adsunt
Si facinus reputent iustos defendere; saltem
Finis honestus erit fortesc; licebit honesto
Mortis more mori veterum per gesta parentum

m ij

ALEXANDREIDOS

Per preciosa præcor quondam præconia patrum
Illustresq; viros quibus hæc subiecta tributum
Gens Macedum toties & vectigalia soluit
Obtestor miles vt dignos stemmate tanto
Concipias animos vt te contingat olympos
Teste vel egregia vincere vel vincere pugna
Hactenus Arsanides: sed non excepit eodem
Verba cohors animo dictis quoq; defuit ille
Debitus applausus quem persuadentibus audax
Reddere turba solet prestruxerat omnia verus
Ora timor donec Achatheus inter amicos
Regis præcipius: nos inquit in arma sequamur
Vnanimes regem nobisq; erit exitus idem
Qui tibi qui patriæ: Ieto excepere loquentem
Assensu reliqui raucosq; dedere tumultos
Qualis in ægeo desperans nauita ponto
In quem fluctuomus fracta iam puppe videtur
Coniurasse nothus: socios solatur inertes
Dissimulansq; metum comitum titubantia firmat
Pectora, & inuito parat ire per equora vento
At Bessus facinus iam premeditatus acerbum
Narbazonesq; simul numero milite fulti
Iam diffinierant Darium comprehendere viuum
Vt si magnus eos sequeretur munere tanto
Commodius possent victoris iniire fauorem
Quod si præceleres euadere principis alas
Sors daret; auderent Dario regnare perempto

LIBER SEXTVS

Et vires reparare:nouumq; lacessere martem
Narbazones igitur,sceleri iam tempora nactus
Opportuna suo,scio rex quę dixero;dixit
Displicitura tibi;nec erit sententia cordi
Hęc mea grata tuo:sed pregraue vūlnus acerbo
Curatur ferro:grauis est medicina dolenti
Asperior sanat grauiores potio morbos
Naufragiumq; timens:iactura sepe redemit
Nauita quod potuit:& damnis damn'a leuauit
Scis quod amara geris aduerso numine:bella
Sors vrgere tuos non desinit aspera Persas
Omnibus est tentanda modis fortuna;nouisq;
Est opus omnibus:depone insignia regni
Ad tempus bone rex;aliij concede regendam
Imperiū summam:nomen qui regis & omen
Possideat:donec martis cessante procella
Hostibus expulsis Asya,iusto tibi regi
Restituat regnum:breuis expectatio facti
Huius erit:tot bracta dabunt;dabit india gentes
Vt maior bell'i moles maiora supersunt
Robora:quam bello quę sunt exhausta priori
Cur in perniciem:labentes more bidentum
Irruimus,fortis animi est contemnere mortem
Non odisse tamen vitam:sed amare virorum est
Degeneres:& quos constat tedere laboris
Compelluntur adhoc:vt vitam ducere:vile
Quid reputent,quid mirum:ignauo viuere;mors est
m iij

ALEXANDREIDOS

Econtra nihil est quod fortis & ardua virtus
Linquat in expertum; mouet omnia; & omnia tentat
Tenditur ad mortem; cum nil superesse videtur
Ultimus ad mortem; post omnia fata; recursus
Ergo age rex Besso; quem gloria temporis offert
Ad tempus committe tui moderamina regni
Ut tibi restituat; accepto tempore sceptrum

Hec ubi dicta; animo vix temperat ille benignus
Et patiens rector; iam te inuenisse cruentum
Inquit. mancipium funestum temporis horam
Comperio facinus qua patraturus acerbum
In dominum seruus; partharum stamina rumpas
Hec ait; & stricto poterat mucrone videri
Occisurus eum. nisi vultu supplice; Bessus
Indignantis habens speciem; multoq; suorum
Agmine stipatus; regem exoraret; eumq;
Haud mora vinciret mundum nisi conderet ensem

Tunc vero a reliquis metari castra seorsum
Precepere suis; ac regi Archabatus ire
Consuluit ut parcat; habeat pro tempore tempus
Equa mente feras ait; erroremq; tuorum
Stultitiamq; grauis & præmaturus in armis
Instat Alexander; magno retinendus amore est
Miles, ne sanos turbet discordia sensus
Neue a rege suos alienent bracta maniplos
Paruit arsamides; superos & fata sequutus
Castra locat meror & desperatio victis

LIBER SEXTVS

Indiuisa comes animos illius obumbrat
In castris igitur que iam rectore carebant
Motus erat varius animorum:proxima regi
Instabat funesta dies:nec ut antea regni
Dispensabat onus solus tentoria seruans
Regia peruigiles librans in pectore curas.

At duo conceptum iam mente cupidine regni
Tractantes facinus agitabant pectore: regem
Non nisi cum magno comprehendere posse labore
Non mediocris enim timor & reuerentia regis
Regnat apud Persas; maiestas regia magni
Ponderis esse solet: etiam gens barbara regis
Nomen inhorrescit; & quos in sorte secunda
Barbaries metuit; veneratur numine pressos
Vivit in aduersis primus veneratio fortis
Quem semel exhibuit: impendit semper honorem
Et quia tanta fides & gratia regis in illa
Gente: palam vel vi sine magna cede suorum
Non poterant Darium sceleris vincire ministri
Ergo dolis operam dare & excusare furem
Decreuere suum; simulanti voce reuerti
Ut decet: & tanti se penitusse reatus
Ficturos: extrema pati pro rege paratos
Craftinus amissum noctis caligine mundum
Reddiderat tytan, & signum castra mouendi
Iam dederat Darius; aderant cum milite multo
Participes sceleris; caute pretendere docti

m iij

ALEXANDREIDOS

Officium solenne foris; speciemq; sequendi
Principis imperium, sed in alta mente latebat
Occultum facinus scelerisq; proterua tanti
Sceptrum præradians & adhuc insignia regni
Gestabat Darijus; currucq; micabat in alto
Prona facebat humi supplex; veniamq; preçata
Sediçiosa cohors, & sustinuit venerari
Tunc patricida ducem: quem post in vincula seruus
Detrusurus erat; lachrimisq; coegit obortis
Credere Belidem; vultumq; rigare senilem
Fletibus irriguis; sed nec tunc fraudis amicos
Penituit sceleris: cum certus vtricq; videret
Quam mitis naturę hominem: regemq; virumq;
Falleret; ille quidem securus & immemor horę
Instantis, quam sors & seruus vtercq; parabant
Pellei macedumq; manus que sola timebat
Effugere affectans laxis properabat habenis
Maturare fugam: finesq; subire repostos

At patron græci dux agminis; integer quo
Et stabilis fidei Darij non fictus amicus
Iam patricidarum comperta fraude suorum
Milibus armatis pulchrę circundatus ibat
Contiguus regi; fandicq; ut copia facta est
Narbazones inquit; & Bessus optime regum
Insidias in te conceptas ense cruento
Effutire parant; vitę tibi terminus; ista
Lux erit; aut illis; nos ergo corporis esse

LIBER SEXTVS

Custodes patiare tui: tua precipe: dum res
Exigit; in nostris figi tentoria castris
Linquimus Europam: non bracta: nec india nobis
Arua; laremq; & spes in te congregimus omnes
Esse tui custos: externus & aduena nunquam
Expeterem: fieriq; tuę tutela salutis
Si tibi quemq; alium posse hoc prestare viderem
Inclita patronem: seruati gloria regis
Fecerat insignem. si quis tamen hec quoq;: si quis
Carmina nostra legat. nunquam patrona tacebit
Gallica posteritas: viuet cum vate superstes
Gloria patronis: nullum moritura per euum
Iam reor ęterno causarum secula nexus
Non temere volui. nemo temeraria credat
Fortuitoq; geri: mundana negocia casu
Omnia lege meant quam rerum conditor ille
Sanxit ab ęterno: Darius cum viuere posset
Consilio graium fati decreta sequutus
Q uamuis nota satis: expertaq; sepius inquit
Sit mihi vestra fides: nunq; tamen a populari
Gente recessurus. nec ab his diuertia queram
Quos totiens soui. satis est leuius mihi falli
Q uam damnare meos. quicquid fortuna iubebit
Inter eos. me malo pati q; transfuga credi
Si sanum iam me esse mei: si viuere nolint
Iam sero pereo: iam mortem vtroneus opto
Attonitus patron; & desperare coactus

ALEXANDREIDOS

Consilio regis: ad gręca reuertitur amens
Agmina pro recto victi q̄ vigore: fideq; i
Cuncta pati promptus; Bessus patricida pelasge
Ignarus lingue: tanti tamen ipse furoris
Concius, occultum capit ex interprete verbum
Iamq; peremisset Darium; nisi crederet esse
Tutius, vt viuo pelleo traderet hostem
Hoc potiore modo: credebat cedis amica
Concio victoris sibi conciliare fauorem
Distulit ergo nephas in ydonea tempora noctis
Noctis quando solent patrari turpia, noctis
Quando impune placent: que sunt in luce pudori
Cum timor est audax; frons est ignara pudoris
Tum Dario Bessus grates agere & venerari
Ficta mente studet; vt perfida verba dolosi
Vitasset lepido: & pulchro sermone quiritis
Qui dum exspectat opes: macedum placare tyrannū
Hac regis ceruice parat; funesta daturus
Munera, nec mirum est venalia constat habere
Omnia venalem: & ductum mercede quiritem
Vir sine pignoribus: lare: coniuge: pauper & exul
Emptorum precijs: vt circumfertur harundo
Anniuit arsamides: certus tamen omnia vera
Deferrit a grais: sed eo iam venerat. vt res
Eque dura foret. & plena pauoris & expers
Non parere suis: & eis se credere nolle
Quam falli, & gladijs caput obiectare suorum.

ARGVMENTVM

Eptimus in dominum seruos liber ar-
mat & eius (la trudit
Iusticiam ostendit; tandemq; in vincu
Interea viatos vestigias magn9 abactos
Confecit sceleris confuso marte minis
Tunc demū iaculis Darius confessus in ipsa (stros,
Morte polistrato viuos dum quereret amnes
Extremas voces & verba nouissima mandat
Inuentum macedo corpus rigat vbere fletu
Ac sepelit.rursus vulgi procerumq; tumultus
Comprimit; & rapido cursu bacchatur in hostes.

¶ Liber Septimus

Restitit hesperio; merensq; in littore phœbus
Defessis herebat equis, tristisq; remissa
Luce retardabat venturę noctis habenas
Et tantum visura nephas Latonia terris
Virgo morabatur roseos ostendere vultus
Sed lex eterno que colligit omnia nodo
Et sacer orbis amor quo cuncta reguntur vtrumq;
Corripuit,iussitq; vices explere statutas
Iamq; vaporantem fumabat thetyos vnda
Vorticibus clausura diem, requiemq; petebat
Humanus cum sole labor, sed pena manebat
Occasum facturus erat cum vespere mundi
Lugentem Darium,positusq; in vespere mundi
Clauerat infelix tentoria solus apud se
Dese consilians; sed debile semper & expes

ALEXANDREIDOS

Consilium miseri vitamq; trahentis in arcto
Et tamen hęc secum, quos me pater impie diuum
Detrahis in casus: quo me parata lea fati
Perdere delicto; superi quo criminē tantas
Promerui poenas: cui nec locus inter amicos
Et notos supereft; nec enim securus; apud quos
Debueram dominus tutam deponere vitam
Sed sitit hanc animam: manifesto senior hoste
Inq; senis iugulum parat arma domesticus hostis
Si fuit indignum tanto dyademate cingi
Totiusq; asyę Darium ditione potiri
Simale subiectos rexit; si iura tyrannus
Publica vel patrias tentauit soluere leges
Si ciues armis: populumq; tyrannide pressit
Si cum iudicio resideret censor iniquus
Auertit surdas; a causa pauperis; aures
Si partem infiustam corruptus munere; fouit
Si mihi persuasit funesta pecunia iustum
Vendere iudicium; si fundum trifitis auitum
Et patrias vites: per me sibi fleuit ademptas
Filius exheres, si iura fidesq; perosus
In stadio mundi: non munda mente cucurri
Iam mortem merui. fati nec deprecor horam
Iam sati est superi/ vestro quod munere vixi
Crudecant furię Bessi; deseuiat in me
Narbazones. gelidoc; senis perfusa cruento
Tota domus iustas compescat numinis iras

LIBER SEPTIMVS

Sed si iusticię cultor; si iura sequutus
Nil legi; nisi quod rationis litera dictat
In quantum natura sinit; petulansq; nocie
Conditio carnis. gladios remouete clyentum
A domini iugulo: pro sit vixisse per eum
Innocue Darium, mors conuertatur in illos
Qui meruere mori; liceat medo viuere: pro sit
Simplicitas iusto, noceatq; nocentia fonti
Quod si fixa deum manet imperiosa voluntas
Si mihi fatorum series immobilis; auras
Vitales auferre parat; vitamq; coarctans
Atropos; incisum maturat rumpere filum
Cur alijs liceat de me plus quam mihi: vel cur
Narbasoni seruatus ero; suffractus achiuis
Nunquid adhuc sanguis nūqd mihi dextera: nunqd
Ensis: ut hanc dubitem fatis absoluere vitam
Sic ait, & gelido terebrasset viscera ferro
Sed spado qui solus aderat tentoria planctu
Castraq; commouit; dehinc erupere citati
Cum lachrymis alij regem cecidisse gementes
Barbarus in castris ululatus; & icta tremendo
Rura fragore tonant; tremulusq; reliditur aer
Nec capere arma sui; gladios ne forte clyentum
Incurrant audent; sed ne videantur inique
Deseruisse ducem; monet arma capescere Persas
Cum pietate fides, sed terror vincit vtrumq;
Excussitq; potens reverentia mortis; honestum

ALEXANDREIDOS

Ecce per attonitos rapientes agmina; Persas
Sacrilegi comites; strictis mucronibus assunt
Irrumpuntq; aditus, & circumstantibus ense
Dispersis; regem quem iam expirasse putabant
Vinciri faciunt, proh quanta licentia fati
Quam vaga; que versat humanos alea casus
Quem prius aurato curru videret sedentem
Et tremuere sui; iam non suus ille suorum
Vincitur manibus; & in arcta sede locatur
Captiuumq; trahit; currus angustia regem
Attamen ut regi saltem pro nomine; nullus
Non habeatur honos, vincire precipit aureis
Compedibus dominum; truculentior aspide suus
Regia diripitur; ceu bellum iure supellex
Vtq; audios pressit inuenta pecunia currus
Per scelus extremum partis iam rebus onusti
Intendere fugam; quo tenditis agmine facto
Eoum facinus; scelerum fraudisq; ministri
Quę vos terra feret; vbi tantum tanta latebit
Impostura malum; quis tute ducere vitam
Sub seruo poterit domini sitiente cruorem
Interea summis accincto milite; rebus
Vestigans rapto, Darij vestigia cursu
Terrarum domitor, ebractana cingere facta
Obsidione parat; profugumq; capescere regem
Etdelere armis euersam funditus urbem
Extremamq; manum longis imponere bellis

LIBER SEPTIMVS

Cum tamen audiret Darium mouisse; fugęq;
Intentum celeri; liquisse bractana ceptum
Haud mora; flectit iter; & Persidis arma relinquens
Insequitur profugos; animi calcaribus actus
Et quia tendentem; famę vulgauerat aura
In medium Darium; dehinc bracta subire volentem
In medium transire parat; sed certior ipsum
Nuncius auertit; detrusum in vincula regem
Affirmans; seriemq; rei pulchro ordine pandens
Horruit auditis macedo; ducibusq; citatis
Est breuis iste labor; & premia digna laboris
Qui supereft socij; Darium non hic procul inquit
Destituere sui; vincitumq; suprema reseruant
Ad mala fortunę; finem metamq; laborum
Aut iam succubuit fatis; aut munere vite
Inuitus fruitur; piger ergo citatius equo
Castigandus equus. & precipitandus in hostem
Est gradus afflito vitam donemus ut hosti
Nec minus est; postq; cepit miserabilis esse
Parcere confracto; quam frangere posse rebellem
Applaudunt proceres responso regis; & instant
Seq; sequuturos per summa pericula spondent
Ergo inito cursu; mundi fatale flagellum
Agmen agit macedo; somnoq; medente; diurnum
Non releuat fessis requies nocturna labore
Talis in aduersos Iouis irruit ira giganter
Fulmine, quam dextram fingunt armasse poetę

ALEXANDREIDOS

Cum iam centimanus celo nodosa Typhœus
Brachia porrigeret, martem flammare videres
Pallada vipereos clypeo pretendere vultus
Telaq; fatali spargentem Delyon arcu
Ventum erat in vicum stellis nascentibus, in quo
Vinxerat Arsamidem; furiato pectore Bessus
Occurrere duo: qui prodigiale perosi
Flagitium Bessi, patricidarum comitatu
Tutius esse putant: macedum se iungere castris
Hijs ducibus; macedo breuius iam deside phœbo
Est aggressus iter; incedens ergo quadrato
Agmine; sic cursum moderatur ut ultima primis
Coniungi possit acies, iam Delyus equis
Distichus ab vtrac; domo distabat, & ecce
Viuere adhuc Darium Procubelus transfuga regi
Et tantum stadijs affirmat abesse ducentis
Sed caueatur ait; ne sic exercitus iste
Aut in compositas eat; aut incurrat inermis
Armatas acies, patricidas acris armat
In cedem facinus; vbi desperatio nullum
Iam venie superesse locum sub pectore clamat
Hijs super accensi proceres, maiorq; sequendi
Crevit Alexandro seruilia castra cupido
Ergo fatigati; laxis foduntur habenis
Et grauius solito; stimulos audire iubentur
Cornipedes: sumptisq; volant per inania pennis
Iam sonus audiri; strepitusq; fragorq; rotarum

LIBER SEPTIMVS

Ceperat a gravis, & pars aduersa videri
Posset ab aduersis; nisi pulueris horrida nubes
Intuitum eriperet; paulo subsistere grecos
Iussit Alexander; donec cessante procella
Pulueris, hostiles possent agnoscere turmas
Bessus. vt obliquum sedato puluere lumen
Flexit. & aerij de vertice montis anhelos
Vidit adesse viros; armorum luce quirites
Splendere; & peditum ferro lucere cateruas
Horruit aspectu, & gelido labefacta pauore
Pectora, monstriferę timuerunt conscientia culpe
Econtra viso macedum gens aspera Besso
Accelerat gressum, fusocę per ardua cursu
Estuat imparibus concurrere viribus hosti
Nam si tantum animi; tantum vigoris haberet
Ad bellum Bessus, & martis munera; quantum
Ad facinus; tantumq; valeret in agmine, quantum
In gestu sceleris; & proditione valebat
Pellei poterat; macedumq; retundere vires
Vlciscicę asyam, nam Bessi castra sequentes
Barbarici; tantum prestatabant robore; quantum
Et numero gravis; somnoq; cibisq; refecti
Magna fatigatis pugnę documenta daturi
Viribus alternam multum conferre quietem
Sed macedum terror; & formidabile terris
Nomen Alexandri; momentum non leue bellis
Aduertit pauidos, & desperare coegit

ALEXANDREIDOS

Vinci posse viros: fugit indignantibus armis
Seditiosa cohors; versicq; in pectora dorsis
Degeneres rapuere fugam; tum vero nephandi
Participes sceleris accincti pectorē toto
Ad scelus extremum; Dariūm descendere curru
Vtq; alacer consendat equum; vitamq; laboret
Conseruare fuga; monitis hortantur & instant
Ille venenosos monitus & dicta repellit
Vt oresq; deos testatur adesse; fidemq;
Acris Alexandri lachrimis implorat obortis
Secq; negat scelerum comitari velle clientes
Nullus ait mortis metus aut violentia fati
Compellet Dariūm; scelerum se iungere castris
Non habet ulterius quod nostris cladibus addat
Fortunę gladius; mors quam patricida minatur
Antidotum meroris erit, mortisq; venenum
Pro medicamentis; cura& laboris habebo.

His super accensi patricide; corde sub alto
Concipiunt bilem, dominumq; patremq; cruentis
Confodiunt iaculis; & in ipsum grandinis instar
Spicula concutiunt; quem tandem vulnere multo
Pectora confossum; sparsumq; cruore relinquunt
Et fugitiua sequi ne longius agmina possint
Curribus assuetos iuga regia ferre iugales
Afficiunt telis gladijsq; duosq; clientes
Quos habuit comites in vita, mortis eidem
Esse iubent socios; & eodem funere mergunt

LIBER SEPTIMVS

Quo facto, ut tantilateant vestigia monstri
Divisere fugam, festinat bracta subire
Bessus, Narbas ones hyrcanos visere saltus
Dispersi fugiunt alij: quos vel metus vrget
Vel spes in dubijs semper comes optima rebus
Quingenti tantum se collegere quirites
Qui pro iusticia: patrięq; iacentis honore
Elegere mori: macedumq; resistere turmis
Vel quia sperabant armis extendere vitam
Vel quia turpe fuit regi superesse perempto
Dum tamen ancipiti sermonum barbara motu
Diffinit legio: melius ne sit; hoste propinquuo
Terga dedere fuge: grais ve opponere pectus
Ecce triumphantis animi pernicibus aliis
Vecta superuenit macedum manus: omnibus arma
Omnibus & vires: & martius omnibus ardor
Iam fragor & bellii rursus nouus ingruit horror
Non timido fuga: nec prodest audacia fortis
Ceduntur fortes: timidi capiuntur: & ecce
Res indigna fide, dictu mirabile plures
Captiuū quam qui caperent: numerumq; ligantum
Pr̄donumq; grauis excessit copia pr̄dē
Non magna sine laude tamen cecidere rebelles
Aduersę partis clari ter mille quirites
Nec cedes rancor: nec funeris ira quieuit
Donec Alexandro gladij reuocante furorem.
Cedibus abstinuit cedi deuota iumentus

n ij

ALEXANDREIDOS

Tum vero intactum pecudum de more superstes
Agmen agebatur, nec erat vestigia toto
Agmine qui Darij grais ostendere posset
Singula scrutantur Persarum plaustra; nec vsquam
Dedecus inueniunt fati regale cadauer
Regis, enim stricto deserto calle iugales
Pectora confossi iaculis in valle remota
Costiterant: mortem Darijque suamque gementes
Haut procul hinc querulus lasciuo murmure riuus
Labitur, & vermis solus damnatur in herbis
Patrem riuus habet fontem: qui rupe profusus
Purus in expressis per saxea viscera guttis
Liquitur, & siccas humectat nectare glebas
Ad quem vir macedo post martem fessus anhelo
Ore Polistratus sitis incumbente procella
Ductus: ut arentes refoueret flumine fauces
Curriculum Darij vitam exalantis opertum
Pellibus abiectis iumentaque saucia vidiit
Vidit, & accedens confossum vulnere multo
Inuenit Darium, turbatum lumina mortis
Inter & extremę positum confinia vite
Cunctaque rogaretur Indo sermone quis esset
Gauisus; quantum perpendi ex voce dabatur
Fortunę presentis ait mortisque propinquę
Hoc unum Dario & solum solamen habetur
Quod tecum mihi non opus est interprete lingua
Quod loquor extremum discretis auribus; & quod

LIBER SEPTIMVS

Non erit extremas inuanum promere voces
O quam grata mihi macedum presentia regis
Esset, vt audiret me tam pius hostis; & eius
Colloquio fruerer; vt mutua verba ferendo
Sedaret veteres belli breuis hora querelas
Quem quia fata negant; o quisquis es accipe; & ista
Perfer Alexandro; post hoc certamina magni
Debitor intereo; multumq; obnoxius illi
Quod matrem Darij prolemq; modestus & ire
Immemor hostilis clementi pectore fouit
Quod non hostilem qualem decet esse tyrannum
Sed regalem animum victis vultumq; serenum
Exhibuit victor; hostiq; fidelior hostis
Quam noti ciuesq; mei; donata per illum
Vita meis; vitam mihi subripuere propinquui
Regna quibus vitamq; dedi; miserabile dictu
Quorum presidio tutus vel ab hostibus esse
Debuerat Darius ab eis occisus & inter
Hostes incolumis stans; labitur inter amicos
His precor a iusto reddatur principe talis
Talio pro meritis; qualem patricida meretur
Quamq; repensurus mihi si fortuna triumphum
Concessisset eram; nec enim discrimine solum
Alea versatur mea; sed communis eorum
Qui presunt turbe; & populi moderantur habenas
In me causa agitur; decernat pondere iusto
Magnus, que tantum maneat vindicta reatum

n 117

ALEXANDREIDOS

Et noua flagitijs scelus expiet vltio tanti
Quam si distulerit; vel forte remissius equo
Egerit, illustris minuetur opinio regis
Decolor, & famę multum diuersa priori
Adde quod a simili debet sibi peste cauere
Rex pius, & subiti vitare pericula casus
Et cum iusticię status hic versetur: & illuc
Vtilitas uno tueatur vtrumq; rigore
Hoc vnum superos votis morientibus oro
Infernicię cahos: vt euntibus ordine fatis
Totus Alexandro famuletur subditus orbis
Magnus & in magno dominetur maximus orbe
Vtq; mihi iusti concessio iure sepulchri
A rege extremi non inuidеantur honores
Sic ait, & dextram tanquam speciale ferendam
Pignus Alexandro gręco porrexit, eiq;
Letifer irrepst: per membra rigentia somnus
Et sacer irrumens luteo de carcere tandem
Spiritus hospitium miserabile carnis abhorrens
Prodijt: & tenues euaneat liber in auras
Fœlices animę: dum vitalis calor artus
Erigit infusos: sed pre gustare daretur
Quę maneant manes decurso tempore: iustos
Premia: que requies: & quam contraria iustis
Impius expectet, non nos funestus habendi
Irretiret amor: nec carnis amica libido
Viscera torreret: sed nec pre diuite mensa

LIBER SEPTIMVS

Patrum sorberet obscenus iugera venter
Sed neq; ferrato detentus carcere bacchus
Frenderet horrendum fracturus dolia; nec se
Inclusum gemitet sine respiramine liber
Non adeo ambirent cathedrē venalis honorem
Symonis heredes; non incentiuia malorum
Pollueret sacras funesta pecunia sedes
Non aspiraret; licet in dolo clarus auti
Sanguinis impubes: ad pontificale cacumen
Donec eum mores; studiorum fructus & etas
Eligerent; merito non suffragante parentum
Non geminos patres; ducti liuore crearent
Preficerentq; orbi; sortiri a cardine nomen
Non lucri regnaret odor; peruertere normam
Iudicij; nollet corruptus munere iudex
Non caderent hodie nullo discrimine; sacri
Pontifices quales nuper cecidisse queruntur
Vicinę modico distantes equore terre
Flandria Robertum cesum dolet. Anglia Thomam
Sed quia labilium seducta cupidine rerum
Dum sequitur profugi bona transitoria mundi
Allicit illecebris animam caro. non sinit esse
Principij memorem; vel cuius imaginis instar
Facta sit & quorsum resoluta carne reuerti
Debeat, inde boni subit ignorantia veri
Inde est; quod spreta cupimus rationis habena
Quod natura negat. facinus quoq; promptus ad om̄ne
Non reueretur homo; quod fas & iura verentur

ALEXANDREIDOS

Inde est; quod regni flammatu amore satelles
Non reuerens homines; non curans numina Bessus
Et patris & domini fatalia fila resoluit.

Te tamen o Dari; si quę modo scribimus olim
Sunt habitura fidem; Pompeio francia iuste
Laudibus equabit, viuet cum vate superstes
Gloria defuncti nullum moritura per eum

Magnus ut accepit Darium expirasse citatum
Turbidus accelerat gressum; inuentumq; cadauer
Perfudit lachrimis; & compluit vbere fletu
Sedit complosis manib; positoq; rigore
Principis effusum gemuit; doluitq; iacentem
Quem stantem ut caderet totiens incusserat ante
Ergo ubi purpureo lachrimas siccauit amictu
Purgauitq; genas; miseris mortalibus inquit
Hoc solum reueramen inest; quod gloria mortem
Nescit, & occasum non sentit fama superstes
Si iuste meritis respondet gloria famę
Nulla tuos actus poterit delere vetustas
Nec te posteritas rex Persidis inclite Dari
Oblinet; aut veterum corrodet serra dierum
Claresces titulis; totoq; legeris in orbe
Ausus Alexandro; macedumq; resistere fatis
Si mihi te viuum seruassent omne fausto
Fata iugo macedum leuius nihil esse probares
Vno rege minor tantum; magnoc; secundus
Iura dares alijs. in regni parte receptus

LIBER SEPTIMVS

Sed quia seruiles non permisere ceterue
Quę patris emeritam ferro rapuere senectam
Ut clemens victo laudarer victor ab hoste
Quod solum licet vltorem defunctę relinques
Hostibus infandis habuisti quem prius hostem
Sic mihi contingat bellis oriente subacto
Hesperios penetrare sinus; classemq; minacem
Occiduis inferre fretis; cursuq; reflexo
Gallica grecorum ditioni subdere colla
Sic mihi dent superi traiectis alpibus vna
Cum populis ligutum romanas frangere vires
Dixit, & exequijs solito de more solutis
Regifico sepelit corpus regale paratu
Membraq; condiri iubet, & condita recondi
Maiorum tumulis; vbi postquam condita celsa
Pyramis erigitur; niueo quę marmore culta
Ingenio docti superedificatur Apellis
Coniunctos lapides; infusum fusile rimis
Alterno interius connectit amore metallum
Exterius quantumq; patet iunctura; figuris
Incultum varijs rutilans intermicat aurum
Quatuor ex equo distantibus arte columnis
Sustentatur onus; quarum iacet gaea basis
Argento stilus erigitur; capitella recocto
Imperitant auro; fornacibus eruta binis
Has super exstructa est; tantę fuit artis Apelles
Lucidior vitro pacato purior amnę

ALEXANDREIDOS

Cristallo similis, celiq; volubilis instar
Concaua: testudo librati ponderis, in qua
Forma tripartiti pulchre describitur orbis
Hic a siq; sedes late diffunditur; illinc
Subsidunt gemine spacio breuiore sorores
Hinc certis distincta notis; loca; flumina, gentes
Vrbes; & silue; regiones; oppida; montes
Et quecunq; vago concluditur insula ponto
Indigeat quę terra; quibus quę rebus abundet
Frugifera est lybię; vicinis Sirtibus; hamon
Mendicat pluuias, Egyptum nylus opimat
Indos ditat ebur; vestitacq; litora gemmis
Affrica pretendit magne carthaginis arces
Gręcia diuinias; famę immortalis athenas
Pallantea domus; roma crescente superbis
Herculeis gadibus, hyspania thure sabeo
Francia militibus; celebri campania vino
Anglia blanditur; ligures amor vrit habendi
Artuiti Britones; solito Normandia fastu
Theutonitusq; suum retinet de more furorem
Lubricus extremas tantę testudinis horas
Circuit oceanus: asiam tractusq; duarum
Opposito medius; discriminat obice ponthus
Pontus distortis in quem vaga flumina ripis
Omnia descendunt; & eo ducente recuruos
Flexa per amfractus magnum labuntur in equor
Et quia non latuit sensus Danielis apellem
Aurea signauit epygrāmate marmorata tali

LIBER SEPTIMVS

Hic situs est aries typicus duo cornua cuius
Fregit Alexander totius malleus orbis
Præterea hebreos; & eorum scripta sequutus
Preteriti seriæ reuoluta temporis annos
Humani generis a conditione notauit
Vsq; triumphantis ad bellica tempora magni
In summa annorum bis milia bina leguntur
Bisq; quadringtoni; decies sex; bisq; quaterni
Interea meritos ad donatiua maniplos
Inuitat macedo: gemitus & vulnera; largis
Curat muneribus; & ydonea tempora nactus
Solennes epulas; & bacchi gaudia; totis
Instaurat castris; ergo dum pocula tractat
Delicijsq; vacat diffusus in ocia miles
Ecce repentinus vicium solenne vacantis
Militiæ rumor: subito ferit agmina motu
Fertur Alexandrum: post prospera bella tumentem
Hostibus afflictis; & adepta Perside; velle
Ad patrios fines & dulcia regna reuerti
Ergo audi i reditus; quamuis actore careret
Rumor discurrunt lympharum more: per omnes
Castrorum uicos; aptant tentoria plaustris
Sarcinulasq; & vasa legunt castrentia; tanquam
Mane paretur iter: oritur per castra tumultus
Letitie; iunctasq; ferunt ad sydera palmas
Rumor ut attonitas inuicti principis aures
Impulit; occultus animum perterritor horror

o ij

ALEXANDREIDOS

Contraxitq; furor laxas rationis habenas
Mox vbi mens redijt; domito reuocata furore
Prefectos iubet acciri; lachrimisq; profusis
Limite de medio terrarum a ciuibus orbem
Auferri sibi conqueritur; virtutis in ipso
Limine Alexandro mundi totius apertum
Precludiq; imperium; nihil in patriam nisi probra
Fortunam vieti se non victoris ad agros
Esse relaturum; tantis obſistere ceptis
Inuidiam superum; qui fortia pectora semper
Alienant; patrieq; trahunt natalis amore
Indecoresq; viros; sine nomine velle redire
Ad patrios ortus; indulto tempore magna
Laude recursuros applaudit curia regi
Permittuntq; suas in cuncta pericula vires
Iussa sequuturos proceres; & nobile vulgus
Si modo blanditijs dubias permulceat aures
Ergo tribunal posito; ducibusq; citatis
In facie procerum plebisq; astante caterua
Ceptit Alexander; recolentibus inquit amici
Gestarum vobis titulos & nomina rerum
Non mirum est patrias vobis occurtere sedes
In quibus illustres decantet fama labores
Et celebras vestras attollat gloria pugnas
Libera iam veteri Persarum patria; per vos
Est exempta iugo; Fenicem; Persida; Medos
Armenos Scitiam vestri domuere lacerti

LIBER SEPTIMVS

Lybia Capadoces Parthi Cylicum iuga: vestro
Succubuere iugo: terras mihi vestra subegit
Plures asperitas; alijs quam regibus vrbes
Lubrica fors dederat; ergo si cuncta maneret
Terrarum quas tam celeri virtute subegi
Perpetuo mecum possessio foedere fixa
O ciues etiam vobis retinentibus vltro
Ad patrias vrbes; dulcemq; erumpere terram
Optarem; matrem geminalq; videre sorores
Et parta pariter vobiscum laude potiri
Sed nouus est nec adhuc firma ceruice tenetur
Imperi status; & nondum subeuntibus equa
Barbaricis ceruice iugum victoria nutat
Ergo breuis nobis opus est assuetudine; donec
Barbara mollescant accepto tempore corda
Et peregrina suos deponant pectora mores
Nam mora maturat fruges, & musta statuto
Tempore mitescunt quamuis expertia sensus
Quod natura nequit animos & corda ferarum
Mulcet longa dies: sequum indomitumq; leonem
Mitigat humani manus; & vox blanda magistri
Vicisti Persas; sed non domuisti, & ipsi
Armis; non morum cohibentur lege; futuri
Quos modo presentes metuunt absentibus hostes
Et licet extincto Persarum principe inultus
Bessus adhuc supereft; hostis patricida retento
Narbasonelq; suus coeunt in prelia regno

o ij

ALEXANDREIDOS

Proh pudor, eternum nati seruire clyentes
Per scelus extremum parta ditione cruentas
Extendunt ad sceptra manus, sed sicut in egriis
Omnia corporibus medici uocitura recidunt
Sic nihil a tergo quod discedentibus obstet
Esse relinquendum, res eandemque arbitror esse
Quicquid obesse potest regno post terga relicto
Parua solet magnis causam prestare ruinis
Cum neglecta fuit modice scintilla fauille
Tutior ut maneat hostis nihil est quod ab hoste
Despicias tuto; fit quem neglexeris ille
Fortior hoc ipso multoque valentior hostis
Vicimus idcirco Darium ut Besso patricide
Cederet imperium, procul hunc arcere pudorem
Terrarum domini; breuis est labor & via nobis
Quadrivium supereft iter; ut diuertia mortis
Quererere nulla queat Bessus patricida; tot amnes
Tot iuga transiit; tot proculcastis hyatus
Horrendosque lacus, tot saxa; tot inuia vobis
Peruia fecistis; non vos mare diuidat estu
Fluctuago; sed prona iacent & plena triumpho
Omnia vicina est; & in ipso limite palma
Vincendi restant pauci; memoranda per eum
Gloria, cum seruos nostro mediante labore
Audierit domino penas soluisse perempto
Credula posteritas, dignus labor hercule nullum
Quem patris occisi condemnat opinio nostras

LIBER OCTAVVS

Effugisse manus, hoc vno miles honorem
Perpetuare tuum, Persas Asyeg̃ fauorem
Conciliare potes; sic fatur; & ecce paratas
Attollunt cuncti quecunq; in prelia dextras
Seq; sequituros per summa pericula spondent
Vnanimes letiq; senes hylarisq; iuuentus
Ergo auditis pugnē tentoria vertere magnus
Imperat, & rapido cursu bacchatur in hostem

Argumentum

Ircanos domat octauus; nec iniqua
ferentem
Vota pharetrata presentat Amaz
zona regi

Vruntur gaze macedum: mirabile factu
Detegitur facinus Dymi; sequiturq; nephandus
In castris gemitus: oratio / morsq; Philote
Impius attrahitur; monstrum implacabile Bessus
Suspensusq; piat manes patricida paternos
Arma Scitis infert macedo; legatio postquam
Nil agit, & monitus non flectant principis iram
Gens inuicta prius victori subditur orbis.

Liber Octauus.

MEnnonis eterno deplorans funera luctu
Tertia luciferos terras aurora per omnes
Spargebat radios; cum fortis & impiger ille
Terrarum domitor; in cuncta pericula precepis
Hyrcanos subiit armato milite fines

ALEXANDREIDOS

Quos vbi perdomuit; vitamq; cruentus ab ipso
Narbasones molli lingua suplicante recepit
Haud mora visendi succensa cupidine regis
Gentis Amazoneg; venit regina Talestris
Castraq; virginibus subiit comitata ducentis
Omnibus hęc populis; dorso quos caucasus illinc
Circuit, hinc rapidi circundat phasidos amnis
Iura dabant mulier; cui primo ut copia facta est
Regis, equo rapide descendit spicula dextra
Bina ferens; leuo pharetram suspensa lacerto
Vestis amazonibus non totum corpus obumbrat
Pectoris a leua nudatur: cetera vestis
Occupat, & celat celanda; at non tamen ultra
Iuncturam genuum descendit mollis amictus
Leua papilla manet; & conseruatur adultis
Cuius lacte infans sexus muliebris alatur
Hęc intacta manet: sed aduritur altera lento
Promptius ut tendant arcus; & spicula vibrent
Perlustrans igitur attento lumine regem
Mirata est famę non respondere Talestris
Exiguum corpus tacituraq; versat apud se
Principis indomiti virtus vbi tanta lateret
Barbara simplicitas a maiestate venusti
Corporis; atq; habitu veneratur. & estimat omnis
Magnorumq; operum nullus putat esse capaces
Pręter eos; conferre quibus natura decorum
Dignata est corpus; specieq; beare, venusta

LIBER OCTAVVS

Sed modico prestat interdum corpore maior
Magnipotens animus; transgressaque corporis artus
Regnat in exiguis preclara potentia membris
Ergo rogata semel; ad quid regina veniret
An ne aliquid vellet a principe poscere magnum
Se venisse refert; ut pleno ventre regressa
Communem pariat cum tanto principe prolem
Dignam se reputans; de qua rex gignere regni
Debeat heredes; fuerit si femina partu
Edita; maternis potietur filia regnis
Si mas exstiterit; patri reddetur alendus

Querit Alexander, sub eo ne vacare Talestris
Militique velit. illa suum custode carere
Causatur regnum, tandem pro munere noctem
Ter deciesque tulit, & quod querebat adeptus
Ad solium regni; patriasque reuertitur virbes
Interea Bessus; sumpto dyadema bracta
Mouerat, & veteri mutato nomine: Scitis
Accitis; toto surgebat in arma paratu
Estuat auditis macedo, sed inertia luxu
Et bello partis tot rebus onusta moueri
Agmina vix poterant; igitur mirabile dictu
Cuncta tremenda ratus; quecunque mouentibus arma
Esse solent homini; primum sua; deinde suorum
In medium proferre iubet; spaciofa iacebat
Campi planicies; ubi multo sanguine partes
Exponuntur opes; arabum serumque labores

p

ALEXANDREIDOS

Plaustroy diuersis rerum speciebus onusta
His vbi congestis; rapt a face martius heros
Ignem supposuit, & miscuit omnia flammis
Ardebant dominis mirantibus omnia; que ne
Ardent totiens accensis viribus igni
Restiterant; totiens humo subeunte labori
Pertulerant auidas multo discrimine flamas
Non tamen audebant; tanto sibi parta labore
Sanguinis effusi precium deflere quirites
Seu vulgus; cum regis opes idem vreret ignis.

His vbi sedatus dolor est; dixisse feruntur
A curis grauibus & sollicitudine magna
Consilio regis ereptas esse cohortes
Et quos subdiderat regina pecunia seruos
Principis exemplo manumissos esse per ignes.

Iamq; legebat iter; iam bracta subire parabat
Exonerata manus; cum rex inuictus; & hoste
Tutus ab externo; pene imperfectus ab ipsis
Consulibus macedum; tamen intestina suorum
Declinauit adhuc parcis parcentibus arma
Et ciuile nephas, erat inter regis amicos
Precipuus tota maior legione Philotas
Parmenione satus, sine quo nil carmine dignum
Geslit Alexander: qui grande nephas Cebalino
Indice perlatum; certis rationibus ad se
Suppressit triduo, donec Mecrone cruentum
Comperiente scelus; proprio cadit ense; ligatis

LIBER OCTAVVS

Complicibus Dymus vincitur: & ipse Philotas
Creditur hoc vno perimi voluisse tyrannum
Quod toto tridui spacio suppresserat; huius
Indictum sceleris, indicitur ergo reuinctis
A tergo manibus; faciem velatus in aulam
Principis edicto populus conuenerat armis
Cinctus, & horrendo pallebat regia ferro
Mussat tota cohors; tantique ignara tumultus
Cur accita foret; arrestis auribus heret
Donec Alexander sermone silentia rumpens
Detexit scelus, illatoque cadavere Dymi
Subticuit primo demum pene inquit ademptus
Vobis o ciues; fortunae munere viuo
Regis ad hanc vocem clamoso perstrepit aula
Turbarum strepitu: cunctis poscentibus huius
Auctores sceleris; ut proderet ille, quid inquit
Ille meus: patris ille mei: specialis amicus
Parmenio; tantoque alijs prelatus amore
Tanti flagitiij fuit autor: & ecce Philotas
Cum patre concipiens tam detestabile terris
Et celo facinus; Lecholaum Demetriumque
Et Dymum; cuius corpus miserabile: coram
Aspicitis; socios delegit: & in mea ductor
Fata subornauit; rursus facundia vocem
Intonat horrendam, Metro Cebalinus & index
Nychomachus testes producti criminis ortum
In medium referunt; subdit maurotius heros

p 11

ALEXANDREIDOS

Quo dominum obsequio: quo dilexisse videtur
Affectu patrem: qui cum hoc scelerum scelus: inquit
Præsciret: siluit: quod non tamen esse tacendum
Cede liquet Dymis: facinus Cebalinus acerbum
Quod simul accepit: hora non distulit vna
Solus non timuit: solus non credidit illud
Parmenides: sane patria ditione tumescit
Quem quia præfeci medie: maiora superbus
Sperat: & aspirat ad summi culmen honoris
Forsitan hoc animum dedit in mea fata Philote
Qz sine cognatis sum: nec mihi libera proles
Nec genitor superest: erras funeste Philota
Tot saluis macedum ducibus: quorū agmina memet
Circumstare vides: magnum ne dixeris orbum
Ecce mei fratres quos intuor: ecce parentes
Q uod celat: quod Dymus eum non nominat: inter
Participes: sociosq; dolii: minus esse nocentem
Non facit: indicium est ducis & terroris: in illos
Prodere qui possunt: qui de se cum fateantur
De duce non audent ducti terrore fateri
Multaq; consuevit de me suspecta Philotas
Dicere, & faciles prebere serentibus aures
Se gaudere mihi: genitum quem iupiter a se
Affirmabat ait: miseris tamen esse dolendum
Viuentum quibus est fastus sub principe tanti
Excedente modum: & stadium mortalis habent
Et silui & sciui: nec enim fieri mihi viles

LIBER OCTAVVS

Et contemptibiles alijs volui quibus ante
Tot bona contuleram, sed iam temeraria lingua
Vertitur ad gladios: & quod conceperat ore
Parturit ense manus; quo me conferre licebit
Cui caput hoc credam: prefecci pluribus vnum
Cui vita & capit is commisi iura; sed unde
Presidium pecij: venit improuisa salutis
Pernicies; melius cecidisse marte futurus
Hostis preda mei: potius quam victima ciuis
Nunc seruatus ab his macedo: que sola timebit
Incidit in lateris socios: & in agmina quorum
Nec vitare manus: nec debuit arma timere
Ergo mei ciues vestra ad munimina ciuis
Armaque configio; liceat vos esse salutis
Auctores; saluus vobis nolentibus esse
Nec volo nec possum: si me seruare velitis
Vindicis officium pretendite vindice pena
Hec vbi persuasit ira dictante relinquit
Consilium: vincumque iubet proferre Philotam
Dicturum causam; ne iudicarius ordo
Dicatur vires tanti victoris in aula
Amisisse suas; manibus stetit ille reuinctis
Luridus, & vili velatus tegmine membra
Lugubris facie; multum mutatus ab illo
Qui princeps nuper equitum: magnumque sequutus
Nobilior ducibus, & magnificentior ibat
Disponensque acies; tractansque negotia bellii

p iiij

ALEXANDREIDOS

Hochabitu quondam Burchardum flandria vidit
Soluentem meritas occiso principe penas
Quem rota penalis pro tanto criminе torsit
Totaq; confregit Ludouico principe membra
Nutabat pietate cohors: animosq; subibat
Parmenionis amor: tam clari ciuis amara
Conditio: qui cum viduatus prole gemella
Hectore iam pridem: magnoc; Nichanore nuper
Iura dabat Medis, absente parente superstes
Tertius & patrium solus solamen iniquo
Iudice: barbaricis causam dictabat in horis
Herebant animi procerum: poteratq; videri
Seuiti cecidisse rigor cum pretor amictas
Regius, intuitus mentes pietate remissas
Pluribus obiectis cepit damnare Philotam
Sopitamq; ducum dicendo resuscitat iram
Sedatumq; facit rursus crudescere vulgus
Tunc vero attonitus labefacta mente Philotas
Auertensq; oculos a circumstante caterua
Nec caput erexit: nec flexit luminis orbem
Seu quia conciderat sceleris mea conscientia tanti
Seu quia supplicij nutabat pressa timore
Nec mora mentis inops super illum corruit: a quo
Ipse tenebatur, at demum mente recepta
Abstergens panno faciem: vultumq; madentem
Fletibus, insonti facile est inquit reperire
Verba, tenere modum miseris non est leue ciues

LIBER OCTAVVS

Cunq; sic in portu mens hic mea criminis expers
Huius. & in nullo sibi conscientia turbidus illinc
Me timido fluctu fortunę verberet auster
Inter utrumq; situs; utriusq; locatus in arcto
Non video qua lege queam parere vel huius
Temporis articulo; vel mundę a crimenе menti
Forti fortunę pereo; si pareo mentem
Non sinit insontem fortuna potentior esse
Hec secura manet in me parat illa securim
Hinc spes inde metus; hinc saluus naufragus illinc
Præterea causam ingredior sine iudice; cuius
Intererat iuste meritum cognoscere cause
Non video cur absit; ei damnare nocentem
Cum liceat soli, solusq; absoluere possit
Absolui nequeo; nisi cause cognitor ipse
Et iudex sedeat; quia vix continget ut ipso
Liberer absente; quo sum presente ligatus
Sed quamuis infirma hominis defensio victi
Sit, qui censorem non instruit immo videtur
Arguere iniusti; tamen hoc ut cunq; licebit
Mortis in articulo pro me alligabo, meiq;
Non ero desertor; sed quo me criminе damnet
Curia; non video de conspirantibus vnum
Vel de complicibus; me nemo fuisse fatetur
De me Nichomachus; nil expressit Cebalinus
Plus quam Nichomachus a quo scelus audijt istud
Noscere non potuit: me rex tamen arguit huius

p iiiij

ALEXANDREIDOS

Criminis auctorem; sed qua ratione videtur
Subticuisse caput cedis; scelerisq; magistrum
Quemq; sequebatur tanto discrimine Dymus
Non verisimile est; alieno parcere quemquam
Qui sibi non parcit; econtra credere dignum est
Ut se maiori tueatur nomine Dymus
Inter participes prius expressisse Philotam

Scripta ferunt Ytacum; cum furtum palladis illi
Ajax obijceret; raptamq; in nocte mineruam
Tytide socio factum excusasse decenter
Et velasse suam Dyomedis nomine culpam
Dumq; laerciade rursus simulasse furem
Obijceret. belliq; metu quiescisse latebras
Sic mihi respondit latebras quiescisse pudori
Cum ratione pari crimen reputetur Achillem
Inter femineas timidum latuisse cateruas
Cum tanto commune viro non abnuo crimen
Sic vbi tractatur communis causa duorum
Interdum maior solet excusare minorem
Dicite consulti iuris; legumq; periti
Qua ratione perit; mortem quo iure meretur
Quem nemo accusat, in quem non fama laborat
Nec sua condemnat confessio; criminis huius
Nuncius in primis nisi me Cebalinus adisset
Non hodie traherer in causam; nemine nomen
Accusante meum; sed quod suppresseris ad te
Delatum facinus; & quod rumoribus aures

LIBER OCTAVVS

Clauseris quidni: pueri ne querelis
Est adhibenda fides; minus est preciosus & absq;
Pondere; sermo grauis; quem nō grauis edidit auctor
Rumoresq; facit leuitas auctoris inanes
Si Dymī culpe socius vel conscius essem
Non sinerem sane; vel me vel criminis huius
Participes prodi: biduo si posset in illo
Res peragi. clam siue palam poteram Cebalinum
Tollere de medio. ne regi nuncius iret
Concepti sceleris; huius moliminiis ad me
Delato inditio; post detectam mihi fraudem
Qua periturus eram; ferro comitante penates
Secretos adj regis; & cubilia solus
Non video; cur distulerim scelus; an sine Dymo
Ausus non fuerim; princeps erat ille cruenti
Et dux consilij. sub eo latuisse philotas
Creditur. & magno regnum affectasse perempto
Quem tamen e vobis corrupi munere ciues
Quem de tot colui vobis impensis vnum
Scripsisse sibi me rex obiecit honori
Congaudere suo: genitum quem iupiter a se
Voce affirmabat; misericordia tamen esse dolendum
Viuere quos dederat sub tanti principe fastus
Vera fides & amor; fiducia consilijs
Libertas veri. sed perniciosa quibusdam
Sanaq; qua colui regem; corruptio; vos me
Decepistis. & hec fateor scripsisse Philotam

ALEXANDREIDOS

Hoc scripsi regi: sed non de rege sciebam
Dignius esse louem tacitis agnoscere votis
Et superum stirpem; quam se factando mouere
Contra se inuidiam: procerumq; lacefere bilem
Quid mihi rex pro te totiens sudasse: quid armis
Profuit: & tecum pro te consumpta iuuentus
Continuusq; labor martis, quid in agmine fratres
Amisisse duos: nec patrem ostendere possum
Presentemq; malis adhibere, nec audeo nomen
Implorare patris: quia dicitur huius, & ipse
Criminis esse reus; nec enim satis esse parentem
Orbatum geminis, si non orbetur & vno
Qui supereft; natiq; rogi imponitur insons
Ergo care pater & propter me morieris
Et tecum, viteq; mihi tu causa fuisti
Qui tibi mortis ero: rumpo tibi fila: tuumq;
Filius extingo senium, cur ergo creabas
Hoc in perniciem corpus tibi: nonne creatum
Perdere debueras: non vt hos ex stirpe maligna
Perciperes fructus: miserabilior ne senectus
Sit patris: nati ne magis miseranda iuuentus
Ambigitur, vernisq; adhuc venientibus annis
De medio tollor; effecto sanguine patris
Spiritus eripitur: quem si fortuna morari
Vel modicum sineret in obeso corpore. iure
Poscebat natura suo; sic fatur, & ecce
Rex in consilium; ferro lucente caterua

LIBER OCTAVVS

Stipatus rediit, tunc vero exterritus ille
Supplicij: mortisq; metu: rurisq; gelato
Corpore: lapsus humi labefacto languit ore
Ceperat in proceres sententia serpere discors
Ancipitiq; ducum nutabant murmure partes
Censebant alij perimendum more venusto
Parmenidem saxis, alij extorquere volebant
Supplicio verum: quorum rex dicta sequutus
Aptari tormenta iubet: tortoribus ergo
Exceptis manibus: in conspectuq; philotq;
Seuitiē misero genus omne parantibus. ille
Non opus est inquit: proceres grauiore flagello
Confiteor volui. sed cum grauioribus illum
Afficerent poenis: cum iam lacer ossibus ictus
Exciperet nudis, nec iam superesset in illo
Vulneribus locus: exposuit tandem capitales
Insidias: Seriemq; rei facinusq;. sed anceps
Coniectura fuit: an tanta enormia de se
Confessus fuerit, vt se cruciamine longo
Excipiens celeri finiret morte dolores.

O quam difficile visu: sors prouehit actus
Lubrica mortales, & quos ascendere fecit
Quam facile euerit, magno fortuna labore
Fecerat excelsum media de plebe Philotam
Princeps militie factus, ductorq; cohortis
Parmenione satus: modico post tempore lapsus
Scandere dum querit: fato damnatus: & exul

ALEXANDREIDOS

Obruitur saxis: certat simul omnis in vnum
Voluere saxa manus: cuius manus ante mouendi
Castra dabant signum: quam friuola gloria mundi
Quam rerum fugitiuus honor: quam nomen inane
Prelatus: qui preesse cupit: prodeesse recusat

Sex vbi consumpti post tristia fata Philo^g
Preteriere dies: propero rapit agmina cursu
In Bessum Macedo, nec destitit ille laborum
Prodigus & patiens fatalis malleus orbis
Donec ab eoo monstrum implacabile tractu
Abstrahitur vincitus: presentaturq; furenti
Bessus Alexandro: penitus velamine dempto
Nudus & inserta pedibus colloq; cathena
Quem rex intuitus flammato lumine cuius
Besse fere rabies: vel que subiicit herinis
Tam tibi grande nephas, ut promeritum tibi regem
Vincire auderes: regnique cupidine vitam
Et patris & domini violento claudere ferro
Hecait, & fratrem Darij quem corporis inter
Custodes primum terrarum euersor habebat
Acciuit, vincitumq; pedes & brachia bessum
Tradidit, ille sacram longis cruciatibus illi
Eripiens animam, stygias ad sacra sorores
Conuocat, & placat fraternos sanguine manes
Affixumq; cruci iubet ire ad tartara Bessum
Exitus hic Bessi: qui cum descendere tentat
Labitur, imperium dum querit & imperat in se

LIBER OCTAVVS

Regreditur domini ponens insignia seruus
At macedo dudum sitienti pectore regnum
Affectans Scitię: pardis velocius agmen
Ad thanaym transffert: qui vasto gurgite bracta
A regno Scitię dirimit: qui terminus idem
Europam medijs: asyamq; interfluit vndis
Gens ea samarię pars est: si prisca meretur
Fama fidem: montes & inhospita lustra ferarum
Pro thalamis domibusq; colunt: questumq; perosi
Contentiq; cibis quos dat natura: beatam
Ambitione sacra nolunt corrumpere vitam
Dumq; super Thanaim metatus castra pararet
Nauigium macedo: fluuium quo sole sequenti
Transcursurus erat: Scithicis bellator in horis
Ecce peregrino macedum tentoria cultu
Horrida quadrupedum bisdeni terga prementes
Intrauere viri: regi mandata ferentes
Quorum qui reliquis fuerat maturior euo
Intuitus regem, cupido si corpus haberet
Par animo dixit mentiq; immensa petenti
Vel si quanta cupis tantum tibi corporis esset
Non tibi sufficeret cupiendus maximus orbis
Et tua mundanas mensura excederet horas
Ortum dextra manus: occasum leua teneret
Nec contentus eo: scrutari & querere votis
Omnibus arderes: vbi se mirabile lumen
Conderet: & solis auderes scandere currus

ALEXANDREIDOS

Et vaga depulso moderati lumina phēbo
Sic quoq; multa cupis quē non capis; orbe subacto
Cum genus humanum superaueris; arma cruentus
Arboribus quascunq; feras & saxa mouebis
Montanasq; niues: scopolisq; latentia monstra
Non intacta sines. sed & ipsa carentia sensu
Cogentur sentire tuos elementa furores
An nescis longo quod prouocat ethera ramo
Arboreum robur; firma radice superbūm
Quodq; diu creuit vna extirparier hora
Stultus qui fructum cum colligit arboris altum
Non vult metiri; videas sublimē cacumen
Prendere dum tendis; postquam comprenderis illud
Cum ramis ne forte cadas. auium fuit esca
Paruarum quandoq; leo rex ante ferarum
Ferrum cuncta domans; atq; omni durius ere
Consumit rubigo vorax sub cardine mundi
Tam summum nihil est; cum non metus esse ruīng
Possit ab inualido; quis non dum nauigat orbem
Debeat occursum mortisq; timere procellam
Quid nobis tecum non infestauimus armis
Attigimusq; tuam facturi prælia terram
Quis sis & vnde trahas genus ad quid missus & vnd.
Ignorare Scitis liceat; fugientibus arma
Et strepitus hominum; nemorumq; colentibus antra
Libera gens Scithiq; nil appetit; ulterius q;
Prima parens natura dedit; de munere cuius

LIBER OCTAVVS

Non cuiquam seruire potest, nec (vt imperet) optat
Esse sui iuris hominem sua sec̄ tueri
Contentumq; esse suis, alienum nolle beatum
Efficiunt; igitur si quid quesiuferis vltra
Excedunt tua vota modum; finemq; beatitudo
Ne tamen ignores mores gentesq; Scitarum
Sunt armenta scitis vomer: ciphus: hasta: sagitta
Vt timur his rebus, & amicos inter & hostes
Dij s vīnum in sacris pathera libamus; amicis
Parta labore boum largimur farra, sagitta
Eminus obruimus inimicos; cominus hasta
Quæ te terra capit: quid sufficiet tibi: Lydos
Cappadoces Syriam domuisti; Persida Medos
Bracta subegisti; nunc tendis victor ad Indos
Proh pudor ad pecudes nostras extendis auaras
Instabilesq; manus, & cum tibi regna ministrent
Omnes diuitias tibi pauper inopsq; videris
Quid tibi diuitijs opus est: quæ semper auaro
Esuriem pariunt; quanto tibi plura parasti
Tanto plura sitis; & habendis acrius ardes
Sicq; famem saties defectum copia nutrit
Succurrit ne tibi quam longo tempore Bracta
Te teneant, populum hunc dum subiçis ille rebellat
Nascitur ex bello victoria, rursus ab illa
Surgunt bella tibi; Thanaim transibis ut hostis
Inuenias; Scitiamq; tibi quæ libera semper
Subiçias, sed nostra tuis velocior alis

ALEXANDREIDOS

Paupertas: totius opes exercitus orbis
Et predam vehit ille tuus; nos pauca trahentes
Vnde magis celeres parili leuitate fugamus
Et fugimus: cum vero Scitias procul esse remotas
A te credideris intra tua castra videbis
Cuncti capi faciles captos ve putaueris hostes
Elapsi fugient: rapido velocius Euro
Nulla Scitas inopes opulentia/ nulla cupido
Allicit: hoc hominum genus opida spernit & vrbes
Et deserta colit: humani nescia cultus
Proinde manu pressa: digitisq; tenere recurvis
Fortunam memor esto tuam: quia lubrica semper
Et leuis est, nunquam potest inuita teneri
Consilium ergo salubre sequens quod temporis offert
Gratia presentis: dum prospera luditur a te
Alea: dum celeris fortune munera nondum
Accusas: impone modum fœlicibus armis
Ne rota forte tuos euertat versa labores
Nostri fortunam pedibus dixere carentem
Pennataq; manus: & habentem brachia pingunt
Ergo manus si forte tibi porrexerit: alas
Corripe: ne rapidis quando volet: aduolet alis
Deniq; si deus es / mortalibus esse benignus
Et dare que tua sunt: non que sua demere debes
Si similis nobis homo: te debes reminisci
Semper id esse quod es: stultumq; est horum reminisci
Ex quibus ipse qui es oblitus: habebis amicos

LIBER OCTAVVS

Bella quibus non intuleris; firmissimus inter
Equales interq; pares est nodus amoris
Equales sunt siue pares: qui nec sibi cedunt
Nec se se excedunt: hi sunt qui nulla cruent
Viribus inter se fecere pericula martis
Esse tibi caue ne credas quos vincis amicos
Ante feret stellas tellus: septemq; triones
Abluet oceanus, & siccum piscis amabit
Quam serui ad dominum sit veri nexus amoris
Inter eos nulla est concordia: nam licet extra
Pax pretendatur odio configitur intus
Pacem vultus habet: agitant precordia bellum
Sic ait, at macedo nihilominus agmine facto
Arma scitis inferre parat: multoq; labore
Flumine transmesso collatis viribus hostem
Trajicit, & tandem sed non sine cede suorum
Imperio macedum Scytiā seruire coegit
Qualis in alpinis: annoso robore saxis
Astra petens abies: multosq; inflexa per annos
Afflatus euri: zephyrum contempsit & austrum
Quam si forte suo boreq; de more fatiget
Spiritus. & toto tundat simul aera nisu:
Nil illi ramī veteres: nil horrida musco
Robora proficiunt sua, quid minus obruta vento
Corruat, & prono tellurem vertice pulset
Sic licet Assyrios Medorum & Persidis artia
Fregissent, tamen ut Boreq; glatalibus alis

q

ALEXANDREIDOS

Ocio occubuit & acerbior, ille cruentus
Terrarum gladius; fatorum publica pestis
Magnus Alexander confractis viribus; illi
Succubuere Scite superos & fata sequuti

Hunc vbi vicinas dispersit fama triumphum
Garrula per gentes, exemplo corda pauorem
Hauserunt subitum; totusq; perhorruit orbis
Et matutino que sunt loca subdita phœbo
Quippe Scitas duris; in fractos aurea bellis
Audierant nuper macedum ditione subactos
Non animi virtute pares: non viribus equos
Credebant aliquos mundo superesse potentes
Cum cecidisse Scitas inuictos ante viderent
Vnde iugum macedum multi subiere volentes
Non minus arma ducis homines mouere; suoq;
Subiiciere iugo: quam quod clementer agebat
Conuictis, & enim quos magnus robore vicit
Vinxit amore sibi; nec durus eis nec amarus
Exactor; captos precibus gratisq; remisit
Absolutq; reos, vt facto ostenderet isto
Senon exire stimulis cum gente feroci
Sed de virtutum motu certamen iniisse,

TFinis liber Septimus.

QSequitur Argumentum
Noni Libri.

LIBER NONVS

Nono magnus collatis viribus Ins
dos
Turbidus aggreditur; sed fata deosq;
moratur (orum
Armi potes Porus; speciali flenda du
Mors iuuenum. planctu partem turbauit vtramq;
Magnus ut hostilem tenuit cum milite ripam
Concurrere acies: sed fracto deniq; Poro
Franguntur rei qui cum toto oriente tyranni
Saltus Alexandri mirabilis agmina graium
Seditione mouet; mirabiliusq; stupende
Propositum mentis: noua mittit in arma cohortes

¶Liber Nonus:

Ultima terribiles macedum sensura tumultus
India restabat; multo sudore domanda
Et graibus bellis quam dum petit ille deorum
Emulus in terris; Clytus Emolaus & eius
Doctor Aristoteli preter quem nemo secundus
Extremum clausere diem; documenta futuris
Certa relinquentes; etenim testatur eorum
Finis amicitias regum non esse perennes,
India tota fere nascenti subdita Phoebo
Eoum spectat audaci vertice tractum
Et qua parte situm Iybies despectat & austrum
Altius erigitur tellus: & in ethera tendit
Cetera plana iacent; vbi magni nominis a se
Caucasus emicuit rapidis occursibus amnes

q ij

ALEXANDREIDOS

Sed reliquis a quo sortita est India nomen
Indus frigidior; australi parte iugosus
Montibus inuehitur; directo gurgite ganges
Totius fluuijs orientis maior vterq;
Turbidus extensis rubrum mare verberat vndis
Robora multa solo radicitus eruta magna
Absorbet cum parte soli; si fortibus vndis
Molle solum reperit; stagnat tellusq; fluentum
Insula facta bibit; intercipit in mare Ganges
Decursurum Achesim; magnus occurrit vterq;
Motibus, & rapido inter eos colliditur estu
Præterea volucrī famē si creditur; aurum
Illa fluenta vehunt gemmasq; & cetera; quę sunt
Ulterius solito nostris preciosa dīebus
Gentibus eōis hinc est opulentia: namq;
Hijs vbi vulgauit dicatos mercibus Indos
Fama loquax; toto celeris concurrit ab orbe
Natio: ridentes gemmas emptura rubentis
Purgamenta freti; quę parui ponderis in se
Sola sibi fecit hominūm preciosa libido
Ergo vbi Pelleum prolem Iouis omnia mundi
Regna flagellantem Macedum virtute suisq;
Finibus appulsum stupefactis auribus Indi
Accepere duces; coeunt formidine mersa
Muneribus placare deum; traduntq; refectas
Diuicijs vrbes, sed in illis maximus horis
Solus Alexandro magno conamine porus

LIBER NONVS

Obuius ire parat, veluti cum parte reuulsa
Alpini lateris ruit alta per ardua rupes
Obuia confringens sinuoso turbine saxa
Si vero stygios penetrans radice recursus
Instar ei montis occurrit Saxeia moles
Fit fragor, & magnis confligunt viribus ambo

Audit Alexander armato milite Porum
Indorum fines: regnicq; extrema tuentem
Armorum speciem toto pretendere nisu
Oblatamq; sibi: poro mediante triumphi
Affore materiam gaudens: rapit agmina cursu
Precipiit: rapidumq; petit festinus ydaspen
Cuius disponens acies in margine ripq;
Vlterioris erat: collecto robore porus
Maior & horridior ceteris elephantibus: ipsum
Belua terribilis immensa mole vehebat
Humanicq; modum transgressum corporis auro
Arma tegunt regem: niueo distincta metallo
Par animus membris: & quanto corpore cunctos
Excedit, tanto est reliquis prestantior Indis
Terruerat grecos non tantum turbidus hostis
Sed vehemens fluuij rate traicienda vorago
Instar erat maris vndisoni speciesq; profundi
Quatuor in latum stadijs diffusus ydaspes
Alueus altus erat: nusquam vada: transitus ergo
Nauigio querendus erat, sed barbarus hostis
Stabat ab opposito: qui tela similima nimbo

q iij

ALEXANDREIDOS

In medium spargens facta statione cupita
De facilis poterat naues euertere ripa.

Fluminis in medio: terre radicibus herens
Insula multa fuit quo vecta natantibus vlnis
Arma ferens ibat ab utraque cohorte iuuentus
Expertura suas paruo certamine vires
Exercebat enim modice discrimine sortis
Qui grauis instabat summi preludia casus
In castris macedum res non indigna relatu
Corporibus similes, animisque fuere Nichanor
Et Symachus: quos una dies: si creditur una
Ediderat terris; par militique labor: ambos
Parque ligabat amor; belli discrimen inibant
In lucro damnoque pares; si saxa rotare
Tormento iussi: si claudere mgenibus hostem
Frangere si muros: iunctis vmbonibus ibant
Si frumentatum missi: si cingere fossis
Obsessos; hostem noctu si fallere: siue
Excubij operam dare: si explorare latentes
Vallibus insidias; quecunque pericula; bellum
Obiecisset eis: dubie mollimina sortis
Corporis atque animi: socia paritate ferebant
Horum ergo animos virides animante iuuenta
Nescio quid magnum: conceptum pectore tandem
Effutire parant primusque: vides ne Nichanor
Acer ait Symachus: quam fluminis obice parui
Hocreat: & nutet inuicti gloria regis

LIBER NONVS.

Audendum est aliquid; quod nos de marginē rīpe
Hostibus expulsis nostra virtute coronet
Victrici lauro; vel si quid fata minentur
Induat ēterna nudatos corpore fama

Vix ea cum rapto sermone: Nichanor & ipse
Hocego mente diu tacita dījs testibus inquit
Concepi, sed iam mora nulla feramur in hostes
Contenti leuibus armis; nec plura loquuti
Accincti gladijs rapidos mittuntur in amnes
Lancea pone natat, ducibüs coniungitur istis
Multā manus fluuiō, quos ut vicina recepit
Insula; confusis resonat clamoribus ether
Nam prēdicta frequens loca iam possiderat hostis
Fit grauis occursus Indorum; grandinis instar
Tela volant; multasq; ferunt per inania mortes
At Symachus quis forte prior transuenerat hostes
Educto mucrone petit; sociusq; Nichanor
Multo contendit vestire cadavere terram
Iamq; satis factum gladijs; iam tela rudebant
Martia purpureis distincto flumine guttis
Iam poterant iuuenes merita cum laude reuerti
Sed nullō contenta modo temeraria virtus

Dumq; triumphatis insultant hostibus; ecce
Occulte subeunt plures morientibus Indi
Hic dolor hic planctus graium macedumq; ruine
Sternitur andromachus; regum generosa propago
Occumbunt clari titulis ter quinq; quirites

ALEXANDREIDOS

Quos longo gemuit erectos grēcia luctus
Soli restabant animo non sanguine fratres
Graiugenę: vitę socij: mortisq; future
Quos vbi telorum pressit circumfluus ymber
Mentibus attonitis hesere: quid esset agendum
Nam neq; tela viris: neq; lancea quippe minutim
Vtraq; fracta iacent: igitur que sola supersunt
Arma mouent gladios: raptimq; feruntur in hostes
Sed reprimunt gressus: teneris herentia membris
Spicula: nec martis opus exercere dabatur
Cominus, ergo viri quia iam suprema minari
Fata vident: orant: vt premoriatur vterq;
Occumbatq; prior: sociocq; superstite: cuius
Cernere funus erat Iēto crudelius omni
Obijciunt igitur sibi se: certantq; vicissim
Alterius differre necem: dum se obijcit alter
Dum tamen hic illum: dumq; illum protegit ille
Ecce gyganteis abies excussa lacertis
Aduolat, & medijs conatis arctat vtrumq;
Affigitq; solo, sic indiuisa iuuentus
Cuspide nexa iacet, sed nec diuturnus in' ipsa
Morte resedit amor, amplexus inter & inter
Oscula descendit, moriensq; sua: socijç
Morte perit dupliciti: resoluto corpore tandem
Tendit ad Elysios augusto tramite campos
Erexit Pori victoria visa suorum
Indomitum pectus, nec desperare coqgit

LIBER NONVS *VERA*

Regum euersorem; contemptoremq; pericli

Omnis Alexandrum; Sed qua sibi transitus arce

Ad Porum pateat; tacito sub corde volutat

Attalus vnum erat; inter tot milia regi

Persimilis facie; referens & corpore magnum

Vestibus ornari rex imperialibus illum

Imperat; vt ripam teneat speciemq; videndi

Exhibeat Poro regem cessare nec esse

Vltra sollicitum; qua transitus arte paretur

At rex preter aquam; macedum statione relicta

Longius abscessit; paucis vt falleret hostem

Contentus socijs; animosum numina magni

Propositum iuuere ducis; nam fusa per orbem

Inuoluit cecis nubes elementa tenebris

Tantaq; subiectas texit caligo cohortes

Alter vt alterius vix nosceret ora loquentis

Hic nubes alijs terroris origo fuisse

Cum foret ignotum classis ducenda per eequor

Sed cum terreret alios obscurior aer

Confusus macedo; sua tanquam occasio noctem

Inducat; primam qua vectabatur in vndas

Imperat expelli; subducto remige; classem

Nec mora certatim flumio commissa quiritum

Turba ducem sequitur; ripaq; appulsa carenti

Hostibus arma capit; armata feruntur in hostem.

Porus adhuc aliam quam ceperat ante tueri

Spectabat ripam; qua regis veste coruscans

ALEXANDREIDOS

Attalus astabat; cum Poro nuncius affert
Rectorem macedum & rerum discrīmen adesse

Mox ubi lucidior excusſit nubila mundus

Atq; aduersa phalanx Phœbo percussa reluxit
Extemplo vīsis equitum bīs milia bīna

Hostibus obiēcit Porus; centumq; cruentis
Plaustra refecta viris; qui tela ſimilima nimbo

Late ſpargentes gemitus mortemq; pluebant
Sed quia perfusi terram violentia nimbi

Mollierat, nec erat equitabilis area campi

Mole graui currus molli tellure lutoq;

Herebant, & erat minus vtilis vſus equorum

Econtra macedo ſolita leuitate per Indos

Strenuus inuehitur; ſequitur leuis ala ruentem

Atq; exerta manus; oritur confusio vocum

Et lituum clangor. sed ab illa tympana parte

Castigata ſonant; feruent hinc inde ruentes

In mortem cunei mortalia fila forores

Sufficient vix nere due que tertia rumpit.

Primus Alexandro laxis occurrere frenis

Ausus anhelantem; ſtimulis elephanta fatigans

Oppetit Onachides; haſta confoſſus Yulchon

Perq; tot obiectos; inuictus & impiger hostes

Ad Porum molitur iter mauortius heros

Quem velut extentam ſubiectis mœnibus artem

Vt procul aſpexit; elephantis terga prementem

Inueni tandem dignumq; ſtupore: meoq;

LIBER NONVS

Par animo discrimen ait, res ecce getenda
Cum monstribz mīhi; cumqz viris illustribz vna
Dixit. & in leuum torquet vestigia cornu
Qua grauior bellī Poro bellante tumultus
Aera vexabat. sequitur bellator Ariston
Polidamasqz sui. ruit ictus Aristonis ense
Rubricus; & proprio rubricauit sanguine terram
Polidamanta ratus prolixo euertere conto
Condacheus; volucrī preuentus arundine Glauci
Oppetit. & terre moriens immurmurat vdē
Iamqz argiuā phalanx medium prorūperat agmen
Indorum; & primis labefactis viribus. inde
Nutabant acies; tum Porus in agmen equestre
Iussit agi magnis elephantes turribus equos
Sed tardum hoc animal; ac pene immobile gressu
Nec volucres cursus equare valebat equorum
Ergo manus macedum; leuis occurrebat; & hoste
Percusso; refugis ictus vitabat habenis
Sed necqz barbaricis martem exercere sagitta
Fas est; arcus enim grauis atqz ingens; nisi primo
Expiimeretur humo; nisi curuaretur ab imo
Non poterat flecti; iamqz aspernantibus Indis
Imperium Porī; quod fit titubantibus alis
Cum ducis imperio metus acrior imperat. illi
Extenuare aciem; turmas hiij iungere rursus
Stare iubent alij; nec erat de milibz vnuis
In medium qui consuleret; tamen agmine Porus

ALEXANDREIDOS

Disposito, rursus dispersa recolligit arma
Terribilesc̄ oculis elephantes obicit hosti
Nec minimum grais monstra iniçere timorem
Nec solum barritus equos, sed & horrifer aures
Mouerat humanas; tremulusq; expauerat aer
Et iam terrificus turbauerat agmina laxis
Ordinibus stridor, & iam mandare parabant
Terga fuge: modo victores: cum magnus inertes
Corripiens macedum cuneos: equites agrianos
Et Trachas in monstra iubet conuertere gressus
Extemplo redeunt animi: positoq; timore
Mortis: in aduerso creuit certamine virtus
Exhaurit pharetram manus: & letalis harundo
Non sine morte volans, homines & monstra cruentat
Dumq; audi quidam nimis incautiq; sequuntur
Obtriti pedibus elephantum certa relinquunt
Defuncti documenta suis: ut partius instent:
Anceps pugna diu macedum fuit: haud sine multi
Sanguinis impensa: donec vibrare secures
Cepere vnanimes: solidosq; pedes elephantum
Informesq; manus: falcato cedere ferro
Ergo fatigati faculis tandemq; cruentis
Pressi vulneribus, uno simul impete vecti
Vectoresq; ruunt: tunc vero exercitus amens
Terga metu comitante dedit; Porumq; serentem
Missilium nymbos: & ab alto culmine monstri
Spicula fundentem: medio velut equore solum

LIBER NONVS

Destituere sui, sed cum peteretur ab omni
Parte laceritus hinc inde nouemq; fatiscens
Vulneribus lacer; inspiciens auriga tyrannum
Languentem membris stimulis elephanta fatigat
Inq; fugam vertit; profugo par flum'nis instat
Ira deim acedo sed dum fugat imbre cruento
Telorum confossus obit; genibusq; caducis
Rege magis posito quam fuso nobilis ille
Procubuit Bucifal; qui tanto principe solo
Solus erat dignus; cuius de nomine dictam
Tempore sub paruo pelleus condidit urbem

Rex igitur dum mittat equum; Porumq; suosq;
Tardius exequitur, sed frater Taxilis Indis
Qui preerat, rex ipse quidem; sed deditus illi
Quem regem mundo dederat fortuna monebat
Solicite Porum fortunę vt cederet; vtq;
Tam celebri tam propitio se dederet hosti
At Porus quamq; marcescens corpore toto
Defigeret sanguis, fato tamen auspice notam
Excitus ad vocem, non tu proh deditus inquit
Taxites frater; qui transfuga meq; suumq;
Prodigit imperium; dixit, telumq; quod vnum
Nondum corruerat manibus contorsit in hostem
Quod medio iuuenis exceptum pectore tergum
Rupit. & eterno sopiuit lumina somno
Seq; fugę rufus commisit; sed fera multis
Sautia vulneribus penitus defecit; eumq;

r iii

LIBER NONVS

Hostibus obiecit peditem, magnoq; sequenti
Qui ratus extinctum spoliare nobile corpus
Imperat, at moris spoliantes cepit auaro
Attentare elephas, rursusq; imponere dorso
Seminecem: donec multis turgentia telis
Interius pepulere foras v italia vitam

At rex ut Porum quem iam credebat auernis
Immixtum populis erecto lumine vidit
Attollentem oculos: odium clementia vicit
Et quę Pore tuos inquit dementia sensus
Ebria peruerit, ut cum tibi nota mearum
Rerum fama foret; cur tanto perdite fastu
Auderes mihi collatis occurrere signis.

At Porus quia queris ait: respondeo tanta
Libertate tibi: quantam mihi magne dedisti
Querendo prius, ante malum certaminis huius
Nemo erat in terris quem posse resistere quemve
Censerem mihi marte parem vel mente: meamq;
Vim noram & meritum; nondum tua fata tuasq;
Expertus vires: sed quam me fortior essem
Euentus belli docuit; tibi vero secundus
Non minimum videor felix mihi; nec tamen isto
Attollas animum casu quia viceris ipse
Exemplum tibi sum: qui cum fortissimus essem
Fortius inueni: ne dixeris esse beatum
Qui quo crescat habet; nisi quo decrescere possit
Non habeat; satius est non ascendere quam post

ALEXANDREIDOS

Ascensum regredi; melius non crescere quam post
Auimentum minui; grauius torquentur auari
Amissi memores; quam delectentur habendo
Proinde tuī cursus frenum moderare caduca
Sunt bona fortunę; stabilisq; ignara fauoris
Miratur macedo fortunę turbine regem
Infractum, victimę animum vīctoris habentem
Ergo refrenata mutati pectoris ira
Contra spem procerum curauit protinus egrum
Curatum fouit; confirmatumq; benigne
Inter amicorum cetus numerumq; recepit
Largius exhibuit dilatauitq; prioris
Imperij metas; tantoq; exceptus honore
Est hostis quantum sibi vix sperasset amicus
Postquam magnificus macedum vītricibus armis
Succubuit Porus; succumbere nescius ante
Elatus macedo cui vix cedentibus astris
Prodiga tam celebreū dederat fortuna triumphum
Quo mediante sibi fines orientis apertos
Censebat laxis propere festinat habenis
Orbis in extremas committere prælia gentes
Oceanicę suis populos adiungere castris
Ociōr ergo nothis; Indos extremaq; mundi
Clymata subiçiens; populos regesq; pererrans
Non minus humanis portenti inenibus infert
Terrorisve minus nocturni fulgoris igne
Quem sequitur fragor & fractę collisio nubis

r iiij

ALEXANDREIDOS

Et vaga pallentem motura tonitrua mundum
Mentem preteritę memorem terrentia culpe
Ausa tamen fatis: macedumq; resistere famę
Gens Sudracharum, valide se mēnibus vrbis
Inclusit, dubio metuens se credere marti
Aptari scalas iubet; & cunctantibus illis
Primus in oppositum galeato vertice murum
Evasit macedo; sed erat locus arctus; ut ipsum
Vix caperet murus: sic ergo suprema tenebat
Ut magis h̄ereret q̄ staret, cum tamen ille
Mille citaretur iaculis ex turribus unus
Nec macedum quisq; gradibus succedere posset
Quippe ascendentes remouebat ab aggere missus
Missilium turbo: tandem discrimina vimq;
Telorum vincit pudor & confusio frontis
Nam mora subsidiū poterat compellere lenti
Dederet ut sese vel morti forte vel hosti
Festinant igitur certatim ascendere vitę
Pignore postposito, sed festinando morantur
Auxilium: nam dum certant ascendere scalas
Plus ornant: quibus effractis ruit omnis ab alto
In se lapsa manus. & desperare coegerit
Spem macedum magnus: quem solum stare videbat
Tantq; in defectu fuerit desertus ab illis
Iamq; manus clypeum qua contorquebat ad ictus
Lassa minabatur defectum; iamq; monebant
Clamantes socij celer ut resiliret; & ipsum

LIBER NONVS

Exciperent: tum rex ausus mirabile dictu
Atq; fide maius saltu se prepete dira
Barbarie plenam precepis immisit in urbem
Indignum reputans diuino stemate princeps
Tot clarus titulis, si tergum ostenderet hosti
Queritur an fortis facto; an temerarius isto
Rex fuerit. sed si contraria iungere curas
Et fortis fuit & facto temerarius isto
Cunq; capi viuus posset perimi ve priusq;
Surgeret. excuslit fortuna potenter vtruncq;
Et miro miranda modo: protexit alumnum
Sic etenim macedo corpus librauerat. vt se
Exciperet pedibus: stans ergo laceſſere pugnam
Ceptit. & a tergo ne posset ab hoste necari
Magnipotens fortuna duci prouiderat ante
Stabat enim laurus annoso stipite: tanquam
Nata ducem macedum vetulis defendere ramis
Huius vt applicuit trunco insuperabile corpus
Vltio celestis: clypeum circumtulit: ictus
Telorum excipiens. cunq; omnes eminus vnum
Impeterent. propius accedere nemo: manum ve
Conferre audebat. celeberrima fama verendi.
Nominiſ: indomitum iam dilatata per orbem
Pro duce pugnauit. & desperatio magna
Virtutis. stimulus & honeste occasio mortis
Sed clypeum iam missilium perfoderat ymber
Fractaq; plangebat saxorum turbine cassis

ALEXANDREIDOS

Lubrica succiderant genua, & labefacta laboris
Pondere continui; vix sustentare valebant
Exiguum corpus: quod cum spoliare pararent
Qui stabant proprius: hos sic mucrone recepit
Magnus, vt ante ipsum vita fugiente iacerent
Exanimes gemini: quorum sic terruit omnes
Sudrachas obitus; vt nemo lacestere deinceps
Cominus auderet collato robore magnum
Ille tamen genibus exceptum corpus ad omnes
Ictus expositum: non egre tygridis instar
Ense tuebatur, donec per inane sagitta
Accelerans: latus in dextrum scelus ausa cucurrit
Cuius ad introitum crudo de vulnere tantum
Sanguinis emicuit; vt rex tremefactus & amens
Non posset telum nutanti vellere dextra
Exangues igitur afflitti corporis artus
Applicuit lauro moribundus. & arma remisit
Accurrens alacer iaculum qui miserat Indus
Exanimem credens regem spoliare parabat
Quem simul ac sensit corpus regale prophana
Attentare manu macedo: proh dedecus inquit
Me ne ducem macedum nosti. nec plura loquutus
Languentem reuocans animum: nudum latus hostis
Subiecto mucrone fodit. iungitq; duobus
Exanimem socijs: talem decet ire sub umbras
Inquit Alexandrum: talis mihi nuncius esto
Dixit. & vt moriens inuictus dimicet ante

LIBER NONVS

Qz sacer in tenues; vanescat spiritus auras
Se clypeo. & lauri ramis attollere tentat
Sed neqz sic proferre potest venerabile corpus
Poplite succiduo rursus procumbit: & hostem
Prouocat, erecto si quis contingere ferro
Audeat. & tantq spolium sibi tollere palme
Tandem alia muri vestigia parte sequutus
Pencestres; pulsis propugnatoribus vrbis
Impiger irrumpens aditus & claustra reiecto
Ense superuenit; tremulo quem lumine postqz
Intuitus macedo; iam non solatia vite
Sed mortis socium ratus aduenisse; teperenti
Excēpit clypeo corpus; subit inde Tymeus
Deinde Leunatus & Aristonius; omnibus isti
Indis oppositi; regem defendere totis
Viribus ardescunt, sed dum tot milia soli
Reijcerent; cecidit preclara mente Tymeus
Pancestresqz graui capitis discrimine lesus
Deinde Leunatus armis iacuere remissis
Ante pedes regis; iam spes in Aristone solo
Vnica restabat, sed & ipse ruentibus Indis
Sauius. haut poterat tantos inhibere furores
Interea cecidisse ducem intra moenia rumor
Pertulit ad grecos: alios tam dira timore
Fregisset; sed eos animauit fama pericli
Totius immemores; murum fregere dolabris
Moliticqz aditum; spreto discrimine mortis

ALEXANDREIDOS

Per murum fecere viam; perit obuia passim
Turba cadit sine quo delectu sexus & etas
Omnis Alexandro mortis seu vulneris actor
Creditur; occurrit quicunq; nec improbus iram
Deposuit gladius; donec superesse ruine
Desist. & dextre ferienti defuit hostis

Nec mora concurrunt auidi curare iacentem
Pelleum proceres; referuntq; in castra deorum
Inuidiam, cuius nudato vulnere magnus
Inter doctores medicq; Aristobolus artis
Comperit hamata percussum cuspidem regem
Nec posse educi; nisi vulnus docta secando
Augeret manus & ferrum; multumq; cruentis
Ne traheret fluxum cuspis retracta trementi
Mente verebatur; igitur cum fata videret
Si male curaret regem; sibi triste minari
Inq; suum redditura caput mala; pectore stabat
Attonito; quem rex stupidum ut percepit amictu
Siccantem lachrimas; & captum mente, quid inquit
Expectas. cum sit hoc insanabile vulnus
Me saltem lento moriturum absoluere Ieto
Cuncq; mihi possis celeri succurrere morte
An metuis, ne sis fati reus huius, at ille
Sive nihil metuens sibi tandem; sive timorem
Dissimulans, supplex orauit; ut ipse tenendum
Preberet corpus telum velleret hamos
Qui ppe leuem motum quantumlibet affore vite

LIBER NONVS

Non leue discrimen; non est ait, ille decorum
Vinciri regem aristobole siue teneri
Libera sit regis & semper salua potestas
Sic ait; & quod vix auderes credere; corpus
Prebuit immotum nec vultus signa doloris
Contraxit rugas; sed abacta cuspidē; postquam
Largior emicuit patefacto vulnere sanguis
Suffudit caligo oculos; animumq; labantem
Suspedit tantus dolor; vt moribundus ab ipsis
Qui circumstabant; vix susciperetur amicis
Quod simul acceptum est; oritur per castra tumultus
Flebilis; & macedum ruīt in lamenta iuuentus
Confessi se omnes vnius vivere vita
Nec prius obticuit clamor; quam pollice docto
Restrinxit fluxum medicis Aristobolus herbis
Tunc demum somno licuit succumbere magnum
Tunc demum accepta regis per castra salute
Exule mesticia, turmas statuere per omnes
Prodiga leticie; positis solennia mensis
Qualis in egeo Borea bachante profundo
Exoritur clamor; cum fracta puppe magister
Voluitur in medios immerso vertice fluctus
Fit fragor, & similem timet vnuquisq; ruinam
Seq; omnes anima periisse fatentur in vna
Si tamen incolumem reuocare tenacibus vncis
Et clauum reparare queant; sonat aura tumultu
Leticie, & primum vincunt noua gaudia luctum

ALEXANDREIDOS

Postq; pellei curando vulnere pauci
Effluxere dies; cum nondum obducta cicatrix
Posse videretur grauiorem gignere morbum
Impatiens tamen ille more; parat arma reposit
Gentibus oceani, & celeres inferre Sarissas
Perdomitoq; sibi nascentis cardine phoebi
Querere nescitum Nyli mortalibus ortum
Regibus Indorum Poro; Abissariq; iuuante
Taxile nauigij mandatur cura parandi
Rumor hic attonitas impleuit militis aures
Cunq; fatigati regisq; sueq; saluti
Consulerent proceres, cuncti velut agmine facto
Conuenere duces; quorum cratherus ad ipsum
Vota precepq; ferens; tua regum maxime virtus
Inquit, & esuries mentis cui maximus iste
Non satis est orbis; quem proponunt sibi finem
Vel quem sunt habitura modum; tua si tibi vilis
Vt nunc est vel cara minus preciosa tuorum
Sit saltem tibi magne salus; gens omnis in istos
Conspiret iugulos; lateat sub classib; equor
Cuncta venenatos acuant animalia dentes
Quelibet occurrat ignoto belua vultu
Omnibus obice nos terre pelagiq; periclis
Dum modo te serues. dum tu tibi parcere cures
Ad noua tendentes semper discrimina; quis nos
Inuictos poterit totiens prestare, secund
Res ita se prebent, vt nulli fas sit in uno

LIBER NONVS

Semper stare gradu, sed quis spondere deorum
Audeat hoc macedum diturnum te fore fidus
Quis te precipitem per mundi lubrica possit
Incoluimem seruare diu; cur te manifestis
Casibus obicis; vt capias ignobile castrum
Cum labor & merces equa sibilance coherent
Et causis paribus respondent premia damnis
Dulcior esse solet fructus; maiorq; secundis
Rcbus, & aduersis maius solamen habendi
Esto tidi deinceps; & nobis partior in te
Obice nos cui vis portento; ignobile bellum
Degeneres pugnas obscura pericula vita
Gloria quanta libet vili sorde scit in hoste
Indignum satis est; vt consummetur in illis
Gloria vel virtus; vbi multo parta labore
Ostendit nequeant: eadem Phtolomeus & omnis
Concio cum lachrimis confusa voce perorat
Non fuit eacide pietas ingrata suorum
Atq; ita non minimum vobis obnoxius inquit
Aut ingratus ero; non solum quod scio nostram
Vos hodie proceres vestre preferre saluti
Sed quod ab introitu regni vel origine belli
Erga me nullum pietas opus vel amoris
Pignus omisisti: verum non est mihi prorsus
Mens ea que vobis; nec enim desistere ceptis
Aut bellum finire volo: non me capit etas
Sed neq; me spacio etatis vel legibus qui

ALEXANDREIDOS

Metior; excedit qui mea gloria metas
Nec sola est vestrum metiri qua volo regem
Degeneres animi pectusq; ignobile: sumnum
Credunt esse bonum diuturna viuere vita
Sed mundi rex vnuus ego qui mille triumphos
Non annos vite numero; vel munera recte
Computo fortunę; vel si bene clara retractem
Gesta, diu vixi; Trachas Asiamq; subeggi
Proximus est mundi mihi finis; & absq; deorum
Ut loquor inuidia nimis & angustus & orbis
Et terre tractus domino non sufficit vni
Quem tamen agressus postq; hunc subiecero mundū
En alium vobis aperire sequentibus orbem
Iam mihi constitui; nil insuperabile fortis
Antipodium penetrare sinus; aliamq; videre
Naturam accelero; mihi si tamen arma negatis
Non possunt mihi deesse manus; vbi cunq; manebo
In theatro mundi totius me reor esse
Ignotosq; locos vulgusq; ignobile bellis
Nobilabo meis; & quas natura remouit
Gentibus occultas calcabitis hoc duce terra
Hijs operam dare proposui; nec respuo claram
Si fortuna velit & in his extinguere vitam
Dixit. & ad naues socios inuitat, at illi
Ducat eos quocunq; velit hortantur. & ecce
Nauticus exoritur per fluminis hostia clamor.

¶ Finit liber Nonus.

¶ Argumentum.

Ceanū decimus audaci classe fatigat
Infernū natura chaos; ciuesq; iehenne
Conquestu monitisc; monet; redit e/
quore Magnus

Oceanī domitor; mirandaq; pectore versans
Occiduum bellis proponit frangere mundum
Nauigiumq; parat, sed territus orbis in vnum
Confluit, & misso veneratur: munere magnum
Qui licet inuictus ferro mediante veneno
Vincitur, & luteo resolutus carcere tandem
Liber in ethereas vanescit spiritus auras

¶ Decimus Liber.

Sydereos vultus & amicum nauibus amnem
Prebuerat Zephyrus, & iam statione soluta
Longius appulerat acclivis nauita classem
Ignarus quo tendat iter; vel quam procul absit
Hactenus oceanī populis incognitus amnis
Interea memorē recolens natura dolore
Principis opprobrium; mundo commune; sibiq;
Qui nimiris angustum terrarum dixerat orbem
Archanaq; suis partes aperire parabat
Gentibus armatis; subito turbata verendos
Canicie vultus hilenc; irata nouumq;
Intermittit opus; & quas formare figuras
Ceperat, & varijs animas infundere membris
Turbida deseruit; velataq; nubis amictu

ALEXANDREIDOS

Ad styga tendit iter; mundiq; archana secundi
Quo se cunq; rapit cedunt elementa; suq;
Insurgunt artifici; veneratur pendulus aer
Numinis ingressum; terrę lasciuia vernis
Floribus occurrit; solito mare blandius vndis
Imperat, & timidi tenuere silentia fluctus
Omnia naturam dedit; digne venerantur & orant
Vt sata multiplicet fetusq; & semina rerum
Augeat, infuso mixtoq; humore calori
Illa suis grates referent seruare statutas
Iussit, & in nullo naturę excedere metas
Ad styga descendo: mihi prouisura meisq;
Inquit. Alexandri quem terra fretumq; perhorret
Euersura caput; nobis commune flagellum
Dixit, & obscuros aperit telluris hyatus
Tartareumq; subit declivi tramite lumen.
Ante fores herebi; stygię sub mēnibus vrbis
Liuentes habitant terrarum monstra sorores
Inter quas antris aliarum mater opacis
Abscondit loculos, & coctum mille caminis
Faucibus infusum siccis ingutturat aurum
Impleriq; nequit sitis insatiabilis ardor
Subsannansq; alias cunctis supereminet vna
Dedignata parem flagrante superbia luctu
Mersa iacens ardente luto torquetur; & ardet
Pube tenus; totis exhausta libido medullis
Nauseat ebrietas; gula deliciosa ligurit

LIBER DECIMVS

Et mendica suos consumit morsibus arcus

Immemor ira sui est; & quo rapit impetus illuc
Ebria discurrit, & se sociosq; flagellat.

Proditioq; dolí comes; & detractio macri
Filia liuoris: que cum bene facta negare
Non possit: quocunq; modo peruertere tentat
Et minuit laudes quas non abscondere fas est

Has colit hypocrisis marcenti liuida vultu
Sedes; & summus hodie processus in aula
Pestis adulandi; bibulis studiosa potentum
Auribus instillans animi q; letale venenum
Huic aule vicio tanta est concessa potestas
Vt rerum dominis humanas subtrahat aures

Has vbi preteriens obliquo lumine vidit
Rerum prima parens; vrbis se moenibus infert
Qua videt eternas animas ardere caminis

Est locus extremum baratri deuexus in antrum
Perpetua fornace calens; vbi crimina punit
Et fontes animas; vtricis flamma gehenne
Et licet vnuus eas; atq; idem torqueat ignis
Non tamen infligunt equas incendia penas
Omnibus, hñ lenius torquentur; segnius illi
Sic se conformat meritis cuiusq; gehenna
Vt qui deliquit leuius; leuioribus ille
Subiaceat penitus; & qui grauiore reatu
Excessit grauius; grauiorem sentiat ignem

Sunt quibus excepta primi leuitate parentis

s ij

ALEXANDREIDOS

Nulla fuit vitę contagio vel venialis
His nihil aut modicum pene; vapor igneus infert
Sicut in ęstiuo cum tempore noxius egros
Syrius exurit; sub eodem lumine dolis
Sanus lasciuit cruciatur & ęstuat ęger
Illuc perpetue miscens incendia mortis
Leviathan medię stans in fornace baratri
Vt procul inspexit numen; fornace relicta
Tendit eo; sed eam ne terreat ora colubri
Ponit. & in primam redit assumitq; figuram
Quam dederat natura creans; cum sydere solis
Clarior intumuit; tantumq; superbia mentem
Extulit, vt summum partiri vellet olympum

Quo dea conspecto scelerum pater inquit & vltor
Quem matutini superantem lumine vultum
Luciferi; tumor etherea deięcit ab arce
Ad te confugio tandem miserabilis ad te
Quem ne nulla tibi perdenti sydera sedes
Eset, in hac saltem terrarum sede recepi
Ad te communes hominumq; deumq; querelas
Affero, scis etenim quantis elementa fatiget
Motibus armipotens macedo; qui classe subacto
Equore Panphilico Darium ter vicit, & omnem
Confringens Asiam; Porum seruire coggit
Indomitum bellis; nec eo contentus Eoas
Vestigat latebras, & nunc vesanus in ipsum
Fulminat oceanum; cuius si fata secundis

LIBER DECIMVS

Vela regant ventis; caput īdagare remotum
A mundo Nylī, & paradisum cingere facta
Obsidione parat, & nī tibi caueris istud
Non sinet intactum chaos: Antipodumq; recessus
Alteriusq; volet naturę cernere solem

Ergo age communem nobis vlciscere pestem
Quę tua laus coluber: vel quę tua gloria primum
Eiecisse hominēm, si tam venerabilis ortus
Cedat Alexandro; nec plura loquuta recessit
Ille sequutus eam dictis, promisit in omnes
Euentus operam: nec se desistere donec
Infernī latebris mergatur publicus hostis

Nec mora rugitu tenebrosam concutit urbem
Consiliumq; vocat; iacet īueterata malorum
Planicies durata gelu niue saucia cuius
Nec sol indomitum; nec mitigat aura rigorem

Hic fontes anime passim per plana tacentes
Mortis īaudite torquentur agone; quibus mors
Est; non posse mori: quia quorum hic mortua vita
In culpa fuerit: ibi viuet semper eorum
Mors in supplicijs; vt qui hic delinquere viuus
Non cessat; finem moriendi nesciat illic
Astrictus glacie niuium de frigore transit
Ad prunas; o supplicium miserabile semper
Et nunq; moritur; quem carcer torquet auerni

Hic vbi collecti satrapę stygis & tenebrarum
Consedere duces; tria sibila gutture rauco

s. iiij.

ALEXANDREIDOS

Edidit antiquus serpens; quibus omne repressit
Murmur, & infernis indicta silentia penitus
Vmbrarumq; graues iubet obmutescere planctus
Ergo ubi compressit gemitus a pectore surgens
In medium: mandata deę proponit & addit
Nam quis erit modus o socij; que meta flagelli
Huius: ait: quo cuncta tremunt prolixior illi
Si mora pro libito frangendum indulserit orbem
Ecce sed id taceo: rupto parat obice terrę
Tartareum penetrare chaos; belloq; subactis
Vmbrarum dominis captiuos ducere manes
Est tamen in fatis quod abominor affore tempus
Quo nouus in terris quidam partus nouitate
Nescio quid nascetur homo: qui carceris huius
Ferrea subuersis confringet claustra columnis
Vasaq; diripiens: & fortia fortior arma
Nostra triumphali populabitur atria ligno
Proinde duces mortis nascenti occurrite morbo
Et regi macedum: ne forte sit ille futurus
Infernī domitor: Ieto precludite vitam
Vix ea ructarat: cum blando subdola vultu
Proditio surgens: labor iste brevissimus inquit
Est mihi mortiferum super omnia toxica virus
Quod nec testa capit: nec fusilis olla metalli
Nec vitri species/ nec vas aliud nisi solum
Vngula cornipedis: dabitur liquor iste falerno
Mixtus Alexandro: presto est occasio dandi

LIBER DECIMVS

Nam meus Antípater macedum p̄fectus ab ipsis
Cunarum lachrimis p̄tendere doctus amorem
Voce sed occultis odium celare medullis
Ad regem ire parat Babylona; vocatus ab ipso
Ut sub eo senium consumat, & aspera rursus
Perferat emeritus castrensis tedia vīte

Hoc ego si dea sum; qua nulla potentior inter
Noctigenas; si me vestram bene nostis alumnam
Hoc mediante duci vírus letale datura
Euehor ad superos; sic fatur; & omnis in illud
Conclamat tenebrosa cohors; laudatur ab omni
Prouida consilio; quia sic studiosa pararet
In fractum bellis armato frangere potu

Nec mora proditio faciem mutata vetustam
Emergit tenebris; Scitulumq; per aera pennis
Veba venenatis thalamum tandem intrat alumni
Quem satis instructum; blando sermone relinquent
In chaos eternum; solitasq; reuertitur umbras
Iamq; reluctantem Pelleus classe minaci
Fregeret oceanum; iamq; indignantibus vndis
Victor ab oceano Babylona redire parabat
Constituebat enim miser ignarusq; futuri
Dispositis rebus Asie transferre Sarissas
Penorum in fines; & Numidiq; peragratis
Finibus; hyspanas quibus Herculis esse columnas
Fama loquebatur ultra descendere metas
Occiduumq; sibi bello submittere solem

preflit
plancius
surgens
dit
angelli
illi
torbem
cūis
unes
tempus
nitate
huius
nnis
no
te morbo
uit
virus
0

ALEXANDREIDOS

Gentibus his domitis animi sitientis in arce
Concipere audebat; post hęc transcendere montes
Velle Pyreneos; armisq; domare rebelles
Gallorum populos. Renumq; adiungere victis
Tunc demum patriam macedumq; reuise fines
Alpibus eiectis agitabat. & inter eundum
Italiā seruire sibi Romamq; docere
Grecorum portare iugum. pretoribus ergo
Precepit Syrię faciendę querere classis
Materiam. dolet aerias procumbere cedros
Lybanus. & virides adiectas fluctibus alnos
In classem cadit omne nemus; stupet ęthera tellus
Arbores viduata comis; umbrasq; perenni
Miranturq; nouum viduata cacumina solem

Quo tendit tua magna famē; quis finis habendi
Querendi quis erit modus; aut quę meta laborum
Nil agis o demens; licet omnia claueris vno
Regna sub imperio. totumq; subegeris orbem
Semper egenus eris; animum nullius egentem
Non res sufficiunt; sed sufficientia quamuis
Sic modici; si sufficiat; nullius egebis
O facilem fallit; qui cum parat arma / paratur
Eius in interitum; quod comprimat arma venenum
Crescit auara sitis iuueni; sed potio tantam
Comprimit vna sitim, nam proditor ipse scelestis
Instructus monitis; ventis aduectus iniquis
Venerat antipater Babylonem, vbi cum patricidis

LIBER DECIMVS

Complicibusq; suis facinus tractabat acerbum
Quis furor o superis? quid agis fortuna? tuum ne
Protectum totiens perimi patieris artificum
Si fati mutare ne quis decreta volentis
Vt pereat macedo; saltem secreta reuela
Carnificum, potes auctores conuertere, leti
Et mortis mutare genus; conuerte venenum
In gladium; satius & honestius occidet armis
Is qui plus deliquit in hijs, sed forsitan armis
Non potuere palam regem; quem vincere dirum
Clam potuit virus, fuit ergo dignius illum
Occultum sentire nephias; quam cedere ferro
Vt tamen ante diem extremum quem fata parabant
Omnia rex regum sibi subdita regna videret
Fecit eum famę sonus; & fortuna monarcham
Tantus enim terror & consternatio; gentes
Inuasit reliquas; vt post domitos orientis
Totius populos turbata medullitus omnis
Natio contremeret; longeque remota paueret
Insula fluctuago quecunq; includitur qstu
Oblatis igitur cursum flexura tyranni
Muneribus; toto peregrina cucurrit ab orbe
In mare descendens plenis legatio velis
Non dedignantur subdi Carthaginis arces
Imperio magni, sed & affrica tota remoto
Scribit Alexandro/ se seruire paratam
Scribit idem solo terrore cohertia; quamuis

ALEXANDREIDOS

Tuta situ; & multis pollens Hyspania bellis
Totaqz terrificum misso dyademate, quod vix
Credere sustineam: veneratur Gallia regem
Mutescit Rechni rabies: positoqz furore
Teuthonicus: mixto tendit Babylona Sycambro
Nec minus Italiqz gentes seruire coactas
Inuasit metus, & licet hinc natura niuosa
Obiciat cautes: illinc maris obice tuta
Continui maneant: tamen insuperabile magno
Nil credens regis spontanea preuenit iram
Muneribus sedare datis: Trinacria montes
Infernoscz lacus proli seruire Philippi
Imperat & scribit: sed quid moror omnis in vnum
Natio concurrit: clarasqz Semiramis arces
Equore vecta petit, legatos inde videres
Effluere, & naues rerum speciebus onustas
Quadrupedumqz greges: quo peruenisse loquacem
Credere vix posses famz premobilis auram

Magnus ut accepit quod confluxisset in vnum
Ipsius operiens aduentum territus orbis
Ardet adire locum martis, remisqz citata
Classe semiramiam festinus tendit in urbem
Non aliter procul inspecto grege tygris equorum
Cuius fulmineas vrit sitis arida fauces
Excutitur stimulante fame: viuumqz cruorem
Immitis bibit; & laceros incorporat artus
Qz si forte sequens occulto tramite purgat

LIBER DECIMVS

Cuspidē venator plangit; fusoq; per herbam
Immoritur sitiens; nec adhuc satiata cruento
Iam sibi fatales Pelleus proh pudor arces
Agmine quadrato stipatus inibat. & ecce
Obuia mirifico splendebat turba paratu
Occurrunt proceres quibus ut comitantibus urbem
Arduus intravit; sumpsitq; insignia regni
Legatos iubet admitti: positumq; monarcha
Ascendens solium victo sibi victor ab orbe
Munera missa capit; clypeum quem gallia gemmis
Miserat intextum galeam Cartago Pyropo
Desuper ardente, visumq; sitire cruentem
Teutonicus gladium: spumantem Hispania labris
Cornipedem vario distinctum membra colore
Aureaq; attritis mandentem frena lupacis
Tortilis argento digitis intexta Cyclopum
Traditur a Siculo veniens lorica tyranno
His tamen acceptis: quot mundi regna: tot illa
Tradita designant regum dyademata regem
Hic varię gentis cultus; hic plurima miris
Purpura texta modis. hic quicquid vbiq; repertum
Quod mentem alliciat: quod delectare tuendo
Mortales oculos possit. genus omne metalli
Et lapidum splendor. his ut breuius loquar; orbis
Adduntur totius opes. quibus ille receptis
Gratia diis inquit quorum mihi parta fauore
Regna triumphante: quas nondum vidimus urbes

t ii

ALEXANDREIDOS

Non minor a vobis debetur gratia celo
Quod sine confictu bellorum: quod sine vestri
Sanguinis impensa.macedum certamina nondum
Cominus experti;nostrę cessistis habenę
Cui si se Darius posito dyademate supplex
Commisisset: eo regnorum in parte recepto
Sensisset;nihil esse iugo mansuetius isto
Porus in exemplo est:qua mansuetudine victis
Prēsideam vīctor.ne dum parentibus vltro
Quosq; iugum nostrum: vis nulla subire coegit
Subiectos mihi mortales:ita viuere salua
Libertate volo:vt iam non sit seruitus:immo
Libertas seruire mihi:distinctio nulla
Libertatis erit:inter quos nemo rebellis
Hec vbi legatis breuiter conuersus ad illos
Egregia quorum virtute subegerat orbem
Vos quoq; victores:quorum labor arduus.inquit
Egit:vt in nostro conspectu terra sileret
Premia digna manent:dignissimus Hercule miles
Hic:me rege:meus:& rex hic milite dignus
Milite:quem nec hyems fregit glacialibus horis
Nec medius Lybię torpentem reddidit estus
India viderunt;macedum deserta caterę
Hijs vestris manib; domitis lugentia monstris
Quid referam Dario triplicem viuente triumphum
Mennona deletum:Poriq; & Taxilis arma
Quid loquar informes vobis cessisse gygantes

LIBER DECIMVS

Nunc quia n̄l mundo peragendum restat in isto
Ne tamen assuetus armorum langueat usus
Eya; queramus alios sub sole iacentes
Antipodum populos: ne gloria nostra relinquit
Vel virtus quid inexpertum quo crescere possit
Vel quo perpetui mereatur carminis odas
Me duce; nulla meis tellus erit inuia; vincit
Cuncta labor: nihil est inuestigabile fortis

Plures esse refert mundos doctrina prlorum
Ve mihi qui nondum domui de pluribus vnum
Scitis enim socij quia cum mihi miserit olim
Roma per Emylium regni dyadema; mihiq;
Scripserit ut regi opposita mihi fronte resumptis
Cornibus; excedit corrupto federe pactum

Nunc igitur nostris ne pars vacet vlla triumphis
Neue meis titulis desit perfectio: romam
Imprimis delere placet; dedit h̄c; vbi soluit
Consilium, proni curru iam deside phoebi

Iam maris vndisonis rota merserat ignea solem
Fluctibus; & preceps confuderat omnia tetro
Nox elementa globo; tenuit prodire volentes
In lucem stellas; solito lugubrior aer
Nocturnus; lunam nocticq; preeesse statuta
Sydera, caligo suborta nubesq; repressit
Illa nocte oculis cynosuram nauta requirens
Nunc Elycen ventumq; mari submergere plaustrum
Cum nusquam auderet sine sydere flectere cursus

t iii

ALEXANDR EIDOS

In' medio iacuit prora fluitante profundo.
Funus Alexandri; mortis presaga futurę
Omnia lugebant moriturum fleuit olympus
Quem modo nascentem signis portenderat istis
De celo veri lapides cecidere; loquutus
Agnus in egypto est: peperit gallina draconem
Et nisi digna fide mentitur opinio vulgi
Tecta patris culmenq; super gemine sibi toto
Quo peperit regina die; velut agmine facto
Confluxere aquile: tot presignatus ab ortu
Prodigijs Macedo; superi quo criminē vestrum
Demeruit vite tanta in breuitate fauorem
Sed si mortali contentus honorę fuisset
Si se gesisset humilem inter prospera. si sic
Dulcia fortunę velut eius amara tulisset
Forsitan & gladium: gladio crudelius omni
Vitasset. fato sibi disponente venenum.
Iam piger expleta flectebat nocte Boothes
Emeritos currus: teneręq; infantia noctis
Sopierat tenebras. sed nec tunc lucis in ortu
Roscidus aurorę super herbam decidit humor
Nec volucris cantu tremula sub fronde canora
Preuenere diem. venturi p̄escia luctus
Vocis amenigenę cytharam philomena repressit
Luciferumq; ferunt primum cessisse diei
Venturę. & reliquis nondum cedentibus astris
Primus ad occidui versa vice litora ponti

LIBER DECIMVS

Flexit iter pronus, hebetiq; relanguit ore
Tunc demum licet inuitus quia fata morari
Non poterant; tytan nabatheis extulit vndis
Armatum radijs caput; & nisi prouida fati
Obstaret series; toto conamine currus
Velle minabatur flexo temone reuertit
Siste gradum venerande parens & lucis & ignis
Siste gradum; nisi luciferum conuerteris orbem
Extinguet macedum tua phœbe lucerna lucernam
Sed iam magnanimi fatalis venerat hora
Rectoris mensura caput; nec fata sinebant
Differri scelus vltorius mundiq; ruinam
Eois redolens fulgebat odoribus aula
Qua populus procerumq; sacer conuenerat ordo
Cum quibus vt fando pars est consumpta dies
Plurima, tunc demum cum donarentur opimis
A duce muneribus ditari; vina ministris
Circumferre iubet; & qui securus ab hoste
In bella totiens hostilia fuderat arma
Et pater & dominus cadit; & perit inter amicos
Dirigit totum subita torpedine corpus
Vixq; sui compos: demissio poplite lecto
Redditur, exemplo ferali tota tumultu
Regia discutitur; nec dum proferre dolorem
In medium audebant; quia fortunq; medicinam
Affore credebant; que semper adesse ruent
Quoslibet in casus consueuerat; ergo ubi venas

c iiiij

ALEXANDREIDOS

Inficit virus: & mortis certa propinque
Signa dedit pulsus: media sibi iussit in aula
Aptari lectum, quo postquam exercitus amens
Conuenit, mixtoq; ducum manus inclita vulgo
Vndantes lachrimis & arentes vnguibus ora
Intuitus: quis cum terris excessero dixit
Talibus inueniet dignum: iam sufficit orbem
Terrarum rexisse mihi: satis axe sub isto
Prospera succedit parentibus alea bellis
Iam tēdere potest membris mortalibus istam
Conscribi animam: consumpsi tempus & euum
Deditus humanis: satis in mortalibus hęsi
Hactenus hic: summū deinceps recturus olympum
Ad maiora vocor: & me vocat arduus ęther
Ut solium regni / & sedem sortitus in astris
Cum ioue disponam rerum secreta breuesq;
Euentus hominum / superumq; negotia tractem
Rursus in ęthereas arces: superumq; cohortem
Forsitan enhneos armat presumptio fratres
Duraq; Typhoeo laxauit membra Pelorus
Sub ioue decrepito superos & sidera credunt
Posse capi ex facilis: rursusq; laceffere tentat
Sed quia mars sine me belli discrimen abhorret
Consilio iouis & superum licet ipse reluctet
Inuitus trahor ad regnum: sic fatur: at illi
Querere cum planctu: lachrimisq; fluentibus instant
Quem velit heredem: mundiq; relinquere regem

LIBER DECIMVS

Optimus inquit. & imperio dignissimus esto
Rex vester; sed vox postq; non affuit. aurum
Detractum dígito Perdice tradidit: vnde
Presumpsero duces regem voluisse supremum
In regem sibi Perdicam succedere summum
Nec mora vitalis resolutum frigore corpus
Destituit calor. & luteo de carcere tandem
Spiritus erumpens: tenues exiuit in auras

Tum vero in luctum dolor est resolutus amarum
Tum vires habuere suas lamenta: nec ultra
Nobilis horrendos suppressit turba tumultus
Non tantus ciet astra fragor: cum quatuor axem
Stelliferum quatunt agitando tonitrua fratres

O felix mortale genus: si semper haberet
Eternum pre mente bonum: finemq; timeret
Qui tam nobilibus media q; plebe creatis
Improuisus adest: animq; discriminé magno
Dum queruntur opes: dum fallax gloria rerum
Mortales oculos vanis cirumuolat alis
Dū petimus profugos qui nunc venduntur honores
Verrimus equoreos fluctus: vitamq; perosi
Et merces & caput tumidis committimus vndis
Cunq; per alpinas hyemes: turbamq; Iatronum
Romuleos arces & auarę mēnīa Romę
Cernere solliciti: si cursu forte beato
Ad natale solum patriumq; reuertimur orbem
Ecce repentine modiceq; occasio febris

LIBER DECIMVS

Dissoluit toto quecunq; parauimus euo
Magnus in exemplo cuī non suffecerat orbis
Sufficit exciso defosso marmore terra
Quinq; pedum fabricata domus:qua nobile corpus
Exigua requieuit humo donec ptholomeus
Cui leges Egyptum cessisse in parte verendi
Depositum fati toto venerabile mundo
Transtulit ad dictam de nomine principis vrbem
Sed tam pr̄cipiti mersurus lumina nocte
Phoebus anhelantes conuertit ad equora currus
Iam satis est lusum:iam ludum incidere pr̄stet
Pierides alias deinceps modulamina nostra
Allicant animas alitum mihi postulo fontem
Qui semel exhaustus sitis est medicina secundē

At tu cuius opēm pleno mihi copia cornū
Fudit ut hostiles possim contemnere línguas
Suscipe Gualteri studiosum magne laborem
Pr̄sul & hanc vatis tua circum tempora cinge
Non dedigneris hederam coniungere mitrē
Nam licet indignum tanto sit pr̄sule carmen
Cum tamen exuerit mortales sp̄ritus artus
Viuemus pariter:viuet cum vate superstes
Gloria Guillermi nullum moritura per eūum,

Renatus Beck Ciuis Argentiniensis Impressit. Anno
M,D,XIII.

Castigationes.

- a.ij. linea. x. momēta lege momēta
 a.ij. columna.ij. pore lege tempore
 a.ij. linea. vi. sagittat lege fatigat
 a.ij. linea.ij. inuenit lege iuuent
 ibidem linea. v. vinda lege vnde
 b. linea. xix. cum lege cui
 b. linea. ix. Prepositi lege propositi
 b.ij. linea. xi. preconom lege p̄conē
 ibidem li. xij. Irrupisse lege irrupisse
 c. Quę tanq̄ cognoscat eq̄ descendit
 c.ij. linea. xxv. partis lege partis
 c.ij. linea. xij. quoniam lege quem
 c. v. linea. xij. ager lege eger
 c. vij. linea. xxv. tolle lege colle
 e linea. xx. quam lege quem
 e.ij. linea. xij. frustra lege frusta
 ibidem li. xvi. examinata lege exāata
 ibidem li. xvj. quilibet lege quibus
 f linea. vij. meatum iegē meatu
 ibidem linea. vi. veri lege vbi
 f.ij. linea. vi. lege Cedereq; & cedi
 f.ij. linea. vltima. simile lege silere
 f.v. linea.ij. lege frenderet
 ibidem linea. x. lege recenti
 f. vi. linea. xxiiij. lege incētua
 g lege Si essem Parmenius
 g.ij. linea. xi. edidit lege edit
 h.ij. lege de more
 ibidem lege: Quę te tanta quies
 h.ij. linea. xij. amanis lege amanis
 I. v. linea. vij. lege recenti
 ibidem linea. xx. mile lege mille
 L. vij. linea. xi. pretore lege pectorē
- K linea. i. stemina lege foemina
 ibidem linea. xij. lege recenti
 K.ij. linea. xv. minij lege mimī
 K.ij. Theodosius lege Theodosus
 I linea. xvi. lege salua
 I.ij. linea. v. opes lege spes
 ibidem linea. xix. lege preteriē
 I.ij. linea.ij. lege obortis
 I.ii.ij. li. viij. lege felicis vero supbus
 ibidem linea. xxij. lege aerag
 m linea. xv. reperato lege reparato
 ibidem linea. xij. securi lege securi
 m.ij. linea.ij. irem lege ire
 ibidem linea vltia. more lege amore
 m.ij. linea. xij. lege par carum
 ibidem linea. xx. lege consulti
 m. vi. linea viij. lege seuior
 m. vij. linea. xij. iuus lege feruus
 p. ij. linea. xxi. lege Et dicere & faciles
 p. v. lege Clauferis objicitur quidni
 ibidem linea. xx. lege Sed scripsiſſe sibi
 p. vi. linea. vi. venusto lege vetusto
 p. vij. linea.ij. lege Scitas
 q. ij. linea. xvij. lege Ariftoeles
 q.ij. linea. xxij. pro ergo lege igitur
 r linea. xxv. lege arcen
 r.ij. linea. xij. mitat lege mutat
 r.ij. linea.ij. lege augmentum
 ibidem linea. xx. ornant lege onerant
 s.ij. linea. xvi. Veba lege vecta
 t.ij. linea. xx. lege Vixq; sui
 ibidem linea. xx. cedere lege tendere
 & pro conscribi lege circumscribi

Sunt qui subiectum opus nō Gualtero: sed cuiđā
 Guillermo de Castellione ascribunt. ut testatur exem
 plar vetustum apud Augusteñ. Argentine & sequens
 Distychon:
 Insula me genuit rapuit Castellio nomen.
 Perstrepuit modulis Gallia tota meis.

R
solich gew
r. Slemanni
g. d'winus p
optan posse
quam veter
dam pteip
caula mons
scopj ad bat
liflumi alem
fuer et nomi

10
d'winus p
optan posse
quam veter
dam pteip
caula mons
scopj ad bat
liflumi alem
fuer et nomi

11
Gut dopp gipfel gauz d'winus C'p'p'le h'p'le
G'p'p'le h'p'le d'winus C'p'p'le h'p'le
h'p'le v'p'p'le d'winus C'p'p'le h'p'le

